

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

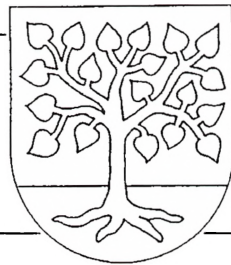
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN

FORUM FOR SLÆGTSHISTORIE

Nr. 30 Juli 2004

Indhold s. 2

Foreningsprogrammer

F.30	Amager	s. 14	F.31	Ry	s. 33
F.33	Brønderslev	s. 15	F.45	Samsø	s. 34
F.02	Grindsted	s. 16	F.29	Silkeborg	s. 34
F.20	Haderslev	s. 17	F.09	Storkøbenhavn	s. 35
F.48	Hedeboegnen	s. 17	F.39	Storstrøms Amt	s. 37
F.03	Herning	s. 18	F.32	Sydkysten	s. 38
F.04	Hjørring	s. 19	F.25	Sydsjælland	s. 39
F.16	Holstebro	s. 20	F.18	Sæby	s. 40
F.42	Horsens	s. 22	F.14	Sønderjylland	s. 40
F.34	Hvidovre	s. 23	F.44	Thy	s. 41
F.26	Kolding	s. 24	F.10	Trekantområdet	s. 42
F.22	Korsør	s. 25	F.46	Vejle	s. 44
F.43	Løgstør	s. 26	F.47	Vestegnen	s. 44
F.06	Mors	s. 27	F.40	Vestlolland	s. 45
F.41	Nordsjælland	s. 28	F.11	Vestsjælland	s. 46
F.07	Odense	s. 29	F.12	Viborg	s. 47
F.08	Randers	s. 31	F.37	Østdjursland	s. 48
F.24	Roskilde	s. 32	F.15	Aalborg	s. 49
			F.13	Århus	s. 52

SLÆGTEN (ISBN 0905-7064) udgives af Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger, p.t. 1. januar og 1. juli. Red.: Birte Steffensen, Birgit Øskov og Ole Bech Knudsen. – Stof fra bladet må benyttes med kildeangivelse, hele artikler eller større dele deraf dog blot efter tilladelse og aftale med forfatteren.

Indhold

Anders Fogh Rasmussen II	s. 10
Anmeldelser og småstykker	s. 7
Annonce	s. 13
Egebjerggård og Rosenkrantz	s. 62
Et kongeligt bryllup	s. 69
Fra redaktionen	s. 6
HFHs nye redaktør	s. 5
Ny forening	s. 3
Nyt fra SSF	s. 4
Nyt fra Statens arkiver	s. 6
Pfalziske udvandrere i Altona	s. 54
Slægtens publikationer	s. 73
SSF's bestyrelse og udvalg	s. 2
Studehandleren der ændrede ...	s. 60

For uopfordret indsendt stof påtager
SLÆGTENS redaktion sig intet ansvar.

Redaktion, ekspedition og betaling

Anton Blaabjerg, forlagsred., Fredensgade
38, 8800 Viborg, ☎ 86 61 04 36.

E: anton_blaabjerg@post.tele.dk

Birte Steffensen, ansv. red., Teglgårdvej 36,
7451 Sunds, ☎ 97 14 13 23.

E: tippe@post.tele.dk

modtager senest 1.5. og 1.11. programmer,
artikler og indlæg til SLÆGTEN

Birgit Øskov, eksp., Rolighedsvej 56, 9400
Nørresundby, ☎ 98 17 63 76.

E: bojen@daks.dk

modtager senest 1.5. og 1.11. besked om
antal for det kommende nummer.

Ole Bech Knudsen, kass., Jyllands Allé 2, 3.
tv., 8000 Århus C, ☎ 86 11 55 47.

E: obk.aarhus@mail1.stofanet.dk

SLÆGTENS giro 0 94 55 87. –

Privat-abonnement opkræves én gang årligt
(giro vedlagt januarnummeret), betales se-
nest 1.2., efterfølgende opkrævning pålæg-
ges 10 kr.

Priser

Privat abonnement (2 numre, incl. for-
sendelse) 70 kr. – Abonnenter bosat i udlan-
det (også Norden), der benytter giro til be-
taling, dog 100 kr. – Ældre numre 10 kr. pr.
stk. + forsendelse.

Annoncer: 500 kr. + moms pr. trykside, en
halv eller en kvart side henholdsvis 250 kr.
og 125 kr. + moms.

SSF's bestyrelse og udvalg

SSFs bestyrelse

Elsebeth Ib, fmd., Marie Grubbes Vej 9, 7100
Vejde ☎ 23 20 31 11 eller

75 72 02 09. E: eib@vejlehs

eller kajib@mail.tele.dk

Jytte Skaaning, nstfmd., Vinkældervej 6 A,
5000 Odense C ☎ 66 47 88 77.

E: skaaning@email.dk

Bente Klercke Rasmussen, kass., Hol-
bergsgade 23, 2., 8000 Århus C

☎ 86 13 92 71.

E: bente.klercke@mail1.stofanet.dk

Kit Bisgård, sekr., Åstoftevej 14, Svoger-slev,
4000 Roskilde

☎ 46 38 35 14. E: kitbi@get2net.dk

Jan Høstbo, Obovej 14, 2730 Herlev

☎ 44 84 91 31.

E: janhb@vip.cybercity.dk

Svend Aage Mikkelsen, suppl., Hørgaard 18,
2., tv., 6200 Aabenraa, ☎ 74 62 15 75.

E: svmi@post3.tele.dk

SLÆGTENS redaktion
Anton Blaabjerg, forlagsred.,
Birte Steffensen, ansv. red.,
Birgit Øskov, eksp.,
Ole Bech Knudsen, kass

SSFs kursusudvalg

Elsebeth Ib, kontaktkatalog, bestyrelsens repræsentant, adresse tidligere
Jesper Ratjen, faglig kursusleder, Majvænget 55, Bramdrup, 6000 Kolding,
☎ 75 51 80 63. E: j.ratjen@stofanet.dk
Tove Glud Rasmussen, praktisk kursusleder, Nøddevej 2, 8260 Viby J, ☎ 86 14 43 11.
E: toveglud@mail1.stofanet.dk

SSFs undervisningsudvalg

Jytte Skaaning
Bente Klercke Rasmussen, begge fra bestyrelsen, adresser tidligere.

SSFs internetudvalg

Jan Høstbo, webmaster, bestyrelsens repræsentant, adresse tidligere.
Jytte Skaaning, bestyrelsens repræsentant,

Hvem Forsker Hvad

Bente Klercke Rasmussen, bestyrelsens repræsentant, adresse tidligere.

SSF blev stiftet 23. april 1981 og omfatter nu 37 foreninger med tilsammen godt 4.300 enkeltmedlemmer.

Liste over medlemsforeningerne findes ikke længere her i SLÆGTEN, men kan ses på hjemmesiden: www.ssf.dk

Aktiviteter

8. - 10. oktober

SSF's Slægtshistoriske Weekendkursus på Nørgaards Højskole i Bjerringbro, se midtersiderne.

23. oktober

13. Slægtsforskerdag i København

1. november

Sidste frist for indsendelse til **SLÆGTEN nr. 31**, som udkommer **1. januar 2005**.

15.-20. december

SLÆGTEN nr. 31 udkommer.

Ny forening i SSF

Hedeboengen er området mellem København og Roskilde med hovedbyen Taastrup. Her som alle andre steder er interessen for fortiden vokset i de senere år. Også i Taastrup har vi fået et lokalhistorisk arkiv og en forening i forbindelse hermed: Historisk Samfund.

Til gengæld var der langt til den nærmeste slægtshistoriske forening. De nærmeste var Roskilde, Greve og Hvidovre, og vi følte, at vi manglede en sådan forening, samtidig med at der var fuldt optaget på oplysningsforbundenes aftenkurser.

Den 28. august 2003 samledes derfor en

gruppe interesserede for at starte en forening med det formål at øge interessen for slægtsforskning.

Der blev i efterårets løb holdt et månedligt møde, ligesom der blev oprettet nogle studiegrupper om formiddagen hver fjortende dag. Alt var på forsøgsstadiet, men det gik godt, og i januar 2004 holdt vi vores første ordinære generalforsamling og fik dermed bragt foreningen ud i offentlighedens lys.

Vi er nu ved afslutningen af den første sæson nået op på 30 medlemmer fra Høje-Taastrup og Albertslund kommuner, og arbejdet i og med foreningen fungerer optimalt.

SAMMENSLUTNINGEN af SLÆGTSHISTORISKE FORENINGER

Jubilæer

Tillykke til Slægtshistorisk Forening for Hjørring og Omegn

14. februar 2004 holdt foreningen sit 25 års jubilæum. Dagen blev fejret med en flot udstilling, udgivelse af et jubilæumsskrift og foredrag ved fhv. landsarkivar Hans H. Worsøe. SSF var repræsenteret ved kassereren Bente Klercke Rasmussen, der overrakte en gave - en gæstebog - fra SSF.

SSFs bestyrelse ønsker hermed hjertelig tillykke til de foreninger, som har haft eller skal have 5-10-15-20 og 30 års jubilæum i indværende kalenderår. I ønskes alle held og lykke fremover.

En ny forening „Hedeboegnens Slægtsforsker Forening“ har set dagens lys. Vi byder foreningen hjertelig velkommen i SSF og ønsker held og lykke fremover.

Slægtsforskertræf 2005

Der har i flere år været afholdt slægtsforskertræf hvert andet år (i lige år). Sidst gang var 2002 i Roskilde, hvor træffet var arrangeret af Sydkystens Slægtshistoriske Forening og Roskildeegnens Slægtsforskerforening i fællesskab. Hvor og hvem arrangerer træffet i 2005? Måske kunne to naboforeninger gå sammen om opgaven. Træffet kunne også være en del af en forenings jubilæumsarrangement.

SSF fylder 25 år i 2006

Bestyrelsen påtænker, at fejre foreningens 25 års jubilæum med et større arrangement. I den anledning udbedes gode ideer og forslag. Register til Personalhistorisk Tidsskrift 21 foreninger har med dette nummer af

SLÆGTEN modtaget følgende gave: *110 års indholdsfortegnelse med register til Personalhistorisk Tidsskrift (1880-1990)*, medens 16 foreninger modtog gaven på SSFs årsmøde 24. april 2004. Gaven var et forårstilbud til bestyrelsen fra Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie. Bestyrelsen sagde ja tak til tilbuddet, idet vi håber, at I kan få gavn og glæde af registret. Tak til Birgit Øskov for „sammenpakningen“ med SLÆGTEN.

Nyhedsbreve

SSF har siden august 2003 udsendt 4 nyhedsbreve (august og sept. 2003 og marts og maj 2004). Har du ikke hørt om nyhedsbrevene, så spørg din formand.

Brugerråd ved Statens Arkiver

I april 1999 oprettede Landsarkivet for Sjælland m.m. som det første statslige arkiv et brugerråd. Herefter fulgte Rigsarkivet (marts 2000) og Landsarkivet for Sønderjylland (efteråret 2002). I disse tre brugerråd vælges brugernes repræsentanter på et brugermøde, jfr. arkivernes hjemmesider, hvor du kan orientere dig om rådernes vedtægter og sammensætning samt læse mødereferaterne. Adresserne kan søges enten via den fælles hjemmeside: www.sa.dk eller det enkelte arkivs hjemmeside: www.sa.dk/ra, www.sa.dk/lak samt www.sa.dk/laa

Landsarkivet for Fyn derimod tilbød i jan. 2004 SSF en plads i det nyoprettede brugerråd. Bestyrelsen har udpeget Jytte Skaaning, og det første møde afholdes 11. maj. 2004. Hvis nogle af SSFs foreninger eller deres enkelte medlemmer har spørgsmål eller kommentarer vedrørende Rigsarkivet eller de enkelte landsarkiver, kan disse rettes til rette vedkommende.

Årsmøde i SSF 2004

Årsmødet fandt sted lørdag den 24. april 2004 på Syddansk Universitet Odense. Der var repræsentanter for 15 ud af 36 foreninger til stede. Århus-foreningen havde givet mandat til Odense-foreningen.

Beretning, regnskab, aktivitetsplan og kontingentstigning på 2 kr. blev godkendt.

SSF har et pænt overskud, hvoraf en del tænkes anvendt ved sammenslutningens 25 års jubilæum i 2006.

Bestyrelsesmedlemmerne Elsebeth Ib, Jytte Skaaning og Jan Høstbo blev genvalgt.

Som suppleant valgtes Svend Aage Mikkelsen fra Haderslev. Revisor blev Bøggild Christensen fra Randers, og Jørgen Laustsen fra Ålborg blev revisorsuppleant.

Der planlægges et arbejds møde i forsommeren mellem bestyrelse og udvalg.

Hjemmesiden skal have nyt design.

Efter en diskussion enedes man om, at SLÆGTENS sommernummer skulle være på 80 sider og vinternummeret på 64 sider. Der skal stadig være meddelelser fra foreningerne, men man må file i dem, så overflødigt udelades.

Årsmødet indledtes med en rundvisning på universitetet. Vi besøgte den for slægtsforskere meget spændende kartografiske samling. En ting, der her optog os, var en computerkortlægning af boniteten på landbrugsjorden i nogle få fynske sogne, et minutløst og meget tidskrævende arbejde.

Ligeledes blev vi ført gennem bibliotekets historiske samling.

Bestyrelsen har konstitueret sig som hidtil.

Kit Bisgård

HVEM FORSKER HVADS nye redaktør

Fra og med årgang 2004 har jeg påtaget mig opgaven som redaktør af "HVEM FORSKER HVAD" og er her til SLÆGTEN blevet bedt om en præsentation. Tja! Sådan noget er ikke let, jeg vil egentlig hellere se, når bogen udkommer i august, om abonnenterne er tilfredse med den nye redaktør.

Men – kort fortalt, har jeg livet igennem interesseret mig for historie. Jeg husker endnu om barn, hvordan det i skolen var mit yndlingsfag, og jeg gik specielt op i danmarkshistorien. Kongerækken, som alle andre hadede – den kunne jeg på fingrene, og jeg slugte alt. Efterhånden som jeg blev voksen, begyndte jeg at interessere mig for at finde tilbage i min egen slægt, udspurgte gamle tanter og onkler, skrev det hele ned og gik så småt i gang med forskning i min egen slægt. Men 3 børn og fuldtidsjob tog dog så meget tid, at det ikke blev til noget alvorligt, før børnene blev voksne og begyndte at flytte hjemmefra. Det er jonok en helt almindelig kvinde-

historie. Men så har jeg til gengæld taget revanche siden.

Jeg har efterhånden fundet (tror jeg), det meste om mine 4 bedsteforældres slægt, én af dem, min morfar, hører såmænd til den linie, som Anton Blaabjerg fører tilbage til Valdemar Sej. Jeg har tænkt på - var det mon ubevidst derfor jeg var så interesseret i kongeslægten?

Jeg har oprettet min egen hjemmeside, hvorfra man kan downloade bl. a. Buchpuslespillet, som jeg redigerer, og flere kirkebøger, som jeg helt eller delvis har afskrevet. Derudover har jeg en fast ugentlig dag på vores lokalarkiv.

Jeg var gennem nogle år medhjælpende hustru i min mands boghandel. Derefter var jeg i over 20 år administrativ medarbejder i en fagforening, dvs stod for medlemmers ind- og udmeldelse, plus alt hvad der lå derimellem – og det er meget forskelligt.

Jeg er altså en førkrigsmodel og fratradte arbejdsmarkedet for et par år siden, så jeg har nu den fornødne tid, og opgaven som redaktør ligger, som man kan forstå, ikke så langt fra mit tidligere erhverv.

Beth Jeppesen

Redaktør for HVEM FORSKER HVAD

Fra redaktionen

Denne plads kunne nemt blive undskyldningernes pit-stop, for der har i de seneste to numre været nogle logoer, som computer-programmet absolut ikke syntes om, og det så man tydeligt. Vi har haft mange dygtige og ihærdige „mekanikere“ i gang i pit'en, og nu lader det til, at løsningen på programmets modvilje er fundet, så vi i fuld fart kan komme videre med et blad, hvor alle logoer ser pæne ud.

Igen til dette nr. af SLÆGTEN har vi fået mange interessante indlæg, spændende fra indvandrerens bunkebryllupper over politikere og adelige til Danmarks dronning og nygifte kronprins.

Vi kan også byde velkommen til en ny forening, Hedeboegnens Slægtsforsker Forening, og til HVEM FORSKER HVADS nye redaktør, Beth Jeppesen.

Med dette nr. har jeg knap nok tømt mapperne, så læserne kan glæde sig til i januarnummeret bl. a. at læse om „gemytlige“ skarprettere. Der er dog også plads til enkelte nye indlæg fra læserne, og de skal være velkomne.

Tilbage er kun at ønske læserne en rigtig dejlig sommer, gerne med lidt blandet vejr, så alle bliver tilfredse. BS

Nyt fra statens arkiver

Medio maj har Landsarkivet i København fulgt i sporet af Landsarkivet i Odense med udvidelse af sektionerne med arkivalier til selv-ekspedition. I København vil fremover alle umiddelbart tilgængelige kirkebøger (fødte, konfirmerede, viede frem til 1954 samt døde frem til 1994) stå fremme til ”behagelig” selv-ekspedition.

Derfor kan det undre, at Mosaisk Trossamfund nu – på trods af landets almindelige lovgivning – her i foråret har fået deres ”kirkebøger” spærret i 90 år.

At lovgivningen omkring indførelsen af ”Den nye (elektroniske) Kirkebog” ikke har udlignet forskellighederne mellem sønderjysk/prøjsisk på den ene og dansk administration på den anden side er en skandale. Var der blevet indført ”sønderjyske tilstande”/civil registrering i hele kongeriget ville problemerne med jøder, ateister, katolikker, muslimer, baptister, Jehovas Vidner, mormoner og alle andre religiøse minoriteter være løst én gang for alle! Og udgifterne til præstelønninger kunne nedsættes med de 10-20%,

de oppebærer i kraft af deres job som ”civile registratorer”!

Statens Arkiver fortsætter ufortrødent med at gøre grin med både sig selv og det øvrige samfund! Første tirsdag i hver måned tages der tidsmåling på fremfindelsen af arkivalier. I Viborg f.eks. stemples bestillingssedlerne, når personalet påbegynder fremfindelsen, men i København ved den besøgendes aflevering af bestillingen! At Viborg hvert år vinder ”i kapløbet” er en selvfølge! - Når en så lille ”fraktion” som Statens Arkiver med 6-7 institutioner ikke kan blive enige om fremgangsmåden ved sådanne simple ”præstationsmålinger”, kan ingen – uhyre urbant formulering – fortænke brugerne i at miste enhver respekt/agtelse for ”systemet”!

Brugermøderne på arkiverne mangler tilslutning - hvorfor? - Fordi arkiverne for at undgå dialog med brugerne fylder tiden ud med såkaldte ”nyheder”, fordi brugernes synspunkter oftest bliver afvist, og fordi arkivernes nye tiltag – ganske fornuftigt – kan aflæses på de respektive arkivers hjemmeside dagen efter! AB

Anmeldelser og smånýt

„Vestjyske hede bønder i 500 år“

af Anna Buskbjerg Thomasen, Kærvej 19, 6920 Videbæk, ☎ 97 17 13 57.

E:willyth@get2net.dk

I april 2004 udgav jeg denne slægtsbog i A-4 format på 350 sider.

1. del omhandler forslægten til ejeren af „Buskbjerg“ i Aulum sogn. Den overvejen-de del af anerne er beskrevet til og med 1600-årene.

De fleste begivenheder udspiller sig i Hard-syssel i en lang række sogne i Hammerum og Ulfborg-Hind herreder med afstikkere til det midtjyske Tyrsting-Vrads herred.

Fra 1600-tallet fortsætter en del af anerækken gennem yderligere 3 generationer, indtil den når bogens sidste ane, Poul Christensen, født 1490, bonde i Sørvadgaard, Vinding sogn i Ulfborg herred. Han figurerer i diverse retsager fra 1500-tallet og får til sidst sammen med 2 andre bønder i Vinding sogn stadfæstet en dom i 1551, hvor- under kong Christian III selv er til stede på retter- tinget i Dronningborg.

Bogens 2. del tager sit udgangspunkt i går- den „Hedegaard“ i Vinding sogn. Herfra følger vi 6 familiers efterslægt, omfattende mere end 500 personer fra 1800-årenes begyndelse og frem til nutiden.

Bogen har et righoldigt udvalg af illustratio- ner omfattende ca. 350 billeder, og den kan købes hos mig for kr. 500 plus forsendelses- omkostninger.

Smånýt fra Statens arkiver

I næstsíde øjeblik (for dette blad) lan- dede en pressemeddelelse fra Statens Arki- ver i Sunds. Indholdet i den var, at alle born- holmske kirkebøger indtil år 1892 nu kan fin- des på internetadressen www.arkivalier- online.dk Det må virkelig vække begejstring hos bornholmske slægtsforskere, navnlig set i lyset af, at deres landsarkiv ligger i Køben- havn – med meget dårlig bådforbindelse!

Nu kan de få den fulde fornøjelse af alle gamle

kirkebøger hjemme på deres pc, og måske har der andre steder end i Åkirkeby været en med- delsom præst. I Åkirkeby hedder det nemlig i kirkebogen, at den 27. maj 1658 aflagde *dette Lands Folcked* til Corfitz Ulfeldt i Malmø. Samme præst undlod heller ikke at nævne, at den sven- ske kommandant Printzensköld blev *ihjelslagen* af de bornholmske oprørere.

Det kan være samme præst, der 21. august 1689 gjorde anmærkning om en skriver, der blev dømt til kagstrykning og brændemærkning for tyveri og sluttede: *Gud give dem, som træder i Hans Fodspor lige lov, Amen!* Man kan sag- tens finde mange flere historiske guldkorn på ovenstående inter-netadresse. BS

Balle Sogns Lokalhistoriske Forening,
Vagn Lihn Kristensen, Anemonevej 7,
Alderslyst, 8600 Silkeborg.

E: lihn@pc.dk

- tilbyder gratis: Gård- og personhistorie fra ca. 1800-1940 fra Balle sogn, Hids herred, Viborg amt. Vi har oplysninger om ca. 98% af sognets gårde, dog ikke Alderslyst og Lysbro. Vi tilbyder også opslag i kirkebøger og folketællinger fra Balle sogn. Alle hen- vendelser besvares.

Se også vor hjemmeside:

<http://home15.inet.tele.dk/VagnLihn/>

Æblets fald fra stammen

af Jørgen Christensen. Forlaget Attika. Ud- kommet januar 2004. 180 sider. Pris 175 kr. - anmeldt af Ingrid Wisborg Gade, Anthon Bachs Vej 6, 9000 Aalborg.

En dag i begyndelsen af marts 2004 faldt en bog ind ad brevsprækken. Begrundel- sen for, at denne bog sendtes til mig, frem- gik af følgebrevet: jeg er næstformand i Slægtshistorisk forening for Aalborgegnen og samtidig den, der holder styr på forenin- gens bøger og andet materiale.

Jeg blev hurtigt grebet af bogen. Jørgen Christensen fortæller om sin oldemor, Ma-

riane, født i 1856 i nærheden af Børglum Kloster, om sin farmor, Ida Chrestense Frederikke Caroline Marie (bare navnet, er det ikke herligt?) født 1879 ligeledes i Vendsyssel, om sin far Oluf og moderen Agnes og ikke mindst om sin opvækst i Aalborg fra 1935 til han 1960 forlod Nordjylland.

Oldemoderen Mariane fik otte børn med fem forskellige mænd, Ida fik 4 drenge med den samme mand, men den første var ½ år ved vielsen, plus den yngste efter ægtemandens død, - faderen var en dansk-amerikaner på besøg i det gamle land. Oluf stod i det dilemma, at 2 kvinder næsten samtidig meddeler, at han er far til det barn, de vent. Hvem skal han så gifte sig med? Han havde i forvejen en datter født udenfor ægteskab. Oluf bliver gift med Agnes, som desværre føder et dødfødt barn, mens Marias dreng vokser op. Jørgen Christensen selv? Ja, han giftede sig og fik børn og ikke omvendt. Æblet faldt denne gang lidt længere væk fra stammen.

Bogen er efter min mening, et godt eksempel på: *at gøre noget ved det!* Jørgen Christensen har fået nedskrevet de overleveringer, der var i familien og har undersøgt, om de var rigtige, og desuden han har fortalt om sin egen opvækst som enebarn i en arbejderfamilie i Aalborg. Erindringerne er altså dels selvoplevede, dels familiens fortællinger.

At den så for mig fik et ekstra perspektiv, da det hen i bogen viste sig, at Jørgen og jeg havde gået i parallelklasse på Danmarksgade Skole i 4 år, gjorde den jo ikke mindre spændende.

Jørgen Christensen kommer i september til Nordjylland for bl.a. i Aalborg og Hjørring, at fortælle om bogen og dens mennesker, og vi glæder os til at høre – også det talte ord!

Bogen har en god oversigt over personerne foran og en slægtstavle bagi.

Hørning - Blegind kirkebog 1659-1792.

Arbejdet med at afskrive kirkebogen til brug på computer er netop afsluttet. Er du interesseret i at modtage den, så send en formateret diskette og frankeret svarkuvert til Bjarne Nørgaard Pedersen, Agernvej 95, 8330 Beder.

Find din slægt – og gør den levende

af Jytte Skaaning og Bente Klercke Rasmussen, udgivet december 2003 af Forlaget Bonderosen v/Bente Klercke Rasmussen, 392 sider, kr. 248. Bogen kan købes hos forlaget eller hos boghandlerne.

I dette blad turde det være unødvendigt at præsentere forfatterne, blot konstatere, at begge er cand. mag. i historie - bl.a., og at begge underviser i slægtsforskning, gotisk skrift m.m.

Personlig kunne jeg godt ønske, at denne bog var udgivet for fem år siden, for så kender jeg nogen, der havde undgået mange rynker af min uvidenhed udi slægtsforskning. Bogen kalder sig „håndbog i slægts-historie“, og det er præcis, hvad den er, - meget lig brugervejledningen for den nye vaskemaskine - , med flapper, man slår ud, så man hele tiden har et klart overblik over, hvad man leder efter.

Et kapitel i bogen hedder „Forfædrene fra vugge til grav“, og det skal tages bogstaveligt, på 30 sider får læseren en oversigt over alt, hvad et menneske kan vederfares. Et meget tiltalende træk ved bogen er, at alle vigtige ord – stikord – er fremhævet, så man nemt kan finde videre.

Bogen kan i sin kompakte alvor virke noget tung, men det skal man ikke lade sig skræmme af; den er så fuld af viden, at der ikke også kan være plads til „pjank“ som billeder. Til gengæld er der plads til alle de tavler, der er nødvendige for at gøre stoffet overskueligt.

BS

Fæster på Falster

De ivrige slægtsforskere, Lis Thorshøj Borggaard og Lilian Rubini Svane, har registreret alle fæstere på Falster i perioden 1662-1766 ved hjælp af relevant kilde-materiale fra både Rigsarkivet og Landsarkivet i København; kildematerialet dækker perioden fra matriklen 1662 til bortsalget 1766 af krongodset på Falster.

De sognevis sammenstillede kildeuddrag om fæsteovertagelser, hvortil følger sig oplysninger om lejermål (samleje uden for ægteskab) og sagefald (bøder efter forbrydelser), fylder 819 sider og kan erhverves som et word-dokument på CD for 150 kr. hos Lilian Svane, Højkær 21, 1.th., 2605 Brøndby, ☎ 36 47 38 44.

E: lilansvane@get2net.dk

AB

Man er vel hardbo – 600 års familie-kronike fra Nordvestjylland

1.150 siders gedigen slægtsforskning og slægtshistorie fra Lemvig-egnen i to solide bind for kun 485 kr.! – Bind 1, *Fortællinger om bondeslægten fra Krabbesmark og Balleby* er skrevet af sønnen, journalist Lars Møller på baggrund af bind 2, *Anetavle for Møller-slægten fra Krabbesmark og Balleby*, som består af faderens, tidligere lærer i Rønde på Djursland, Erling Møllers forskningsmateriale, bearbejdet af historikeren Jens Skriver.

Bind 1 er på 611 sider og består af 100 kapitler, som hver fortæller om en eller flere af forslægtens personer. De er alle vel-skrevne og letlæselige, lutter redelige beretninger om slægtens mænd og kvinder. Et skole-eksempel på, hvordan resultatet af vore bestræbelser som slægtsforskere kan formidles til glæde for en bredere kreds af læsere. Hver af de mange kapitler er bidrag til Danmarks historie, sådan som den udspandt sig for en slægt af Lemvig-borgere og jævne nordvestjyske bønder i udkanten

af landet. Enkelte af forfædrene var gods-ejere og købmænd, der satte sig spor som studehandlere og borgmestre. Men langt de fleste var jævne bønder, der først nu får deres berettigede plads i historien. Fortællingerne handler om virkelige hændelser, det faktisk levede liv baseret på de historiske kilder og sat ind i en historisk sammenhæng.

De fem ældste historier er fra 1400- og 1500-tallet, mens 12 er fra 1600-tallet. Først fra de følgende århundreder flyder kilderne rigeligere og udmøntes i flere beretninger.

Bind 2 er på 444 sider, hvoraf de 192 optages af mere traditionelle biografier af slægtens forfædre og stammødre, mens ikke færre end 280 sider optages af omkring 200 efterslægtstavler med udgangspunkt i en lang række af slægtens forfædre. Heri meddeles en mængde interessante slægts-sammenhænge og supplerer vor viden om slægter som Breinholt, Kastberg, Agger, Stokholm, Byskov, Hauskov, Vejling og Wandborg.

Begge bind er fyldt med nyttige noter og henvisning til kilder, som kaster lys over slægtssammenhængene. Historikeren Jens Skriver betegner ganske rigtigt Erling Møllers mangeårige slægtsforskning som virkelig grundig, og bogen kan tjene som inspiration for andre, der vil helt til bunds i slægtshistorien og udnytte kilderne til det yderste.

Værket giver uhyre gode eksempler på, hvordan slægtshistoriske fremstillinger kan formidles!

Forfatternes nære slægtning, Jane Aamund, har skrevet forord til bogen og fremhæver forfatternes hjælp til hende i forbindelse med bogen *Vesten for Måne*, som netop handler om den fælles afstamning fra Nørre Vinkel i Heldum Sogn.

De to flotte bøger koster som anført kun 485 kr. og forhandles af SLÆGTENS ekspe-dition.

AB

Anders Fogh Rasmussen aner og mine, II

af Ivan Jensen, Hyldehaven 60, 8520 Lystrup. E: ij@oncable.dk

I forlængelse af Else Skovbo Jensens indlæg i SLÆGTEN december 2003 vil jeg nedenfor beskrive en anden gren af Anders Fogh Rasmussens aner fra Djursland, som falder sammen med en gren af mine aner. Det drejer sig igen om forfædre til Anders Fogh Rasmussens mormor, Oda Henriette Jensine Busk Hansen.

Odas far er Otto Helmand Hansen og moderen er Sofie Rasmine Lovise Andersen. Else S. Jensen har beskrevet Ottos gren. Jeg vil i det følgende beskrive Sofies gren og sammenhængen til mine egne aner.

Sofie Rasmine Lovise Andersen er statsministerens ane nr. 15 og hun og hendes aner er beskrevet i heftet „I alle de riger og lande...“ op til statsministerens ane nr. 62, Søren Jørgensen.

Søren Jørgensen er søn af Jørgen Hansen Smed, født juni 1780 i Glatved, Hoed Sogn og død i marts 1855 i Glatved og Bodil Sørensdatter Præst, født 25. april 1806 i Aalsrode, død ????

Jørgen Hansen Smed (som er statsministerens ane nr. 124) er søn af Hans Jørgensen Smed, født 1747 i Glatved, Hoed Sogn og død samme sted 6. maj 1797 og Anne Rasmusdatter Friis, født i Hoed 1753 og død i Glatved 15. maj 1823.

Hans Jørgensen Smed, som er statsministerens ane nr. 248 og min ane nr. 82, er søn af Jørgen Jensen Smed, født 1706 og død nov. 1771 i Glatved, Hoed Sogn og Marie Rasmusdatter Hiort, født i Hoed 1715 og død samme sted 12. marts 1785.

Marie Rasmusdatter Hiort, som er statsministerens ane nr. 497 og min ane nr. 165 og 281 og 347, er datter af mølleren i Balle, Rasmus Sørensen Hiort, hvis efterslægt, jeg vil skitsere lidt af nedenfor.

1. generation

Rasmus Sørensen Hiort er født 1687 i Glatved, Hoed Sogn, død i marts 1751 i Balle Mølle, Rosmus Sogn.

Rasmus Hiort fæstede Balle Vandmølle under Rugaard Gods omkring 1718. Vandmøllen eksisterer ikke mere, men der er stadig spor af mølledammen og møllebækken i Balle.

Rasmus var gift 3 gange; først med Margrethe Hansdatter, født omk. 1695, død i Balle Mølle feb. 1731, derefter med Karen Jensdatter, født omk. 1706, død i Balle Mølle okt. 1739, og endelig med Maren Jensdatter Brun, født 1704 i Hyllested, død feb. 1772 i Balle Mølle.

Med disse 3 hustruer fik Rasmus Hiort mindst 20 børn, og han blev således stamfader til en talrig slægt, hvoraf i hvert fald en gren (som ikke er min og statsministerens) nåede samfundets højeste embeder, især gejstlige. Denne del af slægten er beskrevet i Dansk Biografisk Leksikon og forskellige andre steder (se i slutningen af artiklen). Adskillige forskere har i denne forbindelse haft svært ved at placere Balle Mølle rigtigt på landkortet, men det er altså Balle i Rosmus Sogn, Djurs Sønder Herred, Randers Amt.

2. generation

a. Børn med Margrethe Hansdatter

1. Anne Rasmusdatter Hiort, født 1713 i Hoed, død nov. 1781 i Hoed, gift med Jørgen Andersen Smed, født 1699 i Attrup, Rosmus Sogn, død 1768 i Hoed Sogn. 8 børn.

Jørgen var smed i Hoed.

2. Ellen Rasmusdatter Hiort, født 1714 i Hoed, død 1794 i Attrup, Rosmus Sogn, gift med Peder Sørensen Broge, født 1702 i Balle,

Rosmus Sogn, død feb. 1768 i Balle. 7 børn. Broge-slægten er også vidt udbredt i Djurs Sønder Herred. Det er ikke lykkedes mig at finde en forbindelse til storkøbmand Hans Broge i Århus, men da han stammer fra Grenå, er det sandsynligt, at der kan findes en sådan forbindelse).

3. Marie Rasmusdatter Hiort, født 1715 i Hoed, død 12. marts 1785 i Hoed, gift med Jørgen Jensen Smed, født omk. 1706, død nov. 1771 i Glatved, Hoed Sogn, 16 børn.

Marie og Jørgen er statsministerens aner nr. 496 og 497 (og mine 164 og 165).

Jørgen var smed og selvejer i Glatved og solgte kort før sin død smedien med lidt jord til sin søn Hans Jørgensen Smed (se nedenfor).

4. Hans?. December 1716 i Balle

5. Else Rasmusdatter Hiort, født i Balle Mølle nov. 1718, død 28. august 1805 i Hoed, gift med Jens Lauritsen Møller, født omk. 1694 i Fredericia, død omk. 1775, borger i Grenå, 4 børn.

6. Elisabeth Rasmusdatter Hiort (1720-1721)

7. Søren Rasmussen Hiort (1721-)

8. Anne Marie Rasmusdatter Hiort (1722-)

9. Elskén Rasmusdatter Hiort (1723-)

10. Peder Rasmussen Hiort, født 1725 i Balle Mølle, død 2. marts 1799 på Clausholm i Voldum Sogn, gift med Else Frederiksdatter Holm, født 1731 i Svanninge Præstegaard, død 24. december 1812 i Førsløv, 9 børn.

Peder var sandsynligvis den første søn, som nåede voksenalderen, og han fik åbenbart al mulig støtte fra den gamle møller til at komme frem i verden. Han sluttede karrieren som herredsfoged i Lysgaard Herred, og hans børn nåede høje stillinger, se nedenfor.

11. Elisabeth Rasmusdatter Hiort (1726-)

12. Thomas Rasmusdatter Hiort, født 1727 i Balle Mølle, død jan. 1792 i Fladstrup, Lyngby sogn, gårdmand i Fladstrup.

13. Cathrine Hedvig Rasmusdatter Hiort

(1729-??), gift med Philip Christensen fra Grenaa, skæbne ukendt.

b. Børn med Karen Jensdatter

1. Margrethe Rasmusdatter Hiort (1732-??)

2. Giertrud Rasmusdatter Hiort (1733-1738)

3. Jens Rasmussen Hiort (1735-??). Er muligvis flyttet til Norge, hvor hans sandsynlige søn fødes omk. 1764.

4. Kiersten Rasmusdatter Hiort (1737-1739).

c. børn med Maren Jensdatter Brun

1. Karen Rasmusdatter Hiort, født 1740 i Balle Mølle, død marts 1780 i Hoed, gift med Terkild Hansen Lund, født 1727 i Balle, 11 børn.

Karens moder, Maren Brun fortsatte fæstet af møllen sammen med sin nye mand, Laurs Mortensen. Herefter overtog Karen og Terkild møllen og havde denne frem til 1776, hvorefter den blev overtaget af en Jens Hansen.

2. Rasmus Rasmussen Hiort, født 1742 i Balle Mølle, død 1807 i Aastrup, Grenaa, 5 børn.

3. Jens Rasmussen Hiort (1744-1751)

3. generation

a. Børn af Marie Rasmusdatter Hiort og Jørgen Jensen Smed.

11. Hans Jørgensen Smed, født 1747 i Glatved, død 6. maj 1797 i Glatved, Hoed Sogn, gift med Anne Rasmusdatter Friis, født 1753 i Hoed, død 15. maj 1823 i Glatved.

Hans og Anne er statsministerens aner nr. 248 og 249 (og mine nr. 82 og 83).

Hans fortsatte som smed i Glatved efter faderen. De fik 6 børn, heriblandt altså statsministerens ane nr. 124, Jørgen Hansen Smed, og min ane nr. 41, Elisabeth Hansdatter.

b. Børn af Peder Rasmussen Hiort og Else Frederiksdatter Hiort.

1. Christian Hjort, født 29. juni 1756, Aggersvold, Hjembæk Sogn, død 21. april 1835 Harrestedgaard, Værløse Sogn. Gift

med Maria Anna Eggers, født 22. september 1763 og død 16. oktober 1817. De fik 6 børn.

Christian var birkeskriver og forvalter og senere cancelliraad og birkedommer.

2. Frederik Christian Hjort, født aug. 1757 og død dec. samme år, Aggersvold.

3. Margarethe Hjort, født 23. august 1758, Aggersvold og død 9. juli 1794 i København.

4. Frederik Christian Hjort, født 6. oktober 1760 på Gunderslevholm og død 3. april 1820 i Hyllested, Djurs Sønder Herred. Gift med præstedatteren fra Holme ved Århus, Karen Bagge. 5 børn. Frederik vendte hjem til sin fars fødeegn, idet han blev præst i Hyllested-Rosmus Sogn.

5. Elisabeth Diderica Hjort, født 30. august 1762 på Gunderslevholm og død 23. maj 1826 i Bergen. Gift med Nicolai Lambrecht, født 1758 i København og død 1833 i Bergen. 5 børn. Nicolai var stiftsrevisor, foged og kammerraad i Norge og fra dette par nedstammer en talrig slægt Lambrecht.

6. Charlotte Amalie Hjort, født 5. november 1763 på Gunderslevholm og død 11. marts 1828 i Kongens Lyngby. Gift med Jørgen Christian de Linde (1750-1814), proprietær på Clausholm, mindst 1 barn.

7. Victor Christian Hjort, født 13. oktober 1765 på Gunderslevholm og død 26. juli 1818 i Ribe. Gift med Marie Pauline Schiørring (1775-1848). 9 børn. Victor var provst i Holmens Kirke og fra 1811 til sin død 1818 biskop i Ribe.

8. Siegfred Frederik Christian Hjort, født okt 1765 på Gunderslevholm og død samme sted dec. 1765.

9. Birgitte Hjort, født 12. november 1769 og død 9. december 1855 i Førslev.

4. generation

a. børn af Frederik Christian Hjort og Karen Bagge.

5. Lovise Theodora Petrine Hjort, født 21.

december 1800 i Hyllested præstegård og død 25. april 1881. Gift med Peter Worm (1788-1865), som blev Frederiks efterfølger som sognepræst i Hyllested-Rosmus. 3 børn.

b. Børn af Victor Christian Hjort og Marie Pauline Schiørring.

Blandt deres 9 børn findes en doktor phil. og forfatter, en hustru til en præst, en adjunkt og præst, en birkedommer, herredsfoged og justitsråd, en lærer, en hustru til en konferensråd, endnu en lærer, en cand. theol. og endelig en etatsråd og folketingsmand.

5. generation

a. børn af Lovise Hjort og Peter Worm.

1. Pauline Frederikke Worm, født 29. november 1825 i Hyllested præstegård og død 13. december 1883 i København. Pauline var ugift og arbejdede som lærer, pigeskoleleder og forfatter. Hun kæmpede for kvindernes ligestilling og bl.a. imod Indre Mission. Hun er blevet kaldt Danmarks første rødstrømpe!

Således kan man se, at der i statsministerens slægt findes både møllere, smede, fæstebønder, en herredsfoged, kammerråd, præster, en biskop, og en rødstrømpe!

Mon ikke vi alle kan finde en lignende mangfoldighed i vores slægt, hvis vi betragter den lidt bredere end bare lige de direkte aner.

Litteratur:

Diverse kirkebøger og folketællinger samt private slægtsoversigter.

Dansk Biografisk Leksikon.

F. Hundrup: Stamtavle over Familien Hjort. Sofus Elvius: Danske patriciske Slægter.

Gregers Hansen: Bispnen og betleren.

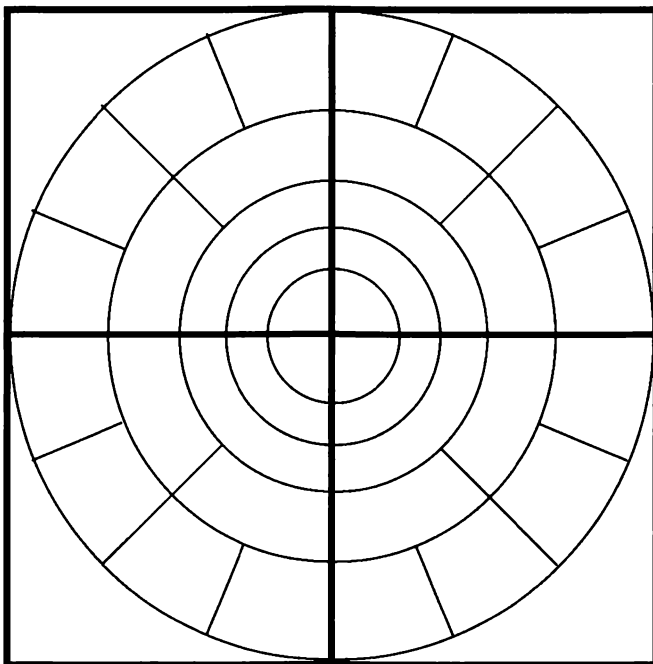
I alle de riger og lande... Særnummer af SLÆGTEN.

SLÆGTEN. Nr. 29.

RUNDE ANETAVLER SÆLGES

Her er den runde anetavle, som du bare er nødt til at have.

Tavlen kan indeholde 10 generationer; hvis du starter med dig selv, kan du få plads til dine 6 x tipoldeforældre. Hvis du køber 4 tavler, kan du lave en tavle for hver af dine bedsteforældre og dermed få plads til 8 x tip.

Ovenfor ses en lille kopi af den runde anetavle;
den består af 4 ark à 50cm x 50 cm.

1 anetavle koster kr. 40,00

4 anetavler koster kr. 150,00

+ porto

**Ring og bestil på ☎ 75 54 11 34
eller e-mail til: bwienecke@stofanet.dk**

Lørdag 4. september

Efterårsudflugt. Nærmere program udsendes til alle medlemmer.

Mandag 6. september

Forskningsaften på Landsarkivet på Jagtvej.

Tilmelding ikke nødvendig.

Mandag 11. oktober

Foredrag v. tidl. arkivleder Hans Nørgaard. 1970erne var årtiet, hvor de fleste lokalhistoriske arkiver etableredes. Et overflødigshorn af nyt kildemateriale blev indsamlet. Gennem de seneste år har HN i samarbejde med et internetfirma forsøgt at gøre en del af dette nye kildemateriale tilgængeligt på internettet i respekt for de ideer, der engang skabte den danske folkeoplysnings-tradition.

Fokus har været rammerne for landbefolkningens dagligliv fra den fattige indsider, husmand, gårdmand til godsejeren. I dag kan vi samkøre langt flere kilder end tidligere, da vi i 1970erne sad og dyrkede slægtsforskning i små studiekredse over hele landet. Hvorledes kan vi udnytte disse nye muligheder?

HN vil krydre sit foredrag med fortællinger om sin egen slægts tilknytning til København og Amager.

Mandag 1. november

Hans Burchardt, fhv. bogtrykker fra Korsør: En utraditionel slægtsberetning.

Hvor man i traditionel slægtsforskning fokuserer på registeroplysninger og ofte som mål har at komme så langt tilbage i tiden som muligt, er der her tale om en afgrænsning af emnet, nemlig fra nutiden og tilbage til ca. 1850 - med enkelte afstikkere længere tilbage. Desuden er der tale om at følge de 4 bedsteførelses familieforhold samt give en levnedbeskrivelse af moderen og faderen.

Slægtsberetningen som er på 160 sider, er rigt illustreret (ca. 250 stk.), professionelt trykt og indbundet. Det har været målet at skrive letlæst med interessante beskrivende detaljer. Man kan også få udbytte af bogen ved kun at se billeder.

Mandag 6. december

Julemøde.

Efter traditionen med hyggeligt samvær, gløgg, æbleskiver, mm.

Pris: 25 kr. Tilmelding til formanden senest 30. november.

Tid og sted

Kl. 19 i mødelokalerne på Tårnby Hovedbibliotek, Kamillevej 10, 2770 Kastrup. Kaffe, øl og vand kan købes ved møderne.

Tilmelding til ekskursioner, arkivbesøg, ture, o. lign. sker ved telefonisk henvendelse til formanden ved programmets udsendelse.

Kontingent

125 kr. pr. år. Par 200 kr. Betales pr. giro til kassereren i januar. Gæstebetaling ved foredrag 25 kr. pr. gang.

Bestyrelse

Britta S. Mortensen, fmd., Diesen Alle 25, 2791 Dragør, ☎ 32 94 17 12. E: staugaard-mortensen@get2net.dk

Bitten Westergaard, nstfmd., Fortgård Alle 12, 2770 Kastrup, ☎ 32 50 64 67.
Anders Gadegaard, kass., Holdkærs Ager 183, 1. tv., 2770 Kastrup, ☎ 32 51 10 87.
Niels Gjermandsen, sekr., Sirgræsvej 130, 2770 Kastrup, ☎ 32 52 34 03. E: ng@nhlg.dk

Karl-Gunner Petersen, Jægervej 23, 2791 Dragør, ☎ 32 53 14 30.
E: karl-gunner@image.dk

Hjemmeside
www.nhlg.dk/asf-00.htm
E.: asf@nhlg.dk

Torsdag 7. oktober i Mejerigade 9.
Informationsaften: BK6

Torsdag 4. november i Mejerigade 9.
Informationsaften: BK6

Onsdag 24. november i Menighedshuset.
Julemøde.
Tage Enevoldsen fortæller om Thomas Olsen, Løkken.
Kaffe, æbleskiver og gløgg kan købes.

Torsdag 2. december i Mejerigade 9.
Informationsaften: BK6.

Tid og sted
I Mejerigade kl. 19 (Inf. kl. ca. 19.00-19.30). I Menighedshuset, Bredgade kl. 19.30.

Åbningstider

Hver onsdag eftermiddag: Åbent hus kl. 13 – 17.

Hver torsdag aften: Åbent hus kl. 19 – 22.
Lukket helligdage. Desuden fra og med 1. juli til og med 17. august samt fra og med 10. decembertil og med 4. januar.

Gotisk læsning – studiekreds for medlemmer – start onsdag 15. september, kl. 9.30 – 11.30 i Mejerigade 9. Derefter hver onsdag til og med onsdag 8. december.

Kontingent
100 kr., par 150 kr.

Bestyrelse
Arne Leismann, fmd., Østerbrogade 25, 9400 Nørresundby, ☎ 98 83 58 60.
E: a.leismann@stofanet.dk
Anders Sørensen, nstfmd., Hvilshøj Mark 125, Ø.Brønderslev, 9700 Brønderslev, ☎ 98 81 14 49. E: sternas@get2net.dk
Benny Sørensen, kass., Lærkevej 22, Ø. Hjermitstev, 9700 Brønderslev, ☎ 98 88 79 50.
E: oeh.vand@mail.dk
Gunnar Wiant Pedersen, sekr., Hammelmosevej 22, 9382 Tylstrup, ☎ 98 26 17 45.
E: wiant@stofanet.dk
Jytte Nielsen, Kjøliskevej 7, Hallund, 9700 Brønderslev, ☎ 98 83 52 52.
E: 98835252@mail.dk

Hjemmeside
www.slægthistoriskforeningforbronderslevgen.dk

Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistoriske Forening

Lørdag 28. august kl. 13:30

Udflugt til historiske steder i Grindsted Kommune.

Vi tager en tur rundt i kommunen og besøger nogle af de historiske steder i området. Afgang fra parkeringspladsen ved Grindsted Bibliotek. Tilmelding til Judith Andersen Sørensen på ☎ 75 34 82 60 senest d. 21. august.

Tirsdag 28. september

Skolevæsenet i Grindsted Kommune.

Egnens lokalarkiver vil vise billeder og fortælle om skolerne i deres område gennem tiden.

Tirsdag 5. oktober

Slægtsforskeraften.

Vi mødes og udveksler viden om egnens slægter.

Tirsdag 26. oktober

Kriminalinspektør Børge Baagø, Esbjerg: Politiets historie.

Tirsdag 23. november kl. 13:30 på Grindsted Bibliotek.

Købmandsliv på heden.

Medlemmer af studiekredsen om købmænd vil fortælle om købmandslivet her på egnen.

Tid og sted

Ordinære møder kl. 19.30 på Grindsted Bibliotek. Fri adgang for medlemmer. Ikke medlemmer betaler 30 kr. Alle er velkomne. Medbring selv kaffe til møderne, hvis ikke andet er nævnt.

Kontingent

100 kr., par 150 kr.

Kursusvirksomhed

Gotisk håndskrift. Har du lyst til at lære at læse gotisk håndskrift?

Studiekredsen fortsætter til efteråret. Første mødedag er torsdag 21. oktober kl. 19 på Grindsted Bibliotek. Interesserede bedes kontakte Jens Erik Starup.

Kend din families rødder.

Slægtsforskerkursus udbydes igen til efteråret. Kurset strækker sig over 8 gange på hver 3 lektioner.

Begrænset deltagerantal.

Tilmelding til Judith Andersen Sørensen på ☎ 75 34 82 60 senest 1. september. Kursusafgiften vil beløbe sig til kr. 600 – 800 + materialer.

Lokalhistorisk studiekreds

Har du lyst til at være med i lokalhistoriske studiekredse?

Af mulige emner kan nævnes:

Håndværkervirksomhed i Grindsted og omegn.

Det gamle vejnet på egnen.

Da posten kom med dagvogn.

Forslag til andre emner er velkomne og interesserede bedes kontakte Judith Andersen Sørensen på ☎ 75 34 82 60.

Bestyrelse

Jens Erik Starup, fmd., Horsbølvej 13, 7200 Grindsted, ☎ 75 32 23 53.

E: jens.starup@post2.tele.dk

Bent Krogsgaard, kass., Dalsøvej 47, 7200 Grindsted, ☎ 75 32 19 01.

Børge Pedersen, sekr., Brombærvej 14, 7200 Grindsted, ☎ 75 32 48 15.

Mandag 6. september kl. 13-16
Åbent hus.

Onsdag 15. september kl. 19
Udflugt til Klipleve Lokalarkiv. Nærmere i medlemsbrevet. Tilmelding til Nancy.

Tirsdag 21. september kl. 19.30
Kursus i gotisk skriftlæsning for begyndere starter.

Mandag 4. oktober kl. 13-16
Åbent hus.

Onsdag 6. oktober kl. 19.30
Vagn Rasmussen fortæller fra lokalområdet.

Onsdag 27. oktober kl. 19.30
Aneaften og information specielt til nybegyndere i slægtsforskning.

Mandag 1. november kl. 13-16
Åbent hus.

Onsdag 17. november kl. 19.30 (FU)
Erik Kann fortæller om „uægte“ børn.

Mandag 6. december kl. 13-16
Åbent hus.

Onsdag 8. december kl. 19.30
Juleafslutning.

Onsdag 12. januar 2005 kl. 19.30
Generalforsamling i henhold til vedtægter.
Se mere i SLÆGTEN nr. 31.

Tid og sted

Hvor intet andet er angivet er mødestedet Achelissalen på Haderslev Byhistoriske arkiv, Bispebroen 3, Haderslev.

Bestyrelse

Svend Aage Mikkelsen, fmd., Hørgård 18, 2.tv., 6200 Aabenraa, ☎ /fax 74 62 15 75.

E: svmi@post3.tele.dk

Nancy Petersen, nstfmd., Kløvervej 64 D, 6100 Haderslev, ☎ 74 52 97 65.

E: nancy.petersen@compaqnet.dk

Hanne Franck, kass., Havrevænget 12, 6100 Haderslev, ☎ 74 53 08 19.

E: hanne.franck@adr.dk

Connie Schmidt, sekr., Råkærvej 25, 6100 Haderslev, ☎ 74 52 81 46.

E: schmidtraa25@mail.tele.dk

Laurits Thorsen, Pamhulevej 51, 6100 Haderslev, ☎ 74 57 57 54.

E: lautho@wanadoo.dk

Hjemmeside

<http://home3.inet.tele.dk/svmi/haderslev.htm>

**HEDEBOEGNENS
SLÆGTSFORSKER
FORENING**

Torsdag 2. september kl. 10

Starten går ....

Drøftelser om indholdet af vinterens studiegrupper.

Torsdag 16. september

Gennemgang af programmet WinFamily.

Torsdag 21. oktober

Fotoarbejde i slægtssammenhæng.

Torsdag 18. november

Vi viser, hvad vi kan.

Torsdag 16. december

Julen gennem tiderne.

Tid og sted

Alle møder holdes kl. 19, hvis ikke andet er anført, i Medborgerhuset.

Bestyrelse

Ole Søndergaard, fmd., Stillidsvej 34, 2630 Taastrup, ☎ 43 99 19 14.

E: ole_søndergaard@post.tele.dk

Rita Olsen, kass., Lindevangshusene 109 st.tv., 2630 Taastrup, ☎ 43 71 68 92.

Mogens Linnemann Jakobsen, sekr., Højgårdstoftens 5, 2630 Taastrup, ☎ 43 99 93 79.

E: mlinnemann@mail.dk

Ole Byberg Jensen, Stillidsvej 29, 2630 Taastrup, ☎ 43 00 27 96.

E: olebybergjensen@post.tele.dk

Ole Rasch, Søndertoften 154, 2630 Taastrup, ☎ 43 99 37 00. E: o.rasch@mail.dk

Slægtshistorisk Forening

for Herning

Mandag 20. september

Allan Leth Frandsen: Herning – byen uden historie?

„Herning har da ingen historie“. Det synspunkt hører man jævnligt om Herning. Blandt andet har turistforeningen skrevet følgende som information til byens gæster: „For mindre end 100 år siden var Herning ikke mere end et par huse, en kro og en købmand. I dag er Herning Danmarks 10. største by“. Men myten om byen uden historie passer ikke.

For 100 år siden boede der over 4.000 mennesker i Herning. Byen havde i årtier været stationsby med egen avis, flere hoteller og handlende i hobetal. I 1888 havde byen eksempelvis 12 slagtere – altså flere end i dag. Slagterne er kun ét eksempel på, at der var aktivitet i Herning for over 100 år siden. Så der er lagt op til et foredrag, hvor vi får rusket op i vores viden og fordomme om Hernings spændende historie.

Mandag 18. oktober

Historiker Agnete Birger Madsen: Uægte børn i syv slægtled.

Skæbner og livshistorier i ABMs egen familie. Udgangspunktet er hendes far, et uægte barn, der i 1917 blev født på Bethesdahjemmet i Århus. Hans mor var fiskerpige fra Skagen, hans far en nyudlært typograf fra Hjerring. Sidstnævnte var selv et uægte barn og fiskerpigen havde en storesøster, der slet ikke lignede resten af søskendeflokken. Det vrirler med uægte børn i ABMs familie, men reaktioner og måder at takle situationen på var vidt forskellige alt efter tid, miljø, tro og personlig styrke. Foredraget suppleres med dias.

Mandag 15. november

Forfatter og redaktør Benny Boysen: En udvandrers historie der blev til flere.

Benny Boysens oldefar Peder Frølund havde en søster Nannie, der drog til Amerika. Han fortæller om den fantastiske historie, der åbenbares for ham, da han gik direkte til kilden. Han tog til Guds eget land og fandt sine slægtninge i Nebraska. Hør om de barske forhold for danskerne på prærien.

Mandag 17. januar 2005

Generalforsamling. Se mere i SLÆGTEN nr. 31.

Tid og sted

Kl. 19 i Aktivcentret, Brorsonsvej 12, Herning. Kaffe/te og brød skal medbringes.

Kontingent

125 kr. årligt for foredrag og abonnement på SLÆGTEN. Ikke medlemmer kr. 30 pr. foredrag.

Kursusvirksomhed

Ingelise Nielsen : *Slægtsforskning for begyndere samt gotisk skriftlæsning.*

12 onsdage kl. 19.15-22 fra sidst i september måned. Ekskursioner til Landsarkivet i Viborg.

Ingelise Nielsen : *Slægtsforskning for fortsættende og gotisk skriftlæsning.* Ekskursioner til Landsarkivet i Viborg. 10 onsdage kl. 19.15-22 fra først i januar måned.

Ingelise Nielsen: *Slægtsforskning på EDB.* Her gives et grundigt kendskab i slægts-

forskerprogrammerne Brothers Keeper og Winfam.

Undervisningen foregår 27. og 28. september 2004.

Alle kurser afvikles under FOF i Herning.

Bestyrelse

Ingelise L. Nielsen, Granly 1, 7451 Sunds, ☎ 97 14 16 32.

Helen Jensen, Rugvænget 67, 7400 Herning, ☎ 97 12 95 71.

Finn Larsen, Ilskov Hovedgade 24B, 7451 Sunds, ☎ 97 14 54 16.

Henry Linnet, Landts Gård 1, 7400 Herning, ☎ 97 12 89 19.

Anders Strøm, Snebjerg Hovedgade 27, 7400 Herning, ☎ 97 16 18 37.

Erik Schrøder, Odinsgade 5C, 1., 7400 Herning, ☎ 97 22 20 90.

Mary Meedom, Ålholmvej 73, Tjørring, 7400 Herning, ☎ 97 26 81 70.

Frej Holm, Grønnegade 7B, 1.sal, lej.2, 7400 Herning, ☎ 97 12 51 12.

Slægtshistorisk Forening for Hjørring og Omegn

Tirsdag 14. september (FU)

Jørgen Christensen, Espergærde: Æblets fald fra stammen.

Med udgangspunkt i sin erindringsbog fortælles om oldemoderen ”Skøn-Mariane” fra Børglum Klosterskov, der fik otte børn med fem forskellige mænd, om den elskede farmor, Ida, der blev alenemor i Hjørring i 1912 med fire små drenge, om egen opvækst i Aalborg fra 1935 til byen blev forladt i 1960, om et helt specielt forhold til faderen og dennes måde at takle tilværelsen på. Oplev bogens mange farverige bipersoner, bl.a. ”Den elektriske Valdemar” fra Vrå og den kloge kone i Tolne, og hør hvordan erindringer bliver til en bog. Bogen kan købes til favørpris denne aften.

Tirsdag 28. september

Ekskursion til Uggerby Kirke.

Kirken, der lokalt kaldes domkirken, ligger i Uggerby og nås ad Skagen Landevej ved syd fra at dreje mod vest lige før åen. Sognepræst Ib Wulff-Jørgensen viser rundt, og den medbragte kaffe drikkes i den gamle skole/missionshuset ved kirken.

Tirsdag 5. oktober (FU)

Jørgen Peder Clausager, arkivar, Fredericia: Konfirmation og konfirmationens traditioner.

Tirsdag 9. november (FU)

Bodil Østergaard-Andersen, arkivar, København: Det Kongelige Biblioteks Billedsamling.

Med en power point præsentation gives en oversigt over Kort- og Billedafdelingen og Den Nationale Billedbase. Desuden fotografiets historie og muligheden for at identificere unavngivne portrætter og ukendte lokaliteter.

Onsdag 24. november

Ekskursionen til Landsarkivet i Viborg.

Johnny Jeppesen kører også i år bussen med os uden beregning; men lykkes det ikke at finde et andet hold at dele udgiften til arkivpersonalet med, må prisen påregnes at blive 150 kr. pr. deltager. Tilmelding ved møderne eller til formanden. Bussen kører kl. 17 fra rutebilstationen i Hjørring og er tilbage omkring midnat.

Tirsdag 14. december

Annelise Vignæs, lærer, Rakkeby: Julen i alvor og fest.

Causeriet var programsat sidste år, men måtte aflyses. Sang, gløgg, julekage og knas skal ikke mangle!

Tid og sted

Alm. møder kl. 19.30 i Rådhuskælderen. Kirkeekskursionen begynder kl. 19 ved kirken og turen til Landsarkivet kl. 17 fra rutebilstationen. Husk kaffe og brød medbragt til møder og ekskursioner.

Kontingent

150 kr.

Kursusvirksomhed

Slægtsforskning ved Hugo Kristensen mandage, start 13. september.

Slægtsforskning og internet ved Hugo Kristensen lørdag 27. november.

Historiske lørdage

Den traditionelle samarbejdsaften i oktober er udskudt og erstattet af lørdagsåbninger kl. 10-16 på Historisk Arkiv i ugerne 43-47 (23.okt.-20.nov.), der bl.a. vil indeholde tilbud om studiekredse med emnerne billeder ved Jan Rasmussen kl. 10-12 og gotisk skrift ved Per Maack Andersen kl. 13-15. Arkivlauget assisterer – også på sædvanlige lørdagsåbninger 4. september, 2. oktober og 4. december.

Bestyrelse

Per Maack Andersen, fmd., Christiansgade 24, 9800 Hjørring, ☎ 98 92 70 75.

E: per.maack@andersen.mail.dk

Asger Bruun, sek., Pileurtvej 1, 9800 Hjørring, ☎ 98 91 19 84.

E: asger.bruun@get2net.dk

Ole Grau, sek./mødereferent, Nøddekrigevej 4, 9800 Hjørring, ☎ 23 95 48 81.

E: ojgrau@has.dk

Erik W. Christiansen, kass., Vestergade 3A, 9800 Hjørring, ☎ 98 90 96 40.

E: erik.w@christiansen.mail.dk

Jan Rasmussen, Stensgårdsvej 45, 9800 Hjørring, ☎ 98 92 24 77.

E: janrasmussen@c.dk

Hjemmeside

www.ssf.dk/04/

Egns- og Slægtshistorisk Forening

Holstebro

Torsdag 23. september (FU)

Svend-Erik Gottlieb, kontorfuldmægtig ved Forsvarets Arkiver, Rigsarkivet: Slægtsforskning i de militære arkiver.

Generel orientering om Statens Arkiver. Specifikt om Rigsarkivet. Hvad er Forsvarets Arkiver? Lidt om lægds- og søruller. Hvad indeholder et militært arkiv? Hvad ved jeg om personen? Hvordan finder jeg det rigtige arkiv? Militære stambøger. De slesvigske krige. Garnisonering, hvor, hvornår? Derefter skulle du gerne på egen hånd kunne udforske arkiverne og berige din slægts-historie med spændende oplysninger.

Torsdag 21. oktober

Hans Burchardt, fhv. bogtrykker fra Korsør: En utraditionel slægtsberetning.

Hvor man i traditionel slægtsforskning fokuserer på registeroplysninger og ofte som mål har at komme så langt tilbage i tiden som muligt, er der her tale om en afgrænsning af emnet, nemlig fra nutiden og tilbage til ca. 1850 - med enkelte afstikkere længere tilbage. Desuden er der tale om at følge de 4 bedsteforældres familieforhold samt give en levnedbeskrivelse af moderen og faderen.

Slægtsberetningen som er på 160 sider, er rigt illustreret (ca. 250 stk.), professionelt trykt og indbundet. Det har været målet at skrive letlæst med interessante beskrivende detaljer. Man kan også få udbytte af bogen ved kun at se billeder.

Torsdag 18. november (FU)

Magnus Vistisen, fhv. skoleinspektør fra Mogenstrup: Jysk Sindlaw.

Mange af os føler i dag, at det er svært at fastholde vore rødder i det jyske, i hele vor kulturarv, og især føler mange, at vore muligheder for at formidle kulturarven synes stærkt begrænsede. MV vil koncentrere sig om tekster af en lille flok jyske forfattere med debut lidt før og efter 1900. Fælles for de fleste af dem er, at de nok hyldede fremskridtet, men ikke havde i sinde at frasige sig kulturarven.

Foredraget er derfor en præsentation af jyske digtere og deres tolkning af det jyske sprog og sind. MV vil dog tage udgangspunkt i St. St. Blicher, og læse op og recitere

af hans novelle fra 1842, „Æ Bindstouw“. Også folkemindesamleren E. Tang Kristensen og forfatterne Johan Skjoldborg, Jeppe Aakjær og Thøger Larsen vil MV opholde sig ved og belyse deres forhold til hjemstavnen og de jyske folkemål.

Kursusvirksomhed

Kursus i slægtsforskning for begyndere påbegyndes igen til efteråret igennem LOF, forudsat mindst 12 deltagere. Det vil foregå på Lokalhistorisk Arkiv på Holstebro Museum. Nærmere info følger.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Holstebro Museum. Kaffe og brød medbringes.

Kontingent

150 kr. pr. husstand - 50 kr. for ikke medlemmer pr. foredrag.

Bestyrelse

Jytte Knudsen, fmd., Fabersvej 48, 7500 Holstebro, ☎ 97 42 69 86 / 97 49 51 00.

E: jytte-knudsen@holstebro-slaegtsforening.dk
Kristian Øllgaard, kass., Østerled 2,

Mejrup, 7500 Holstebro, ☎ 97 42 55 10. E: k-oellgaard@holstebro-slaegtsforening.dk

Aase Klostergaard, sekr., Naltoftevej 5, Borbjerg, 7500 Holstebro, ☎ 97 46 13 59.

Per Bak-Hansen, Jeppe Schous Gade 8,1. th., 7500 Holstebro, ☎ 97 42 36 03. E: per.bak-hansen@holstebro-slaegtsforening.dk

Svend M. Jensen, Særkærparken 122, 7500 Holstebro, ☎ 97 42 45 06. E: svend-jensen@holstebro-slaegtsforening.dk

Hans Toudal Pedersen, Asagården 1, 1. tv., 7500 Holstebro, ☎ 97 42 31 40. E: hans-toudal@holstebro-slaegtsforening.dk

Per Nørgaard Laugesen, Klostervej 89, Tvis, 7500 Holstebro, ☎ 97 43 52 55. E: per-laugesen@holstebro-slaegtsforening.dk

Per Nørgaard Laugesen, Klostervej 89, Tvis, 7500 Holstebro, ☎ 97 43 52 55. E: per-laugesen@holstebro-slaegtsforening.dk

Per Nørgaard Laugesen, Klostervej 89, Tvis, 7500 Holstebro, ☎ 97 43 52 55. E: per-laugesen@holstebro-slaegtsforening.dk

Hjemmeside

www.holstebro-slaegtsforening.dk

HORSENEGNENS

SLÆGTSHISTORISKE FORENING

Tirsdag 14. september
Medlemsmøde.

Torsdag 23. september (FU) kl. 19 i
Horsens Biblioteks foredragssal.
Karl Peder Pedersen, arkivar, Landsarkivet
for Sjælland: Amtsarkiverne – en vanskelig
guldgrube.

På landsarkiverne befinder der sig mange
hyldekilometer fra landets mange amter, men
de mange papirer bliver imidlertid ikke be-
nyttet i det omfang, de kunne fortjene. Det
skyldes ikke mindst, at amtsarkiverne kan
virke meget utilnærmelige, og at de kan være
svære at hitte rundt i. I foredraget tegnes et
rids af amtsarkivernes over 300 år lange
udviklingshistorie, og derudover præsenteres
nogle af amtsarkivernes vigtigste
slægtshistoriske kilder.

Tirsdag 5. oktober
Medlemsmøde.

Torsdag 21. oktober (FU) kl. 19 i Horsens
Biblioteks foredragssal
Dr. phil. Birgit Løgstrup, Gistrup: 1800-
tallets travle herredsfoged.

I takt med opløsningen af godserne og
den stigende offentlige regulering af sam-
fundet fik herredsfogeden forvaltnings-
opgaver udover at være dommer og retslig
konfliktløser, politimester, skifteforvalter,
overformynder og lægdsforstander, samti-
dig med at han skulle tage sig af brand- og
vejvæsen. Arkivalierne svulmede op – en
guldgrube !

Tirsdag 9. november
Medlemsmøde.

Tirsdag 7. december

Medlemsmøde. Vi udveksler erfaringer/aner
og julehygger.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført, kl. 19 på „Kilde-
bakken“.

Kursusvirksomhed

Hanne Bjørn: *Trin 2* - Horsens Uddannel-
sescenter. Vi gennemgår de arkivalier, som
fortæller noget om vores forfædre, og vi
læser gotisk for begyndere.

Undervisning kl. 19-21.30 - start torsdag 7.
oktober.

Tilmelding FOF-Rosing Ræderske Aften-
skole, ☎ 76 25 89 88.

Kontingent

175 kr. pr. husstand

Bestyrelse

Knud Friis, fmd., Vænget 7, Vinten, 8700
Horsens, ☎ 75 65 41 79.

E: elknud@stofanet.dk

Leif B. Hansen, kass., Askevej 31, 8700 Hor-
sens, ☎ 75 62 01 47.

E: leifbhansen@stofanet.dk

Hanne Westergaard, sek., Violvej 126b,
8700 Horsens, ☎ 75 64 10 86.

E: hew@privat.tele.dk

Hanne Bjørn, kurser, Bregnevej 6, Torsted,
8700 Horsens, ☎ 75 64 78 17.

E: hannebj@email.dk

Johannes Wagner, Tømrervej 20, Brund,
8700 Horsens, ☎ 75 68 23 20.

E: kjw@worldonline.dk

Hjemmeside

www.netby.dk/Nord/Bregnevej/horsens

Hvidovre Slægtsforskere

forening af slægtsforskere
oprettet den 1. august 1993

Tirsdag 7. september

Årsmøde. Husk kontingent 100 kr. Nye medlemmer optages.

Tirsdag 14. september

Nyheder om folketællinger og kirkebøger.

Tirsdag 21. september

Udflugt til Orø i Isefjorden. Start fra Rytterskolen præcis kl. 9.

Tirsdag 28. september

Nye programmer til Slægtsforskning kontra BK6dk.

Tirsdag 5. oktober

Fattigvæsen = protokoller fra sognet.

Tirsdag 12. oktober

Fæstebønder på godt og ondt. Aftægtskontrakter.

Tirsdag 19. oktober

Vi ser på folketællinger på storskærm.

Tirsdag 26. oktober

Nyheder på internettet på storskærm.

Tirsdag 2. november

Retsprotokoller skal være 75 år, før du må se dem.

Tirsdag 9. november

Skifteprotokoller. Vi ser på H. C. Andersens skifte, der er anderledes.

Tirsdag 16. november

BK6 udskrifter fra programmet på storskærm.

Tirsdag 23. november

Nye folketællinger på CD rom

Tirsdag 30. november

Forslag til ny sæson. Julen nærmer sig, hvordan var julen i gamle dage ?

Tirsdag 7. december

Juleafslutning med nyheder om stort og småt.

Tid og sted

Kl. 14 på Hvidovre Rytterskole, Hvidovre Kirkeplads 1, 2650 Hvidovre.

Forslag om andre tiltag modtages gerne. Vi tager forbehold for ændringer, der i så fald bliver fortalt senest tirsdagen før ændringen, da vi evt. må afgive Rytterskolen til udstillinger.

Alle mandage er Rytterskolen åben fra kl. 13 – 15, hvor medlemmerne kan komme og få undervisning i diverse programmer én time ad gangen, når de har noteret sig i vor kalenderdagbog. Der kan også brændes CD rom med familiebilleder og meget andet. Bemærk vor hjemmeside, der opdateres med nyheder om slægtsforskning.

Kontingent

100 kr. pr. halvår og for nye medlemmer ekstra 100 kr. i indskud første gang.

Bestyrelse

Dan Olsen, fmd., Spurvehøjvej 17.st.tv., 2650 Hvidovre, ☎ 36 78 86 42.

E: hvidovrerytterskole@mail.tele.dk

Ivar Poulsen, nstfmd.

Grethe Sperling, kass.

Jens-Chr. Nielsen, rev.

Hjemmeside

www.hvidovregenealogi.subnet.dk

Tirsdag 7. september (FU)

Jytte Skaaning, genealog, Odense: Når aner flytter – hvor finder man dem så?

Tirsdag 5. oktober

Hans Fiil, Kolding: Brug af dagbøger og Danmarkshistorien i slægtsforskningen.

Soldaters optegnelser i dagbøger: Fra Dannevirke 1864 - Theresien Stadt 1864/1943 og Den danske Brigade 1947.

Endvidere lidt om breve i Folkemindesamlingen og Hærens Arkivs oplysninger bl.a. om medaljer og hædersgaver.

Tirsdag 2. november (FU)

Karl Peder Pedersen, arkivar ved Landsarkivet for Sjælland, Valby: Amtsarkiverne – en vanskelig guldgrube.

På landsarkiverne befinder sig mange hyldekilometer arkivalier fra landets amter, men de mange papirer bliver ikke benyttet i det omfang, de kunne fortjene. Det skyldes ikke mindst, at amtsarkiverne kan virke meget utilnærmelige. Og de kan være svære at hitte rundt i. I foredraget tegnes et rids af amtsarkivernes 300 år lange udviklingshistorie, og derudover præsenteres nogle af amtsarkivernes vigtige slægtshistoriske kilder.

Tirsdag 7. december

Lillian Krag, Bente Stokholm Thomsen og John Rasmussen, Kolding: Skrivning af slægtshæfter.

De tre slægtsforskere vil fortælle om samarbejdet i en „bogklub“ og vise resultatet af deres arbejde på en lille udstilling.

Der vil blive delt ud af erfaringer, så man som slægtsforsker også kan komme i gang med at skrive. For at der kan komme rigtig mange ideer på bordet, opfordres foreningens medlemmer til at bidrage til udstillingen med egne slægtshæfter/slægtsbøger, som er resultat af forskning.

Studieture til Landsarkivet i Viborg

Tirsdag 14. september, onsdag 13. oktober og torsdag 11. november.

Fælleskørsel i private biler. Afgang kl. 7.15 fra banegårdspladsen i Kolding.

Hjemkomst ca. kl. 18. Pris kr. 90. Tilmelding nødvendig.

Studietur til Landsarkivet og Kort- og Matrikelstyrelsen i Åbenrå

Tirsdag 21. september og onsdag 17. november.

Fælleskørsel i private biler. Afgang kl. 8 fra banegårdspladsen i Kolding.

Hjemkomst ca. kl. 17. Pris 60 kr. Tilmelding nødvendig.

Tirsdag 19. oktober kl. 19 - 22.

PC-aften.

Brugere af programmet Brother's Keeper mødes for gensidig erfaringsudveksling i brug af programmet. Kom og del ud af dine erfaringer og lær af andres. Har du en bærbar computer med programmet, så tag den med.

Tid og sted

Kl. 19.30 – 22 i Kirkesalen, Sct. Jørgens Gård, Hospitalsgade 4, 6000 Kolding.

Kontingent

200 kr., par 300 kr., gæster 35 kr.

Bestyrelse

Per Thornberg, fmd., "Duedal",
Tandholtvej 5, 6000 Kolding, ☎ 75 52 43 70.

E: per.thornberg@mail.tele.dk

Henning Haugaard, nstfmd., Brænd-
kjærgade 46, 6000 Kolding, ☎ 75 50 43 39.

E: haugaardkolding@mail.tele.dk

Birte Wienecke, kass., A. D. Burcharthsvej
15, st.tv., 6000 Kolding, ☎ 75 54 11 34.

E: bwienecke@mail.tele.dk

Lillian Krag, red., Nakskovvej 19, 6000 Kol-
ding, ☎ 75 53 10 53. E: L_Krag@Yahoo.dk
Steffen Riis, sekr., Mazantigade, 18, 1.tv.,
6000 Kolding, ☎ 64 71 35 75.

E: steffen.riis@mobilixnet.dk

Iver Mørch Jensen, suppl., Ny Vestergade
2, 2.sal-204, 6000 Kolding, ☎ 75 53 19 20.

E: iver.m@get2net.dk

Hjemmeside

kolding.byenet.dk/forening/koldinghus

Torsdag 2. september

Erik Kann, genealog, fuldmægtig ved Sta-
tens Øjenklinik: "Jamen jeg har da kun gan-
ske almindelige mennesker i min slægt!"
Foredrag.

Torsdag 16. september

Alm. mødeaften.

Torsdag 30. september

Alm. mødeaften.

Torsdag 14. oktober

Alm. mødeaften.

Torsdag 28. oktober

Alm. mødeaften.

Torsdag 11. november

Ove Jensen, lærer: "Slægtsforskning". Fore-
drag.

Torsdag 25. november

Juleafslutning med hyggeligt samvær.

Tid og sted

Kl. 19 på Korsør Bibliotek.

Kontingent

200 kr. – par: 300 kr. – gæster, pr. foredrag:
25 kr.

Bestyrelse

Karin Vedel, fmd., Højen 21, 4220 Korsør,
☎ 58 37 11 19.

Edith Ørbeck Madsen, kass., Baggade 39,
4220 Korsør, ☎ 58 37 01 63.

Birgit Johansen, Bragesvej 132, 4220 Kor-
sør, ☎ 58 37 67 23.

Anni Iversen, Rønne Allé 7, 4220 Korsør,
☎ 58 37 48 03.

Gerda Christensen, Elme Allé 32, 4220 Kor-
sør, ☎ 58 37 26 74.

Kirsten Christensen, Kjærsvvej 10, 4220 Kor-
sør, ☎ 58 37 32 63.

E: sheba@christensen.mail.dk

Slægts- og lokalhistorisk forening for Løgstør og Omegn

Klubaftener

Som noget nyt arrangeres en række klubaftener for foreningens medlemmer, hvor vi prøver at identificere begivenheder og personer på gamle billeder og lysbilleder, og hvor vi i øvrigt kan beskæftige os med de ting, der interesserer de fremmødte.

Der er fastlagt følgende klubaftener – alle med start kl. 19 – på Lokalhistorisk Arkiv/Sund By Butikken, Torvegade 6, Løgstør:

Torsdag 26. august.
Torsdag 9. september.
Torsdag 23. september.
Torsdag 21. oktober.
Torsdag 4. november.
Torsdag 18. november.
Torsdag 2. december.

Torsdag den 19. august kl. 18,15

Vi skal på besøg i Godthåb, hvor vi skal se Lokalhistorisk Arkiv, Godthåb Hammerværk og Anders Hune Samlingen på Ridemands Mølle.

Ellidshøj-Svenstrup-Godthåb Lokalhistoriske Arkiv har en omfattende og velordnet samling arkivalier. Arkivet har hjemsted på den tidligere kommuneskole i Godthåb, Tostrupvej 13, Godthåb. Godthåb Hammerværk (tidligere Zincks Fabrikker) er et industrihistorisk museum ved Guldbæk Ådal. Her er en udstilling af maskinerne og de redskaber og værktøjer, der er fremstillet siden starten i 1858.

Anders Hune Samlingen på Ridemands Mølle er en udstilling af mere end 200 værker af multikunstneren Anders Hune (1894-

1968), som først og fremmest – sammen med sin tyskfødte kone Hedvig – arbejdede flittigt som maler og tegner, og også som skulptør og skribent.

Afgang fra HPs Plads. Samkørsel og tilmelding.

Torsdag 16. september kl. 18,30

Kirkebesøgene i vore lokale kirker fortsætter, og denne aften skal vi besøge først Vindblæs Kirke og derefter Vilsted Kirke, hvorefter vi samles i konfirmandstuen i Vilsted. Sognepræst Villy Jørgensen og lærer Jørn Christensen fortæller.

Afgang fra HPs Plads. Samkørsel og tilmelding.

Torsdag 7. oktober kl. 19 i Pavillon Christiansminde

Der er lagt op til en rigtig Skjoldborgaften, hvor Ingvar Jakobsen fra Øsløs vil fortælle om Johan Skjoldborg og hans digtning. Ingvar Jakobsen er uddannet lærer på Ranum Statsseminarium i 1986. Han har beskæftiget sig meget med og skrevet om lokalhistorie på Hannæs, som medarbejder på Lokalhistorisk Arkiv i Thisted, og så har han i en årrække haft opsynet med Skjoldborgs Hus i Øsløs.

Mandag 18. oktober kl. 18

Sammen med Aalborg-foreningen arrangeres der igen en aftenur til landsarkivet i Viborg.

Afgang fra HPs Plads. Samkørsel og tilmelding.

Torsdag 25. november kl. 19 i Pavillon
Christiansminde

Ole Neimann fra Nørresundby, som har en fortid som erhvervsleder og major i hæren, men som kalder sig amatørhistoriker, vil denne aften fortælle om besættelsestiden med hovedvægten lagt på de lokale forhold og hændelser under besættelsen. Ole Neimann er forfatter til bogen „Besættelsestiden i Nordjylland“ udgivet på Aalborg Universitets Forlag.

Han er af familiære årsager kommet gennem mange år her på egnen, som han kender ganske godt. Han er nemlig gift med afdøde havnefoged Sørensens datter Karis.

Alle arrangementerne undtagen klub-aftnerne bliver forudgående bekendtgjort i Vesthimmerlands Folkeblad, og heraf fremgår, når tilmelding er nødvendig, og til hvem tilmelding skal ske.

Til nogle arrangementer vil der være en entre samt eventuelt egenbetaling til kaffe og transport.

Lokalhistorisk Arkiv, Torvegade 6, Løgstør
Åbent torsdage kl. 15 – 19.

Foreningens kontaktperson til arkivet: Bent Grundtvig Sørensen, Østeralle 9, 9670 Løgstør, ☎ 98 67 16 18.

Kontingent

Årligt kr. 100 for enkeltpersoner og kr. 150 for husstandsmedlemsskab.

Morsø Slægtshistoriske Forening

Tirsdag 5. oktober
Arkivaften.

Bestyrelse

John Nielsen, fmd., Østeralle 20, 9670 Løgstør, ☎ 98 67 12 34. E: john@privatpost.dk
Else Hedelund Nielsen, Havnevej 52, 9670 Løgstør, ☎ 98 67 13 69.

E: elfon@stofanet.dk

Verner Bruhn, kass., Aggersborgvej 42, Aggersund, 9670 Løgstør, ☎ 98 22 11 36.

Carsten Holm Nielsen, nstfmd., Vestervang Alle 57, 9670 Løgstør, ☎ 98 67 12 50.

Poul Carstensen, Livøvej 103, Rønbjerg, 9681 Ranum, ☎ 98 67 69 30.

E: pcfogh@post9.tele.dk

Claes Jacobsen, sekr., Jægers Toft 14, 9670 Løgstør, ☎ 98 67 17 40.

E: claes@1031.inord.dk.

Lokalhistorisk Tidsskrift ”Krejl”

”Krejl” udkommer 4 gange årligt med 16 sider pr. nummer.

Årsabonnement 100 kr.

Redaktion: N. H. Lindhard.

Ekspedition: Balles Boghandel, Østerbrogade 25, 9670 Løgstør, ☎ 98 67 15 66.

Programudvalg

Anna Esbech, Fischershavne 16, 9670 Løgstør, ☎ 98 67 34 04.

Bodil Klitgaard, Haugaardsvej 46, 9670 Løgstør, ☎ 98 68 13 91. E:

bodil46@privat.dk

John Nielsen, Poul Carstensen og Claes Jacobsen.

Hjemmeside

www.logstor.lokalarkiver.dk/foreningen.htm

Torsdag 14. oktober

”Hjælp til selvhjælp” i gotisk.

Tirsdag 19. oktober

Arkivaften.

Torsdag 28. oktober

”Hjælp til selvhjælp” i gotisk.

Tirsdag 2. november
Arkivaften.

Torsdag 11. november
”Hjælp til selvhjælp” i gotisk.

Tirsdag 16. november
Arkivaften.

Torsdag 25. november
”Hjælp til selvhjælp” i gotisk.

Tirsdag 30. november
Arkivaften.

Torsdag 9. december
”Hjælp til selvhjælp” i gotisk.

Tirsdag 14. december.
Arkivaften.

Arkivaftener for medlemmer og interesserede. ”Hjælp til selvhjælp” i gotisk og læsning af gamle dokumenter: Underviser Niels Vestergaard Larsen.

Morsø Slægtshistoriske Forening har endvidere planer om at arrangere to foredrag af slægtshistorisk interesse i samarbejde med andre foreninger og Folkeuniversitetet.

Tid og sted
Møderne foregår kl. 19.30 på Lokalhistorisk Arkiv, Dueholmgade 7, Nykøbing Mors.

Kontingent
Kr. 100.

Bestyrelse
Gunhild Olesen Møller, fmd., Strædet 38, 7990 Øster Assels, ☎ 97 76 42 77.
E: armgom@vibamt.dk
Bjarne Nielsen, kass., Ranunkelvej 16, 7900 Nykøbing M.
Jørgen Kibsgaard, sekr., Agertoften 9, Vodstrup, 7900 Nykøbing M.
Inge Langballe, Kirkebyen 5, Solbjerg, 7950 Erslev.
Hans Jørgen Jensen, Bakkevænget 42, Sdr. Draaby, 7900 Nykøbing M.

**Nordsjællands
Slægtshistoriske
Forening**

Mandag 6. september
Frivillighedsformidlingen.

Mandag 13. september
Biblioteket Skovensvej i Allerød.

Mandag 20. september
Frivillighedsformidlingen.

Mandag 11. oktober
Frivillighedsformidlingen.

Mandag 18. oktober
Biblioteket Skovensvej i Allerød.

Mandag 25. oktober
Frivillighedsformidlingen.

Mandag 8. november
Frivillighedsformidlingen.

Mandag 15. november
Biblioteket Skovensvej i Allerød.

Mandag 22. november
Frivillighedsformidlingen.

Mandag 29. november
Frivillighedsformidlingen.

Mandag 6. december
Biblioteket Skovensvej i Allerød.

Mandag 13. december
Frivillighedsformidlingen.

Tid og sted

Alle dage kl. 19, og hvor ikke andet er anført, på Græsted Stationsvej 41, Græsted.

Der er ikke fastlagt nogle emner. Det vil fremgå af bladet, der udsendes i første uge af juni.

Kontingent

175 kr. for enlige, 250 kr. for par. Gæstekontingent 30 kr. pr. møde.

Bestyrelse

Knud Werchmeister, fmd., Kongensgavevej 1 B, 3200 Helsingø, ☎ 48 79 60 99.

E: khw_rmw@mail.tele.dk

Kirsten Wiberg, nstfmd., Lucernevej 11, Esbønderup, 3230 Græsted, ☎ 48 39 09 22.

E: wiberg@post.tdcadsl.dk

Bitten Mølgaard, kass., Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg, 3230 Græsted, ☎ 48 71 50 46.

E: viggo.bitten@mail.tele.dk

Girokonto: 004 8321.

Birthe Nielsen, sekr., Mejsevang 6, 3450

Allerød, ☎ 48 17 40 57.

E: birthe.e.nielsen@mailme.dk

Lilly Hansen, Græsted Stationsvej 90, 3230 Græsted, ☎ 48 39 16 05.

E: stationsvej@mail.tele.dk

Anna Elberg, suppl., Kystvej 37, 3630 Jægerspris, ☎ heml., E: cfs10082@vip.cybercity.dk

Viggo Poulsen, suppl., Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg, 3230 Græsted, ☎ 48 71 57 00.

E: se under bladet !

Per Egelund, bilagskontr., Ndr. Strandvej 277, Ellekilde, 3140 Ålsgårde, ☎ 49 70 82 11.

E: p-e-lund@get2net.dk

Bladet

Ansvarshavende: Bestyrelsen, layout / redaktion og forsendelse:

Viggo Poulsen, Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg, 3230 Græsted, ☎ 48 71 57 00.

E: viggo.bitten@mail.tele.dk

Bladet udsendes normalt 4 gange årligt. Gratis til foreningens medlemmer, pris i løssalg 30 kr., årsabonnement 100 kr.

Onsdag 15. september kl. 13

Landsarkivet for Fyn. Brugermøde i frokoststuen på 1. sal.

Onsdag 29. september

Medlemsaften. Kom med dine problemer, dine ønsker og din viden og lad os sammen arbejde videre med emnerne evt. i studie-/arbejdsgrupper.

Emnekredsen bestemmer medlemmerne, men fra bestyrelsen kan vi foreslå f.eks.

Hvilket slægtsforskningsprogram skal jeg vælge?

Udarbejdelse af slægtsbøger eller ejendoms historie

Andre kilder end kirkebøger og folketællinger

Hjemmeside med slægtsdata?

Problemer med læsning af kortere gotiske tekster

Anvendelse af internettet til slægtsforskning

Slægtsforskning i udlandet

Indtastning af folketællinger

Scanning og efterbehandling af billeder

Brainstorm over emnet „Hvad vi vil med foreningen“, efterfulgt af små arbejdsgrupper i nogle af ovennævnte emner.

NB!!! Mødested oplyses senere.

Onsdag 27. oktober

Studiebesøg på Landsarkivet for Fyn, Jern-banegade 36A, 5000 Odense C.

Læsesalen er åben for medlemmer i tiden kl. 19-22 mod betaling af et mindre gebyr. Man kan få vejledning og hjælp af bestyrelsesmedlemmer under besøget. Tilmelding og evt. bestilling af arkivalier, der skal hentes fra magasinerne, til Jytte Skaaning senest mandag 25. oktober – antal læsesalspladser 52 – Kaffe/te medbringes.

Onsdag 24. november (FU)

Gerda Bonderup, lektor, Århus: Koppe-epidemier og vaccinationens indførelse i Danmark.

Epidemier af forskellige slags har altid hærget, og de har altid grebet ind i menneskenes liv. Men før bakterier og virus blev opdaget, var lægerne stort set magtesløse m.h.t. forebyggelse og bekæmpelse. Undertagelsen var koppevaccinationen, men var befolkninger overhovedet interesseret?

Onsdag 8. december

O. V. Pedersen, pens. kaptajn, Odense: Henrik Boye, en storforbryders liv og endeligt.

Yderligere oplysninger om Boyebanden findes på hjemmesiden www.sitecenter.dk/sepstrup

Onsdag 26. januar 2005

Generalforsamling – ifølge vedtægterne. Se mere i SLÆGTEN nr. 31.

Tid og sted

Medlemsaften i september – mødested oplyses senere. Studiebesøg på Landsarkivet for Fyn 27.oktober. Foredragene – november og december samt generalforsamling holdes i Sct. Knud Salen, Klosterbakken. Alle møder begynder kl. 19.15, hvis ikke andet er nævnt. Kaffe/te kan medbringes eller købes ved de almindelige møder.

Kontingent

100 kr. for foreningens tilbud og SLÆGTEN.

Kursusvirksomhed

Jytte Skaaning: *Slægtsforskning for begyndere*. 13 torsdage kl. 19.15-21.35 fra 16.september.

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for begyndere*. 9 mandage kl. 19.15-21.35 fra 13.september. (minus 20. september, 18. oktober, 15. november og 13.december).

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for lidt øvede*. 10 torsdage kl. 10.00-12.20 fra 16.september.

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for lidt øvede*. 10 torsdage kl. 13.30-15.50 fra 16.september.

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for øvede*. 10 tirsdage kl. 19.15-21.35 fra 14.september.

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for videregående*. 10 mandage kl. 16.30-18.50 fra 13.september.

Alle kurser (undtagen gotisk skriftlæsning - lidt øvede og øvede) afvikles på AOF-Centret, Vestre Stationsvej 8-10, Odense C. Derimod afholdes kurserne: gotisk skriftlæsning – lidt øvede og øvede på AOF-Centret, Hunderupvej 103, 5230 Odense M.

Nærmere oplysning hos JS. Tilmelding til AOF, Odense ☎ 63 11 99 00.

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for lidt øvede*. 8 onsdage fra 22.9. (minus 29. september, 27. oktober, 24.november og 8. december). Korup Skole. Tilmelding til Korup-Ubberud Husholdningskreds v/Merete Krogstrup, ☎ 65 94 21 58. Nærmere oplysning hos JS.

Jytte Skaaning og Bente Klercke Rasmussen: *Slægtsforskning og informationsteknologi*
Dette er et kursus i brugen af computer og internettet som redskab i slægtsforskningen.

Forudgående kendskab til en computer er ikke nødvendigt. Hvor søger og henter man oplysningerne ved hjælp af internettet? Hvordan søger man f.eks. i udvandrerprotokoller, folketællinger og indvandrer-databasen v. h. a. internettet? Hvad er kildeindtastningsprogrammet, og hvorledes bruger man folketællinger m.v. fra Cd-rom?

Der bliver introduktion og indøvning af slægtsprogrammer (Brothers Keeper og WinFamily) for begyndere og workshop for mere erfarne brugere af de nævnte programmer. Hvordan holder man styr på sine data? Hvorledes udveksler man data (om aner) med andre slægtsforskere, via diskette eller e-mail? Evt. workshop i scanning og behandling af billeder. Med informations-teknologien åbner der sig helt nye muligheder for slægtshistorikerne.

Fredag kl. 18 - 21.40, 22. oktober og 19. november.

Lørdag kl. 10 - 17.20, 23. oktober og 20. november.

Kurset afholdes på AOF-Centret, Vestre Stationsvej 8-10, 5000 Odense C.

Nærmere oplysning hos JS. Tilmelding til AOF, Odense, ☎ 63 11 99 00.

Bestyrelse

Jytte Skaaning, fmd., Vinkældervej 6A, 5000 Odense C, ☎ 66 14 88 77.

E: skaaning@email.dk

Jytte Hammerich Faueryby, nstfmd. og foreningens repræsentant i Byhistorisk Udvalg, J. L. Heibergs Vej 97, 5230 Odense M, ☎ 66 12 80 02. E: jyhafa@get2net.dk

Inge Skipper, kass., Krogløkkeparken 24, 5240 Odense NØ, ☎ 66 10 90 52.

E: pls@sedennet.dk

Lisbet Kinttof, sekr., Istedvænget 5, 3 tv., 5000 Odense C, ☎ 66 11 15 23.

E: lk@odense.dk

Sonja Hjelm Pedersen, Toppen 10, 5270 Odense N, ☎ 66 18 07 04.

Arne Christiansen, Langelinie 34 C, 5230 Odense M, ☎ 66 13 31 34. E: arne@ejlby.dk.

Hjemmeside: www.ejlby.dk

Hjemmeside

www.odenseslaegt.dk

Slægts- og Egnshistorisk Forening Randers

Tirsdag 7. september

Åbent hus.

Jan Hyllested vil fortælle om, hvordan man kommer i gang med at slægtsforske. Adgang for alle.

Tirsdag 28. september (FU)

Knud Prange, mag. art., Brønshøj: Hvordan fører man en bondeslæggt tilbage til 1400-tallet?

Når man arbejder med slægtshistorie før kirkebøgernes tid, dvs. før ca. 1650, må man bruge både genealogiske og lokalhistoriske metoder. Vi hører nærmere om kilder og vejledninger.

Tirsdag 19. oktober

Foreningsaften.

Hvordan fotograferer man arkivalier med digitalt kamera? Poul Høj og Kathrine Tobiasen fortæller om erfaringer med at optage og arbejde med resultaterne. Bagefter vil der være tid til at hjælpe hinanden med diverse problemer, tekststydning, søgning i arkivalier m.v.

Tirsdag 2. november (i samarbejde med DIS-Danmark)

Svend-Erik Christiansen, cand. mag., Brand: Folketællingerne 1787-1921.

Hvad indeholder folketællingerne, og hvordan kan vi bruge dem i slægtsforskningen? Oplysningernes troværdighed vil blive behandlet, ligesom søgemulighederne via CD og internet.

Tirsdag 23. november (FU)

Svend-Erik Gottlieb, kontorfuldmægtig ved Forsvarets Arkiver, Rigsarkivet: Slægtsforskning i de militære arkiver.

Hvad er Forsvaret Arkiver og hvad indeholder de? Foredraget vil belyse, hvilke hjælpe- og søgemidler, der findes, så man på egen hånd bliver i stand til at finde frem til de spændende oplysninger.

Tirsdag 7. december

Julemøde.

Guri Dybsand vil fortælle om ”Jul derhjemme”. Derefter hygger vi os med medbragt kaffe og brød. Husk også en lille gave (værdi ca. 20 kr.) til lotteriet.

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt, holdes møderne kl. 19 i lokale 3, Kulturhuset, Stemannsgade 2, Randers.

Tirsdag 14. september

Jens V. Olsen: Mål, vægt og mønt.

Tirsdag 5. oktober

Filmaften med film fra det gamle Roskilde.

Tirsdag 9. november

Helen Cliff, mag.art., Herfølge: Jordemødre fra 1700-tallet til begyndelsen af det 20. århundrede.

Kontingent

160 kr. pr. år (arrangementer og SLÆGTEN).

Bestyrelse

Bøggild Christensen, fmd., Bjarkesvej 9, 8900 Randers, ☎ 86 43 57 66.

E: boegg@webspeed.dk

Poul Høj, kass., Niels Steensensvej 1, 8900 Randers, ☎ 86 43 17 16.

E: poul.hoj@orangenet.dk

Inger Marie Linnemann, Ammelhedevej 4, Tammestrup, 8900 Randers, ☎ 86 49 48 40.

E: mie3mie@worldonline.dk

Tina Sørensen, Virring Mosevej 7, Virring, 8900 Randers, ☎ 86 49 54 38.

E: luber@mail.tele.dk

Kathrine Tobiasen, sekr., Korsagervej 13, Haslund, 8900 Randers, ☎ 86 44 56 89.

E: tobiasen@adslhome.dk

Hjemmeside

www.slaegtranders.dk

De danske jordemødres brogede historie har rødder i gamle kvindetraditioner, men er også fulgt med samfundets og teknologiens udvikling ind i det 20. århundrede.

Tirsdag 7. december

Julemøde, hvor vi hygger os sammen over et glas gløgg.

Juleferie indtil 11. januar 2005, se Slægten nr. 31

Vi planlægger at holde åbent en time før hver mødeaften, så medlemmer, der har brug for hjælp til forskningen, kan få den i den time, hvor en erfarne slægtsforsker vil være til stede. Interesserede kan melde sig til sekretæren senest fredag før mødet.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Kildegården, lokale 5, Helligkorsvej 5, Roskilde. Medbring selv kaffe/te.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 150 kr., par 200 kr. inkl. SLÆGTEN og foreningens årsskrift. Gæster 20 kr. pr. møde.

Bestyrelse

Kit Bisgård, fmd., Åstoftevej 14, Svogerslev, 4000 Roskilde, ☎ 46 38 35 14.

E: kitbi@get2net.dk

Flemming Molin, kass., Dronning Ingeborgsvej 1, 4000 Roskilde, ☎ 46 35 31 18.

E: molin@post5.tele.dk

Karna Hansen, sekr., Æblehaven 106 st.th., 4000 Roskilde, ☎ 46 36 10 56.

E: karna@email.dk

Niels-Bjarne Kristensen, Dronning Sofiesvej 22, 4000 Roskilde, ☎ 46 35 37 73.

E: labenbk@post11.tele.dk

Leif Hjetting, Hyldevænget 4, 4060 Kirke Såby, ☎ 49 49 22 48. E: leif.hjetting@mail.dk

Hjemmeside

<http://home6.inet.tele.dk/jvo/rsgp>

Ry Slægtshistorisk Forening

Onsdag 8. september kl. 19.30 i

Foreningscentralen på Låsby Skole
Almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem. Tag dit eget materiale med, hvis du vil have gode idéer fra andre.

Efter kaffen træner vi i gotisk skriftlæsning. Medbring evt. egne tekster, som du gerne vil have læst.

Onsdag 29. september kl. 19 i computerlokalet på Låsby skole

Computeraften. Vi har åbent for internettet, og der er en maskine til hver.

Har du problemer med din PC, så spørg de andre. Der plejer at være gode forslag.

Tirsdag 5. oktober kl. 19 på Egnarkivet i Ry
NB: Ugedag og mødested. Mødet holdes i forlængelse af lang åbningstid på arkivet.

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem. Tag dit eget materiale med, hvis du vil have gode idéer fra andre. Efter kaffen træner vi i gotisk skriftlæsning. Medbring evt. egne tekster, som du gerne vil have læst.

Tirsdag 2. november kl. 19 på Egnarkivet i Ry
NB: Ugedag og mødested. Mødet holdes i forlængelse af lang åbningstid på arkivet.

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem. Tag dit eget materiale med, hvis du vil have gode idéer fra andre.

Efter kaffen træner vi i gotisk skriftlæsning. Medbring evt. egne tekster, som du gerne vil have læst.

Onsdag 1. december kl. 19.30 i Foreningscentralen på Låsby Skole
Julemøde. Efter et lille fagligt indlæg hygger vi os lidt.

Bestyrelse

Kaj Ahlburg, fmd. og sekr., Kildebakken 36, 8680 Ry, ☎ 86 89 14 63.

E: kahlburg@post5.tele.dk

Birthe Lund Dalsgaard, kass., Egevej 48, 8680 Ry, ☎ 86 89 28 45. E: bld@mail.dk

Knud Aagaard, Kirkevej 73, 8670 Låsby, ☎ 86 95 15 86. E: knuds@knudaagaard.dk

Harry Sylvest Christensen, Anemonevej 11, 8680 Ry, ☎ 86 89 35 80. E: ahc@newmail.dk

Hjemmeside

<http://www.rootsweb.com/~dnkrsl/>

Efterårets program annonceres på foreningens hjemmeside.

Søndag 1. august

Deadline for stof til foreningens årbog. Årets tema er "Fyr og flamme". Materiale sendes til Lisbeth Bonde.

Lørdag 27. november

Slægts- og Lokalhistorisk Forening Samsø Årbog 2004 udkommer.

Ebba og Laurits Kjær-Hansens Samling Besøg kan aftales med Knud Schou Poul-

sen, Besservej 8, Tranebjerg, 8305 Samsø,
☎ 86 59 07 51.

E: knud_schou@hotmail.com

Kontingent

125 kr. for foreningens tilbud. Foreningens årbog tilbydes til særpris for medlemmer.

Kontaktperson

Lisbeth Bonde, Ahornvej 7, Saxild, 8300 Odder, ☎ 86 55 80 95. E: lib@post.tdcadsl.dk

Webmaster

Niels Erik Thunbo Pedersen, Havdrupvej 137, 2720 Vanløse, ☎ 38 71 72 76.
E: nep@dhi.dk

Nyhedsbrevet

Udsendes til foreningens medlemmer 4 gange årligt.

Hjemmeside

www.genealogy-samsøe.dk

Tirsdag 7. september

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 14. september

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 28. september

Besøg på Landsarkivet i Viborg.

Vi starter på læsesalen, hvor vi får en introduktion til landsarkivet, med mulighed for spørgsmål. Derefter rundvisning, hvor vi ser eksempler på forskellige arkivalier. Begrænset mulighed for forskning, man kan ikke få hentet arkivalier i arkivet, men der bliver mulighed for hjælp til at bruge de forskellige hjælpemidler på læsesalen, og hvordan man bestiller arkivalier.

Tilmelding til Ole Jensen, vent ikke for længe, da der er et begrænset antal pladser. Vi arrangerer transport i egne biler.

Tirsdag 5. oktober

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 19. oktober (FU)

Jørgen Mikkelsen, arkivar, København: Ældre fængselsarkiver og deres anvendelsesmuligheder.

Statens Arkiver rummer over 1 km fængsels- og arresthusarkiver. Dette materiale kan have stor interesse for slægtsforskere, som måske kan finde aner i stamprotokoller, fangesager, signalementbøger, arbejdsbøger m.m. Der gives en oversigt over strafferettens og fængselsvæsenets udvikling fra middelalderen til det 20. århundrede. Dernæst følger en generel beskrivelse, og til sidst præsenteres nogle fangeskæbner fra 1800-tallet.

Tirsdag 2. november
Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 16. november (FU)
Erik Kann, genealog, fuldmægtig ved Statens Øjenklinik: Borgere og bønder og deres boliger.

Uanset om vores forfædre kom fra land eller by, uanset om de var rige eller fattige, skulle de nødvendigvis have et sted at bo. Der findes et særdeles righoldigt kilde-materiale, der belyser vores forfædres overtagelse af boliger, og i foredraget bliver de mange forskellige kilder gennemgået. Vi skal således høre både om skødedokumenter og aftægtskontrakter. Indholdet af de mange kilder er yderst forskelligartet, men det er et gennemgående træk, at de alle giver spæn-

dende og interessante oplysninger om de vilkår, hvorunder vores forfædre levede deres liv.

Tirsdag 23. november
Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 7. december
Julemøde, alle er meget velkommen til at få ordet, især hvis man har oplevet noget spændende med sin forskning.

Tid og sted
Kl. 19 i Silkeborg Medborgerhus, Søvej 3.

Kontingent
100 kr. – 150 kr.

Bestyrelse
Ulla Nørskov, fmd., Gl. Dalsgårdvej 4, 8620 Kjellerup, ☎ 86 82 07,14/20 82 07 14.
E: bent.ulla@c.dk
Ole Brodersen, nstfmd., Balle Kirkevej 74, 8600 Silkeborg, ☎ 86 81 26 49.
Karl Kristensen, kass., Tingvejen 4, 8600 Silkeborg, ☎ 86 81 63 30.
Birgit Pedersen, sekr., Rudbølvej 27, 8600 Silkeborg, ☎ 86 81 02 58.
Ole Jensen, Skæggær Banevej 23, 8600 Silkeborg, ☎ 86 85 62 66. E: alole@oncable.dk

Onsdag 8. september
Glenn Gustaf Lauritz Andersson: Mordet på Dagmar Kofoed.

G.G.L.A. fra Helsingborg er uddannet kunsthistoriker, men har også interesse for

genealogi og kriminalhistorie. En gammel kriminalgåde fra århundredeskiftet, "Mordet på Dagmar Kofoed" vil blive fortalt på en spændende og levende måde. Dagmar Kofoed var en ung dansk prostitueret kvinde, der i 1908 blev fundet myrdet under mystiske omstændigheder i Helsingborg, den lokale politiinspektør bliver sat på sagen og en dansk voldtægtsforbryder bliver fanget. Men er han virkelig den rigtige forbryder? Hvordan materialet om mordet er fundet og klargjort til bogen om kriminalsag fra Nordvest-skåne, bliver belyst og fortalt.

Onsdag 13. oktober

Anette Månsson, Herlev lokalhistoriske Arkiv: Lokalhistoriske Arkiver.

Når vi møder vore forfædre på de store arkiver, er det fordi de har haft et mellemværende med myndighederne. De er blevet registreret i anledning af dåb, giftermål eller begravelse. Eller de er blevet talt af hensyn til statens statistikker. I dette møde med myndighederne er det ofte svært at få fat på mennesket bag. Men på landets mange lokalarkiver dukker de op: Her kan man møde den oldefar, der var aktiv i Skytteforeningen, i Gartnerforeningen eller bare i det lokale liv. Der er mange historier at finde. Mød op og hør hvordan.

Lørdag 23. oktober kl. 8.45-17

Slægtsforskerdag i Valby Medborgerhus, Valgårdsvej 4, 2500 Valby. Ikke langt fra Valby S-station. Årets tema: Hvorfor, hvorfra og hvordan flyttede vore forfædre?

Overskrifterne på temadagens fire foredrag er:

Flytninger i Danmark.

Religiøse flytninger! – Fremmede religionsbændere i Fristaden Fredericia.

Flugten fra land til by.

Hvordan kan man finde flytninger i København. Se meget, meget mere, også om tilmelding og dagens forplejningstilbud, på vor hjemmeside.

Onsdag 10. november

Genealog og fuldmægtig ved Statens Øjenklinik Erik Kann: Hvor boede folk, eller noget om at placere indbyggere på korrekt matrikelnummer.

En af de ting, de fleste slægtsforskere forsøger, når de skal fylde kød på det berømte skelet, er at finde frem til, hvor familien boede, altså ikke bare i hvilken landsby - men så sandelig også i hvilket hus, i hvilken gård! Det er ikke helt nemt at finde frem til de rigtige oplysninger: Folketællingernes

nummerangivelser er ikke brugelige før tidligst efter 1890, og kirkebøgerne er jo heller ikke ligefrem fyldt med matrikelnumre! I foredraget vil EK forsøge at vise, hvorledes man kan bære sig ad: Dels vil han gennemgå de kilder, der kan anvendes, dels vil han gennem en række praktiske eksempler vise, hvorledes kilderne kan anvendes.

Onsdag 8. december

Charlotte S. H. Jensen, folkemindeforsker, mag.art.: Juletraditioner.

For mange er julen en af de mest traditionsmættede begivenheder. Julens historie går mange århundreder tilbage, og forskellige historiske perioder og samfundslag har haft deres syn på julen og den måde, man burde fejre den på. Igennem foredraget følger vi dens udvikling fra før-kristen solhvervsfest til borgerlig juletræsjul med overraskelseskæder, træ og risalamande. Et spændende foredrag her i julemåneden.

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt, kl. 19 i Mormonkirkens venlige lokaler i Ballerup-Centret. Lokalerne ligger i den samme bygning, hvor S-toget holder. Lige oven over billetkontoret. Man kan gå lige fra tog og bus op til lokalet. Til og fra Ballerup S-station er der gode busforbindelser samt fine parkeringsforhold.

Kontingent

Enkelt 175 kr. - 2 samboende 225 kr. - Gæster 20 kr. pr. foredrag.

Bestyrelse

Anna Margrethe Krogh-Thomsen, fmd., Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke, ☎ 47 17 92 51.

E: krogh@get2net.dk

Merete Witt, kass., Lyshøj Alle 7, 2 th. 2500 Valby, ☎ (36 46 43 71).

Gyda Mølsted, sekr., Ajax Alle 18, 2650 Hvidovre, ☎ 36 49 28 78.

E: harald-gyda@adr.dk

Erling Dujardin, Digehuset 5, st.1., 2670 Greve, ☎ 43 90 86 25.

E: fam.dujardin@image.dk

Tage Ejlbøl, Fortvej 206, 2610 Rødovre,

☎ 36 41 16 51. E: tagee@ofir.dk

Gitte Bergendorff Høstbo, redaktør, Obovej 14, 2730 Herlev, ☎ 44 84 91 31.

E: janhb@mail.danbbs.dk

Peter Wodskou, Arnesvej 44, 2700 Brønshøj, ☎ 38 28 94 75.

E: peter.wodskou@get2net.dk

Ruth Elsåe, suppl., Strandhaven 15, 3060

Espergærde, ☎ 49 13 20 12.

E: ruth-e@mail.tele.dk

Hjemmeside

<http://www.genealogi-kbh.dk> og

<http://www.anetavlen.dk/>

Slægtshistorisk Forening for StorstrømsAmt

Lørdag 11. september (FU)

Charlotte S. H. Jensen: Hvordan finder man sine svenske og solske aner?

Navnlig på Lolland og Falster er der mange, som har indvandrere i slægten. Hvad gør man, når man er klatret videre til næste gren i anetræet, og der fx sidder en svensker eller en polak? Foredraget giver dig inspiration til at komme videre med personer fra disse to indvandrergrupper. Vi gennemgår eksempler på kilder i danske arkiver, som kan lede videre – og ser på muligheder for forskning i udenlandske kilder – og tager naturligvis også Internettets tilbud i betragtning.

Lørdag 23. oktober

Kurt Lund, Nykøbing F: Svenske roepiger.

En slags opfølgning på det foregående foredrag, men hvor der specielt tages udgangspunkt i de svenske roepiger. Der

kom mange svenske piger til Lolland-Falster som hjælp i de danske roemarkere.

Lørdag 20. november

Jul og hjerter. Nu, hvor julen nærmer sig, vil vi i dette foredrag forsøge at kaste lys over julen. Bagefter holder vi julehygge.

Tid og sted

Foredragene afholdes, hvis ikke andet er anført, lørdage kl. 13 på Det gamle Bibliotek, Rosenvænget 17, Nykøbing F. Ret til ændringer forbeholdes. Foredragene er åbne for alle interesserede. Medbring selv drikkevarer til pausen.

Kontingent

160 kr. for enkeltpersoner, 200 kr. for ægtepar, 75 kr. for biblioteker/arkiver. Gæster ved foredrag: 30 kr.

Bestyrelse

Ina Antonsen, fmd., Nykøbingevej 65, 4863 Eskilstrup, ☎ 54 43 64 28.

E: inboge@mail.tele.dk

Susanne Poulsen, nstfmd., Thorsensvej 30, 4800 Nykøbing F., ☎ 54 85 98 85.

E: spp@privat.dk

Børge Antonsen, kass., Nykøbingevej 65, 4863 Eskilstrup, ☎ 54 43 64 28.

E: inboge@mail.tele.dk

Erik Dyrborg, sekr., Gøgeurtevej 11, Marielyst, 4873 Væggerløse, ☎ 54 13 64 01.

E: erik.dyrborg@mail.tele.dk

Kjeld Boesen, Egevangenget 13, 4800 Nykøbing F., ☎ 54 85 25 28. E: tk.boesen@adr.dk
Jette Stoltenberg, Hallingparken 7, 6., 2660 Brøndby Strand, ☎ 43 73 04 02.
E: jettestoltenberg@brnet.dk
Lene Bak, Møllevej 15, 4990 Sakskøbing, ☎ 54 70 70 92.

Grethe Bruun Jensen, suppl., Sølet 5, 4871 Horbelev, ☎ 54 44 52 87.
E: skafte@image.dk
Arne Heyn, Hamborgskovvej 32, Sundby, 4800 Nykøbing F., ☎ 54 86 10 29.
Karen M. Larsen, Fjelde Byvej 3, 4990 Sakskøbing, ☎ 54 77 94 03.

Mandag 6. september

Karsten Gabrielsen, LAK: Svenske indvandrere 1600-1900.
Hvilke arkivalier kan vi bruge?

Mandag 13. september

Gotisk læsning v/ Ingrid Bonde Nielsen.

Mandag 20. september

Tema v/ Birthe Jensen: Konfirmations-traditioner.

Mandag 27. september

Hygge/lytte: Hvad har I af ønsker for aktiviteter i foreningen 2005 – hvad kunne bestyrelsen gøre anderledes/bedre?

Mandag 4. oktober

Kristian Ring, arkivar på Rigsarkivet: Danske Kancellier og et blik ind i Tyske Kancellier og beslægtede myndigheder.

Mandag 11. oktober

Gotisk læsning v/ Lisbet Larsen.

Mandag 18. oktober

Tema v/ Lise From Larsen: Den gamle huslæge.

Mandag 25. oktober

Hygge/bytte/lytte.

Mandag 1. november

Knud Prange, pens. universitetslektor: Hvordan sammenfatter vi de oplysninger, vi har, til skrivning af slægtens historie.

Mandag 8. november

Gotisk Læsning v/ Ole Kongshammer.

Mandag 15. november

Tema v/ Birgit Heigren: Skolerne i byerne 1700-1800.

Mandag 22. november

Hygge/bytte/lytte – herunder evaluering af månedens foredrag: Fik I mod på at gå i gang med at skrive slægtens historie.

Mandag 29. november

Udflugt til LAK – Jagtvej 10. Vi mødes kl. 18 på LAK for at høre Jan Pedersen, LAK, fortælle om politi/fængselsarkivalier. Derefter rundvisning og egen forskning til kl. 21. Tilmelding nødvendig – max 20 deltagere.

Mandag 6. december

Hygge/bytte/lytte.

Mandag 13. december

Juleafslutning: Foreningen er vært ved æbleskiver/gløgg – derefter det traditionelle lotteri.

Juleferie indtil mandag 3. januar 2005.

SSF - Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger
indbyder slægtsforskere fra hele Danmark til

Slægtshistorisk Weekendkursus på Nørgaards Højskole, 8850 Bjerringbro 8. - 10. oktober 2004 med temaet: "De oversete"

Kurset arrangeres i samarbejde med Folkeuniversitetet med følgende program:

Fredag 8.oktober

- 15.00-17.00 Ankomst, indkvartering, kaffe.
17.00 SSFs formand Elsebeth Ib åbner kursét.
Kursuslederne Tove Glud Rasmussen og Jesper Ratjen introducerer kurset.
Lederen af *spørgecentralen*, Anton Blaabjerg, introducerer denne.
Lederen af *internetcentralen*, Erik Kann, introducerer denne.
- 18.00-19.00 Middag
19.30-21.00 *Inger Johannessen, museumsassistent, »Kvindemuseet i Danmark«, Århus*
»Genoprejsningsarbejde til Guds velbehag«
Med udgangspunkt i dannelsen af de tre første pigehjem i Århus i perioden 1889-1906 vil foredraget fokusere på baggrunden for tilblivelsen, fællestræk ved hjemmene med hensyn til bl.a. grundlæggerne, hjemmenes interne organisering og det kvindeideal, som man efterstræbte i arbejdet med pigerne og deres udslusning i samfundet. De tre pigehjems videre historie belyses, især med Kvindehjælpen som udgangspunkt.
- 21.00 Aftenkaffe/te

Lørdag 9.oktober

- 08.00-09.00 Morgenmad
09.00-10.30 *Anna Rasmussen, fhv. bibliotekar, Hylke*
»Anetavlens fattiglemmer«
De offentligt forsørgede har det med at dukke op i rækken af bedsteborgerlige aner og solide gårdmandsslægter. Glæden over deres tilsynekomst har været til at overse for de fleste slægtsforskere, men i stedet for at græmme sig burde man hilse dem velkommen. Til gengæld for offentlig forsorg måtte de leve med en overvågning og kontrol, som ingen andre blev udsat for. Det betyder, at der især i amtsarkiverne ligger et næsten uudtømmeligt kildemateriale også til de enkelte fattiges historie.
- 10.30 Formiddagskaffe
10.30-11.30 *Anton Blaabjerg og Birgit Øskov: Spørgecentralen*
Erik Kann: Internetcentralen
12.00-12.45 Frokost
13.30-15.00 *Erik Kann, genealog, John F. Kennedy Institutet-Statens Øjenklinik, København*
»Ude af øje - ude af sind. Om glemte og oversete kildegrupper i Rigsarkivet og landsarkiverne«
Arkivernes samlinger af arkivalier er enorme. Desværre er vi som slægtsforskere alt for tilbøjelige til kun at udnytte en ganske lille del af de mange arkivalier. Foredraget vil søge at råde bod på dette. F.eks: Københavns Brændsels-kommission med registrering af Københavns befolkning; valgprotokoller, boligtællinger fra Statens Statistiske Bureau, pensionssager 1848ff i Finansministeriet og mange, mange flere. Der anvises muligheder for, at man selv kan gå med i jagten på oversete kildegrupper.
- 15.00-15.30 Kaffe/te
15.30-17.00 *Tyge Krogh, seniorforsker, dr.phil, Rigsarkivet, København*
»Historien og den gode historie«
I 2000 udgav foredragsholderen to bøger: Disputatsen: *Oplysningstiden og det magiske. Henrettelser og korporlige straffe i 1700-tallets første halvdel* og den lille bog: *Det store natmandskomplot. En historie om 1700-tallets kriminelle underverden.*

Vi får i foredraget fortalt om natmandssagen og får beskrevet den forskningsproces, der førte frem til både den og disputatsen. Foredraget vil samtidig præsentere det kildemateriale, foredragsholderen har benyttet, og dermed være en introduktion til, hvordan man finder materiale til en "lokalhistorisk krimi".

18.00-19.00 Middag
20.30 Aftenkaffe/te

Søndag 10.oktober

08.00-09.00 Morgenmad

09.00-10.30 **Christian Larsen arkivar, Rigsarkivet, København**
»Blind og nyder Almisse af Sognet« - om handicaparkiver i Statens Arkiver

Hvis man blandt sine forfædre finder en blind, evnesvag eller døvstum person, kan der hentes mange oplysninger i særforsogets og andre offentlige myndigheders arkiver, der rummer tusindvis af livshistorier, men ikke er særligt udnyttet af slægtsforskere. Foredraget vil vise, hvilke rige muligheder der er for at sætte ord og ansigt på en handicappet forfader/formoder ved at gå på jagt i åndssvage-, blinde- og døveforsogets omfangsrige arkiver.

10.30 Formiddagskaffe

10.30-11.30 **Anton Blaabjerg og Birgit Øskov: Spørgecentralen**
Erik Kann: Internetcentralen

12.00-12.45 Frokost

13.15-14.45 **Asbjørn Hellum, form. for Sammenslutn. af Lokalhistoriske Arkiver (SLA) og arkivleder ved Vejle Byhistoriske Arkiv & Stadsarkiv, Vejle**
»Slægtsforskernes papirer – Hvad med dem«

Slægtsforskere bruger megen tid på arkiverne. – Både statens og de lokale. De higer og søger og finder meget interessant, som sammenkædes med slægters liv og færden. Slægtsforskerens arkiv bugner af materiale. – Men en dag er det slut! Noget er forhåbentlig publiceret, men er der ikke meget, som andre kunne bygge videre på og ville betragte som et fund at få adgang til? Hvordan kan det lade sig gøre?

14.45 SSF's formand Elsebeth Ib afslutter kurset

15.00 Kaffe/te og farvel til hinanden. Afrejse

Jesper Ratjen

Faglig kursusleder

Spørgecentral, salgs- og bytteborde

Her forsøger genealog Anton Blaabjerg, Viborg, og lærer Birgit Øskov, Nørresundby, at hjælpe både med spørgsmål om slægtsforskning i almindelighed, og med problemer omkring enkelte slægter. - Der er også mulighed for at studere en del af den litteratur, som foredragsholderne henviser til, hvis den har kunnet skaffes. Her kan deltagere og foreninger, som har relevant materiale til salg eller bytte, fremlægge dette. Det sker på den enkeltes ansvar, og SSF påtager sig ikke ansvar for evt. bortkomne bøger m.v.

Internetcentral

Her hjælper genealog Erik Kann med spørgsmål og praktiske ting med computerne. Uden for centralens åbningstid er der også adgang til computerne - men da sammen med skolens elever.

Kontakt-katalog v/ Elsebeth Ib

Deltagerlister

Foreløbige lister indeholdende deltagerens navne, adresser og telefonnumre udsendes ca. 1. august. På kurset udleveres den endelige liste.

Indkvartering

Denne sker på dobbeltværelse. Der er mulighed for at få enkeltværelse mod ekstra betaling. Der er toilet og bad til alle værelser. Sengelinned og håndklæde er indbefattet i prisen, men ønsker man at benytte svømmesalen, vil det være en god ide at tage ekstra håndklæder med.

Priser

Priserne er følgende: Pr. person ved overnatning i dobbeltværelse 1.600 kr., pr. person ved overnatning i enkeltværelse 1.800 og pr. person med fuld forplejning uden overnatning 1.300 kr. Indbefattet i disse priser er foredragsgebyret, der udgør 650 kr.

Kursister, som kun ønsker at overvære foredragene mod at betale de 650 kr., kan bestille måltider ved afkrydsning på tilmeldingsblanketten. Frokost koster 125 kr., middag (aften) koster 150 kr., morgenmad og kaffe koster 40 kr. pr. gang. Betaling herfor erlægges forud sammen med foredragsgebyret og betragtes som bindende. Det er ikke tilladt at spise medbragt mad på skolens område.

Eventuelle ønsker om diætkost/diabetikerkost bedes meddelt ved tilmeldingen.

For kursister, der ikke er medlem af en slægtshistorisk forening, eller er medlem af en forening, der ikke er medlem af SSF, erlægges et ekstragebyr på 250 kr. Det bedes derfor oplyst, hvilken slægtshistorisk forening, man er medlem af.

Der vil blive arrangeret buskørsel fra Langå St. til skolen. Det koster 50 kr. hver vej. Bussen vil afgå fra Langå, så den er på højskolen fredag ca. kl. 15.00 og fra Højskolen søndag ca. kl. 16.00. Bustiderne oplyses senere. Bestilling og betaling af bus skal ske samtidig med den øvrige betaling.

✂ _____

Tilmeldingsblanket

Tilmelding til SSFs weekendkursus den 8. - 10. oktober 2004 på

Nørgaards Højskole, 8850 Bjerringbro

--

Navn (som det ønskes på navneskilt)

--

Adresse

--	--

Postnr.   By

--	--

Telefon nr.

E-mail

--	--

Medlem af slægtshistorisk forening - hvilken?

Jeg ønsker diætkost/diabetikerkost

Adresser

Højskolen:

Nørgaards Højskole, Vestre Ringvej 9, 8850 Bjerringbro, ☎86 68 23 00, men forespørgsler vedr. kurset bedes rettet til kursusudvalget

Kursusudvalget:

Tove Glud Rasmussen, praktisk kursusleder og kasserer, Nøddevej 2, 8260 Viby J, ☎86 14 43 11 (bedst om morgenen) E: toveglud@mail1.stofanet.dk

Jesper Ratjen, faglig kursusleder, Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding, ☎75 51 80 63 E: j.ratjen@stofanet.dk

Tilmelding og betaling

Tilmelding kan ske hele året, dog senest 1. september (ønskes optagelse i kontaktkataloget dog 1. august). Tidligt tilmeldte skal have betalt senest 15. juli ellers bortfalder forhåndstilmeldingen. Tilmeldte efter 1. juli skal betale samtidig med tilmeldingen og optages i den rækkefølge, betalingerne indgår.

Ved overtegning bliver indbetalt gebyr tilbagebetalt fuldt ud, mens der ved afmelding forbeholdes ret til at tilbageholde 250 kr. Der ydes ingen tilbagebetaling ved afmelding efter 1. september.

✕

Tilmeldingsblanket fortsat

Dobbeltværelse inkl. fuld pension	1.600	
Enkeltværelse inkl. fuld pension	1.800	
Fuld pension uden overnatning	1.300	
Deltager kun i foredrag (foredragsgebyr) - evt. løse måltider - se nedenfor	650	
Ønsker måltider iflg. afkrydsning (opsummeret se nedenfor) frokost 125 kr., aften 150 kr., morgenmad 40 kr., kaffe 40 kr.		
Ekstragebyr for ikke medlemmer	250	

Foredragsgebyret er indregnet i pensionspriserne

Ekstra måltider:

Dag	Morgenmad	Kaffe	Frokost	Kaffe	Aftensmad	Kaffe
Fredag	-----	-----	-----			
Lørdag						
Søndag					-----	-----

Bus 50 kr. pr. tur - sæt kryds	Fredag: _____	Søndag: _____
--------------------------------	---------------	---------------

Betaling i alt kr. _____, kan ske pr. check eller på girokonto (BG Bank) 16 86 34 08 til Tove Glud Rasmussen - se adresseliste

Tid og sted:

Alle møderne afholdes i Hyggeklubben, Gersagerparken 22-24, parterre, 2670 Greve, kl. 19–21.

Kontingent

Enlige 150 kr., samboende 200 kr., gæster 20 kr. pr. gang.

Slægtshistorisk Forening for Sydsjælland

Tirsdag 14. september (FU)

Birgit Løgstrup, lektor, dr. phil.: Godsarkiver set med slægtsforskerøjne. Hvad er et gods? Hvad er godsarkivalier? Hvordan kommer man ind i dem?

Onsdag 20. oktober

Jørgen Nielsen: Knallertfabrikken i Skudersløse og menneskene bagved. JN var ansat på fabrikken i 50 år, og han vil fortælle os historien om den og vise film derfra.

Onsdag 10. november

Medlemsmøde: Orientering om LAK v/ Fin Nørregård, orientering om andre forhold af interesse for os, v/ bestyrelsen og medlemmerne. Gotisk skrift v/ Ole Pilegaard Hansen, udveksling af data og fremvisning af hjælpemidler m.m. Lad os se nogle gode eksempler på egen slægtsforskning.

Onsdag d. 1. december

Julemøde, gløgg og æbleskiver. Chr. Loch-Hasling, proprietær: Mensalgården Frederikseg i Herlufmagle og ejerne bag den.

Bestyrelsen:

Jørgen Seide Petersen, ☎ 40 58 54 86.
Arne Jensen, ☎ 43 60 06 25.
Ingrid Bonde Nielsen, ☎ 43 90 80 60.
Lisbet Larsen, ☎ 46 15 05 71.
Kirsten Hansen, ☎ 43 90 33 17.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 100 kr. – par 160 kr. Gæster 30 kr. pr. møde.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført, er det kl. 19.30 – 22 på Grønnegade Kaserne, lokale 117, undtagen julemødet, som er i pejsestuen.

Kursusvirksomhed

LOF afholder kurser i slægtsforskning under ledelse af Ole Pilegaard Hansen. De, der ønsker at deltage, bedes holde øje med annoncering i pressen samt LOF's „blå kursushæfte“.

Bestyrelse

Knud Rahbek Frederiksen, fmd., Fællesejervej 14, 4700 Næstved, ☎ 55 72 55 08.
E: aogkfr@mail1.stofanet.dk
Ole Pilegaard Hansen, kass., Fyrrevej 7, Fensmark, 4684 Holmegård, ☎ 55 54 64 05.
E: pilbach@teliamail.dk
Anny Mørck, sekr., Skovbrynet 26, 2. tv., 4700 Næstved, ☎ 55 72 77 91.
E: annykaj@post7.tele.dk
Karin Mørck, Kildebakken 14, 4700 Næstved, ☎ 55 72 74 74.
E: karin.morck@mail1.stofanet.dk
Jørgen Petersen, Pinjevej 10, Fensmark, 4684 Holmegård, ☎ 55 54 77 08.
E: swerburg@mail.dk

Hjemmeside

home.worldonline.dk/ssf25/

Sæby Kommunes Historiske Forening

Onsdag 18. august

Tur til Landsarkivet i Viborg.
Aftentur i bus fra Sæby til Viborg. Henven-
delse til kasserer Thorkild Søndergaard.
Deltagerantallet begrænser sig til 50 perso-
ner. Turen koster 140 kr.

Lørdag/søndag den 25.-26. september kl.

10 - 17
Gårbilleder/maleriudstilling (for 5te gang)
i Algade 3, Sæby.

Onsdag 20. oktober kl. 19.30

Jørgen Bruun Nielsen: Foredrag om kartof-
ler.
Den tidligere formand kommer og holder
foredrag om kartofler, et spændende fore-
drag, han har været vidt omkring med.

Lørdag 20. november kl. 14

Mindedag over redaktør Ejnar Jacobsen.
Afdøde redaktør Ejnar Jacobsen oprettede
for 30 år siden Sæby Slægtshistoriske For-
ening. Vi vil markere dagen med forskellige
minderige tiltag fra årene, der er gået.

Juleferie indtil onsdag 19. januar 2005, se
SLÆGTEN nr. 31.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført, mødes vi i Algade
3, Sæby.

Kontingent

Kr. 90 årligt, inkl. SLÆGTEN kr. 110,00.

Bestyrelse

Ninna Olsen, fmd., Kløvermarken 7, 9300
Sæby, ☎ 98 46 33 68.

Rita Brix Gregersen, nstfmd., P. Mønsted-
vej 25, 9300 Sæby, ☎ 98 46 19 92.

E:rita-brix@privat.dk

Thorkild Søndergaard, kass., Kjeldgaards-
parken 41, 9300 Sæby, ☎ 98 46 19 16.

E: v-t@os.dk

Hans-Jørgen Ottosen, sekr., Snorgaardsvej
21, Lyngså, 9300 Sæby, ☎ 98 29 20 24.

E: ottosen@get2net.dk

Hans Christian Pedersen, prog.ansv., Don-
stedvej 109, Præstbro, 9330 Dronninglund,
☎ 98 86 74 75.

Bent Nedergaard Andersen, Åhavevej 26,
Voersaa, 9300 Sæby, ☎ 98 46 05 06.

Anne Birgitte Bruun, Hjørringvej 160,
Hørby, 9300 Sæby, ☎ 98 46 60 19.

Sekretariat

Foreningens sekretær.

Slægtshistorisk Forening
Sønderjylland

Mandag 20. september

Tove Jensen, Nordborg: Hvordan kommer
jeg i gang med slægtsforskning?

En introduktion til, hvordan du begyn-
der med din egen slægt, og hvilke mulighe-
der der findes.

Møde 1 af 2. Næste møde 10. januar 2005.

Mandag 18. oktober kl. 19.30

Nicolai Johannsen, Egersund: Lysbilleder
fra lokalområdet.

Vi ser, hvordan der så ud før - og hvor-
dan der ser ud nu.

Egersund skole, Skovgade 13, Egersund
- Aulaen.

Mandag 8. november

Samarbejds- og kontaktmøde. Mit livs historie.

Vi starter gruppearbejde baseret på „Levnedsbeskrivelse“ ved Ole Højrup, Nationalmuseets etnologiske undersøgelser, Spørgeliste nr. 43.

Højskolen Østersøen, Aabenraa-stuen, Flensborgvej 50, Aabenraa.

Mandag 29. november

Arne Jørgensen, Tønder: En sønderjyde i 1. verdenskrig.

Arne Jørgensen fortæller historien om sin bedstefar, der var med i krigen 1914-18 i Frankrig, og hvordan han fandt frem til materialet. Forhåndsoplysninger om foredraget afslører spændende ting.

Juleferie indtil 10. januar 2005, se SLÆGTEN nr. 31.

Program for 1. halvår 2005 vil blive udsendt sammen med SLÆGTEN nr. 31 og indkaldelse til ordinær generalforsamling. Den forudses afholdt lørdag 26. februar 2005 på Sønderborg Bibliotek.

Slægtshistorisk
Forening for Thy

Torsdag 9. september (FU)

Genealog Anton Blaabjerg, Viborg: Hvordan man kan følge en ejendom fra 1920'erne og bagud.

Hvilke oplysninger kan det give os om personer, gårde, skøder, matrikler, fæster, bo og skifter mm – og hvor finder vi det?

Mandag 18. oktober

Henning Kjærgaard, Spjald: Slægtsforskning – en hobby med mange muligheder.

Kontingent

150 kr. for husstanden. HVEM FORSKER HVAD er inkluderet.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført, er tidspunktet kl. 19 og mødestedet Sønderborg Bibliotek, grupperum 8.

Bestyrelse

Ole Kristian Boje, fmd., Kirsebærhaven 9, 6430 Nordborg, ☎74 45 03 22.

E.: slaegt-soenderjylland@tele2adsl.dk

Ole Jensen, nstfmd., Kløvermarken 3, 6430 Nordborg, ☎74 45 02 35.

Margit Hansen, kass., Smedevænget 20, Guderup, 6430 Nordborg, ☎74 45 81 84.

Hanne C. Christensen, sekr., Stenbjergparken 6A, 2.tv., 6400 Sønderborg, ☎74 42 21 13.

Ingeborg Kraft, Damager 4, Ulkebøl, 6400 Sønderborg, ☎74 42 44 66.

Nicolai Johannsen, Kystvej 9, 6320 Egersund, ☎74 44 23 83.

Hjemmeside

home3.inet.tele.dk/svmi/sfs.htm

Historien om hjælp til adopterede børn med at søge deres rødder – en spændende form for ”sporløs”.

Torsdag 4. november (FU)

Ph. d. Nina Javette Koefoed, Aarhus: Besovede kvindfolk og ukærlige barnefædre.

Ægteskabsløfter, ægteskab og forhold udenfor ægteskab. Uægte børn og fødsler i dølgsmål i 1600- og 1700-tallets Danmark.

Mandag 29. november

Medlemmernes aften.

Spørgsmål og svar - evt. hjælp til forskning, ideudveksling, evt. samarbejde i og om fælles sogne, jf. medlemmernes oplysningsskema om forsknings-områder – sted

og slægtsnavne. For du har vel afleveret dit skema, ellers er det NU ved sæsonens begyndelse, for at bestyrelsen kan have mulighed for at koordinere.

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt, kl.19.30 i Plantagehuset, Thisted.

Fast studieaften for medlemmer på lokalhistorisk arkiv, I. P. Jacobsens hus, Thisted, i resten af 2004: Følgende onsdage kl. 19: 1. og 15. september, 6. og 20. oktober, 3. og 17. november og 1. december.

Arkivar Orla Poulsen er til stede.

Kontingent

160 kr. for enkelt medlemskab, 200 kr. for par incl. SLÆGTEN. Ved indmeldelse efter 1. juli er det 80 kr. mindre og excl. SLÆGTEN.

Lørdag 21.august

Sensommerudflugt til Give-Egnens Museum.

Museet er bygget op omkring en hede-gård og viser livet på en sådan. Der er særudstilling om „Voksentøj og legetøj“. Vi får omvisning og bliver taget grundigt i skole, så du vil mindes din egen skoletid med taknemmelighed! Vi trøster os med kaffe/te med kringle og lagkage.

Vejleegnens Slægtshistoriske Forening er inviteret med.

Afg. med bus fra Middelfart kl. 12, fra Fredericia kl. 12.20, fra Vejle kl. 12.40. Hjemkomst ca. kl. 18.

Bestyrelse

Kaj M. Degn, fmd., Sennelsvej 105, 7700 Thisted, ☎ 97 98 52 14. E: kaj.degn@mail.dk

Peter Norre Christensen, kass., Klosterengen 53, 7700 Thisted, ☎ 97 98 54 03.

Gunhild Olesen Møller, sekr., Strædet 38, 7990 Øster Assels, ☎ 97 76 42 77.

E: armgom@vibamt.dk

Jens Eg, kontaktperson til SLÆGTEN, Eng-havevej 17, 7700 Thisted.

E: jenseg@worldonline.dk

Ingrid Herling, Dragsbækvej 50, 7700 Thisted, ☎ 97 92 00 61.

E: ingrid.herling@mail.dk

Signe Nymann Kristensen, rev., Dige-vænget 2, Sjørring, 7700 Thisted.

Pris: (alt inclusive) Medlemmer: 125 kr., gæster: 160 kr.

Tilmelding til Leif Horsmark eller Jesper Ratjen senest søndag 15. august.

Mandag 13. september (FU)

Museumsinspektør Annette Hoff, Horsens Museum: Flugten fra land til by - Horsens på tærsklen til det gamle århundrede.

De kom fra alle landsbyer rundt om Horsens, daglejere, landsbyhåndværkere, tjenestekarle og -piger, som alle håbede på at skabe sig en ny og bedre tilværelse i købstaden. Mange år senere skrev deres børn familiernes erindringer ned, hverdagsfortællinger om det daglige slid på fabrikkerne, sulten, fattigdommen og kampen for et anstændigt liv. Disse familieerindringer og et væld af gamle fotos fra Horsens er grundstammen i foredraget.

Lørdag 25. september kl. 10-16

Edb-anvendelse i slægtsforskning.

Munkensdam gymnasium, Tøndervej 100, Kolding.

Jens Hansen er lokal vært. Chris Gade Oxholm Sørensen gennemgår anvendelsen af slægtsprogrammet „Brothers Keeper“. Der bliver derefter også mulighed for selv at gå på nettet til diverse slægtsforsker-interessante kilder under kyndig og inspirerende vejledning.

Deltagerpris: 100 kr. Gæster er velkomne! – De betaler: 135 kr.

Tilmelding: Kjeld Buhl eller Jesper Ratjen senest onsdag 22. september.

Øl/vand, te/kaffe, mad/kage kan købes til lave priser. Vi skal hygge os!

Mandag 11. oktober (FU)

Stadsarkivar Birgitte Dedenroth-Schou, Kolding: Slægtshistorisk materiale i kommunale arkiver.

De kommunale arkiver rummer den lokale hukommelse om økonomiske og sociale forhold siden 1842. Erhvervs livet og det kulturelle liv. Et stort billedmateriale. Vi hører om, hvordan alt dette bliver tilgængeligt for slægtsforskeren.

Oktober-november

Slægtstema-aftener

Medlemmerne indbydes til 5 aftenmøder, hvor vi læser dokumenter med gotisk skrift og snakker slægtsforskning. Se nærmere i „SLÆGTS-TIDENDE“ (udkommer 13. sept.).

Mandag 8. november (FU)

Genealog Anton Blaabjerg, Viborg: Professionel slægtsforskning og udformning af biografier.

Erfaren slægtsforskers forslag til, hvordan stammødre og forfædres levnedsløb beskrives i kortere / længere form.

Mandag 13. december (FU)

Genealog, fuldmægtig Erik Kann, Statens Øjenklinik, København: Om at søge slægter udenlands.

Vi kender det kun alt for godt: Folketællingens lakoniske meddelelse: „Født i

Holsten“, „Kommer fra Sverige“. Hvad gør man så? Foredraget forsøger at give en række anvisninger på, hvordan man med udgangspunkt i de danske kilder kan finde tilbage til anernes udenlandske oprindelse.

Tid og sted

Møder afholdes den 2. mandag i månederne september - april. De begynder kl. 19.15 og afholdes på: Lokalhistorisk Arkiv, Frederik III's Vej 6, Fredericia.

Mødelokalet er åbent fra kl. 18.30 – således at der er lejlighed til slægts snak og til at benytte foreningens bibliotek. Møderne indledes med „medlemmernes 10 minutter“, hvor der kan fortælles om gode oplevelser, givtige kilder, læses op, gives tips o. s. v. Udlån fra foreningens bibliotek sker i forbindelse med møderne. I forbindelse med møderne vil der altid være hjælp at hente til tydning af gotisk skrift eller ideer til at komme videre. Kaffe / te ad libitum: 5 kr.

Gæster er velkomne (Gæstebillet á 35 kr. pr. foredrag).

Kontingent

Medlemskab (incl. abonnement på vores eget blad: »SLÆGTS-TIDENDE« samt SSF's SLÆGTEN) pr. år: 180 kr. – par: 240 kr. Medlemskab tegnes ved møderne eller ved henvendelse til et bestyrelsesmedlem.

Bestyrelse

Jesper Ratjen, fmd., Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding, ☎ 75 51 80 63.

E: j.ratjen@stofanet.dk

Kjeld Buhl, nstfmd. og webmaster, Fuglsangparken 41, 7000 Fredericia,

☎ 75 92 92 56. E: rk.buhl@teliamail.dk

Tommy Hansen, kass., Islandsvej 1, 5500 Middelfart, ☎ 64 41 49 77.

Leif Horsmark, sekr., Tunøvænget 13, 5500 Middelfart, ☎ 64 41 44 56.

Inger Madsen, bibl., Dronningensgade 33, 7000 Fredericia, ☎ 75 92 73 04.

Jørgen Nissen, moccamester, Nørre Voldgade 58, 7000 Fredericia, ☎ 76 20 04 50.
Karsten Thomsen, arb.suppl., Egeskovvej 33, 7000 Fredericia, ☎ 75 93 45 90.
Ruth Buhl, arb.suppl., Fuglsangparken 41,

7000 Fredericia, ☎ 75 92 92 56.
E: rk.buhl@teliamail.dk

Hjemmeside

www.trekanten.webbyen.dk

Vejleegnens slægts- historiske Forening

Tirsdag 7. september kl. 19.15

Medlemsmøde. Mødet holdes på Grejsdalsens skole, Skrædderbakken 8, 7100 Vejle. Formanden for Grejsdalsens Lokalhistoriske Arkiv, Mette Sørensen, fortæller om arbejdet på arkivet.

NB: Der kan parkeres i skolens gård.

Tirsdag 5. oktober

Medlemsmøde - Vi hjælper hinanden.

Tirsdag 2. november

Jacob B. Jensen, Glud Museum: Gods og fæstebønder - fæstebondens afregningsbøger.

Tirsdag 7. december

Svend E. Christiansen, Brabrand, giver en overordnet gennemgang af nogle slægtsforskningsprogrammers muligheder: fordele og problemer, samt en beskrivelse af udvekslingsformatet Gedcom.

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt, holdes møderne kl. 19.15 på Vejle Byhistoriske Arkiv, Enghavevej 2, 7100 Vejle.

Kontingent

110 kr. pr. år, par 165 kr., gæster 35 kr.

Bestyrelse

Hans-Jørgen Hjort, fmd., Stamplesvej 51, 7100 Vejle, ☎ 75 84 00 40.

E: gohhjort@post.tele.dk

Kai Jensen, kass., Apollovej 6, 7100 Vejle, ☎ 75 82 87 31. E: gerka@tunet.dk

Inger Solberg Lund, sek., Venusvej 28, 7100 Vejle, ☎ 75 82 88 98. E: ilund@tunet.dk

Steen Vindelev Hansen, Sjovgårdsparken 58, Brejning, 7080 Børkop, ☎ 75 72 49 72.

E: stib@mail.tele.dk

Asbjørn Hellum, Vejle Byhistoriske Arkiv/ Stadsarkiv, Enghavevej 2, 7100 Vejle,

☎ 75 83 41 10. E: ash@vejle.dk

Hjemmeside

www.lokalarkiver.dk/vejle/vsf

Tirsdag 7. september

Medlemsaften. – Begyndermøde.

Tirsdag 14. september

Temaaften. – Scanning.

Tirsdag 21. september

Medlemsaften. – Vi hjælper hinanden.

Tirsdag 28. september

Erik Kann: Slægtsforskning i København. EK vil fortælle om og gennemgå de særlige kilder, der kan anvendes til studier af aner herfra.

Tirsdag 5. oktober

Medlemsaften. – Vi hjælper hinanden.

Tirsdag 12. oktober

Temaaften. – Gode ideer til, hvorledes man forbereder sig til arkivbesøg.

Tirsdag 19. oktober

Medlemsaften. – Vi hjælper hinanden.

Tirsdag 26. oktober

Foredrag – Knud Prange kommer og giver sit bud på, hvordan vi kan sammenstykke de mange spredte optegnelser, vi har liggende, så vi kommer i gang med at *skrive slægtens historie*.

Lørdag 30. oktober

Glostrup Kulturnat 2004. – Vi indretter på kulturnatten i Glostrup Fritidscenter en arbejdende stand, hvor du vil kunne se, hvorledes en slægtsforsker arbejder. Vi kan måske sammen finde frem til en af dine aner, så kom og vær med.

Tirsdag 2. november

Medlemsaften. – Vi hjælper hinanden.

Tirsdag 9. november

Temaaften. – Besøg på Glostrup Lokalhistoriske Arkiv, i Glostrup Præstegård, Hovedvejen 134, hvor daglig leder Hans-Henrik Rasmussen vil gennemgå, hvad vi kan finde på arkivet.

Tirsdag 16. november

Medlemsaften. – Vi hjælper hinanden.

Tirsdag 23. november

Helen Clift: Gjordemødre/jordemødre fra 1700-tallet og frem.

Tirsdag 30. november

Medlemsaften. – Vi hjælper hinanden.

Tirsdag 7. december

Temaaften. – Georg Agerby vil give sit bud på, hvorledes vi kommer i gang med opsætning af slægtstavler.

Tirsdag 14. december

Medlemsaften. – Juleafslutning.

Ret til ændringer forbeholdes.

Tid og sted

Hvor intet andet er anført er det fra kl. 19 til kl. 22 i Glostrup Fritidscenter, Dagcentret, Christiansvej 2, 2600 Glostrup.

Kontingent

150 kr., par 250 kr.

Bestyrelse

Bent Møbius, fmd., Vestergårdsvej 37, 2. tv., 2600 Glostrup, ☎ 43 96 00 76.

E: bjm.elm@stofanet.dk

Holger Schmidt-Sørensen, Dalvangsvej 6, st. th., 2600 Glostrup, ☎ 43 45 74 04.

E: holger.s-s@mail.tele.dk

Inge Havkrog, kass., Leddet 16, st. tv., 2600 Glostrup, ☎ 43 96 11 66.

E: inge.havkrog@a.cirque.tv

Martin Henriksen, Humlehusene 58, 2620 Albertslund, ☎ 43 45 71 85.

E: nitram@post.tele.dk

Yrsa Kristensen, Poppelhusene 33, 2600 Glostrup, ☎ 43 44 97 41. E: flyr@mail.tele.dk

Torsdag 23. september

Erik Kann, fuldmægtig ved Statens Øjenklinik: Jamen – jeg har da kun ganske almindelige mennesker i min slægt!

Desværre er der mange slægtsforskere, der tror, at det ikke er muligt at finde oplysninger i arkiverne om eksempelvis ganske al

mindelige fæstebønder. Det forholder sig på ingen måde sådan, og aftenens foredrag vil byde på en gennemgang af nogle af de kilder, hvor man med garanti altid vil kunne finde oplysninger om forfædrene.

Tirsdag 19. oktober BEMÆRK!

„Søllestedgård“. Godsejer Claus Jørgensen fortæller meget spændende om sit gods og om sin slægt gennem 6 generationer.

Torsdag 10. november

Ove H. Nielsen: Stormfloden den 13. november 1872.

OHN vil gennem beretninger fra øjenvidner og med billeder fortælle os: Hvorfor gik det så galt? Hvilke følger fik det?

Tirsdag 7. december - bemærk dagen

Det traditionelle julemøde, - med hvad dertil hører. Desuden får vi besøg af den kendte GENBOTRIO, som vil underholde med musik og sange, og der bliver lejlighed til fællessang.

Tirsdag 5. oktober (FU)

Fhv. lektor Georg Simon, Gentofte: Arkivvæsenet og dets registraturer. – 1.del af 3 foredrag.

Nu har vi alle muligheden for at få lært, hvordan man skal bære sig ad, når man befinder sig på et arkiv og skal låne arkivalier. Disse tre foredrag er for såvel nybegyndere som for øvede.

Kirkebøger, folketællinger og andet. Hvordan bærer man sig ad? Fhv. lektor Georg Simon vil over 3 foredragsaftener

Tid og sted

Foredrag og møder holdes, hvis ikke andet er anført, kl. 19 i Nakskov lokalhistoriske Arkivs avissal, Jernbanegade 8, 4900 Nakskov.

HUSK at medbringe kop eller krus, da der kan købes kaffe/te ad libitum for 5 kr.

Kontingent

75 kr. pr. person – 125 kr. pr. par.

Bestyrelse

Helge Rasmussen, fmd., Havebyen 17, 4900 Nakskov, ☎ 54 92 09 61.

Michell Nellemann, nstfmd. og sekr., Winchellsgade 33, 4900 Nakskov, ☎ 54 92 70 32.

Gunner Larsen, kass., Hardenbergvej 17, 4900 Nakskov, ☎ 54 92 37 84.

Erling J. Hansen, Pederstrupvej 20, 4900 Nakskov, ☎ 54 92 20 11.

Margrethe Nellemann, Østergade 8, 4900 Nakskov, ☎ 54 92 83 29.

fortælle om arkivvæsenet. Udover at indføre os i, hvad der findes på Landsarkivet og Rigsarkivet, vil GS fortælle os lidt om, hvordan man udfylder lånesedlerne, når man er på arkivet.

Tilmelding til Kaj Cedersted.

Lørdag 30. oktober kl. 10 – 15, Stenlille

Hallen, Idrætsvej 4, Stenlille

Erik Kann, Virum: Skifter og brandtakstasjoner.

Benyt chancen for på denne nemme måde at få opdateret din viden eller lært nyt. Erik Kann er kendt for at være en særdeles vidende person og har stået for mange gode slægtsforskerdage i Stenlille. Man får på møderne megen viden, og desuden får man udleveret oversigter over det, der fremvises på overhead.

Programmet omfatter et foredrag om formiddagen, smørrebrød, samt et foredrag om eftermiddagen.

Skifter - ganske enkelt et must!

Skifter eller dødsbobehandlinger er uden diskussion en af de allervigtigste kildegrupper for slægtsforskere. Det er her „det hele gøres op“, det er her man får den endegyldige fordeling af børn på forskellige ægteskaber, det er her, vi får lejlighed til at kigge i gårdmandens kommodeskuffer og husmandens skabe, og mulighed for at finde frem til, om der har været overskud i økonomien etc.

Brandtaxationer – en spændende og særdeles nyttig kilde!

Helt frem til 1872 var hovedparten af brandforsikring i Danmark statslig, det vil sige, at det var offentlige myndigheder, der havde ansvaret for tegning af forsikringer, førelse af protokoller mm. Det giver slægtsforskere en hel unik mulighed for at følge med i et særdeles vigtigt kildemateriale, der både kan fortælle os noget om vores forfædres huse og så sandelig også supplere vores oplysninger fra folketællinger og kirkebøger. Af hensyn til smørrebrød og forbrug af kaffe og vand bedes man senest dagen før tilmelde sig til Kaj Cedersted.

Onsdag 10. november kl. 19 – 22 (FU)

Fhv. lektor Georg Simon, Gentofte: Arkivvæsenet og dets registraturer. – 2. foredrag af 3.

Se omtalen af emnet ovenfor under tirsdag 5. oktober

SLÆGTHISTORISK FORENING
FOR VIBORG OG OMEGN

Torsdag 2. september (FU)

Anton Blaabjerg, Viborg: Slægtsforskning, men aftenens emne er også: Spørg Anton, så hvis du har en masse spørgsmål, er de meget velkomne. Anton vil dog gerne på forhånd orienteres om de meget specielle.

Man kan godt følge dette foredrag uden at have hørt det første foredrag.
Tilmelding til Kaj Cedersted.

3. del af Georg Simons foredrag afholdes i 2005.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført, kl. 19-22 på Holbæk Bibliotek, Nygade 9-11, Holbæk,

Bestyrelse

Kaj Cedersted, fmd., Ebbedalen 7, 4470 Svebølle, ☎ 59 29 36 77.

Jens Erik Jensen, nstfmd., Vollerup Overdrev 56, 4400, Kalundborg, ☎ 59 50 22 85.

Kamma Rasmussen, kass., Mosevangen 67, 4400 Kalundborg, ☎ 59 51 17 34.

Jytte Rasmussen, sekr., Vollerup Overdrev 56, 4400 Kalundborg, ☎ 59 50 22 85.

Kirsten Larsen, Strandbakken 110, 4400 Kalundborg, ☎ 59 51 11 03.

Birthe Skjerning, suppl., Baggesens Have 62, 4300 Holbæk, ☎ 59 43 32 46.

Kaare Grodal, suppl., Øvejen 16, Hagested, 4532 Gislunge, ☎ 59 46 31 10.

Arne Olsen, rev., Elmkjær 99, 4534 Hørve.

Arne Nielsen, Lerchenborgvej 5, 4400 Kalundborg, ☎ 59 51 20 11.

Hjemmeside

www.bronno.dk

Lørdag 4. september

Sommerudflugt til Dansk Nutidsmu-seum i Års – Borremose tilflugtsborg – Klejtrup, hvor Rasmus Mørke blev offentlig hals-hugget som en af de allersidste i Danmark i 1881.

Afgang fra P-pladsen ved Landsarkivet kl. 12.30, forventet hjemkomst ca. kl. 17.30. Vi får eftermiddagskaffe et eller andet sted. Pris kun 60 kr. for det hele. Der er plads til 50 personer efter princippet først til mølle.

Tilmelding til Gerhardt Hørdum eller øvrige medlemmer af bestyrelsen.

Torsdag 23. september (FU)

Steen Busck, lektor, Århus Universitet: Sædelighed og moral i 1700- og 1800-tallets Danmark.

God gammeldags moral er i virkeligheden ret ny – en del af modernismen. Hovedlinierne i udviklingen beskrives og belyses med eksempler fra de righoldige gejstlige arkiver.

Torsdag 21. oktober (FU)

Trine Elkjær, museumsinspektør, Den Gamle By, Århus: Agerbrug og husdyrhold i de gamle købstæder.

Nok var de fleste af vore forfædre bosat på landet, men der boede også „landmænd“ i købstæderne, og det vil vi høre meget om denne aften.

Torsdag 11. november (FU)

Birgit Flemming Larsen, arkivleder, Aalborg: Slægtsforskning syd for grænsen.

Vi vil denne aften få at vide, hvordan man griber sagen an, hvis man skal slægtsforske syd for grænsen.

Torsdag 2. december (FU)

Gudrun Gormsen, museumsdirektør, Skive: Et godt skudsmål.

Det handler om tyende og tjenestefolk i 1800- og 1900- tallet, om love, sociale forhold og rettigheder, så vi får et glimrende indblik i hele tyendeforholdet.

Denne aften julehygger vi lidt, og foreningen giver brød til kaffen.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Viborg Centralbibliotek, Vesterbrogade 15 (den gamle indgang). Medbring selv kaffe og brød. Dog kun kaffe den 2. december.

Kontingent

160 kr. pr. husstand for foredrag og HVEM FORSKER HVAD. Gæster ved foredragene 20 kr.

Bestyrelse

Holger Helbo, fmd., Niels Bødkersvej 6, Hvornum, 9500 Hobro, ☎ 98 54 70 15.

E: holger.h@get2net.dk

Anton Blaabjerg, nstfmd., Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎ (86 61 04 36.

E: anton_blaabjerg@post.tele.dk

Gerhardt Hørdum, kass., Hedevej 28, Frederiks, 7470 Karup, ☎ 86 66 13 17.

E: gihordum@tiscali.dk

Tove Krog, sekr., Møllevej 11A, 8800 Viborg, ☎ 86 67 10 99. E: Tove-krog@jubiimail.dk

Minna Thorhauge, pr., Danmarksvej 16, 1.tv., 8800 Viborg, ☎ 86 62 65 36.

E: thor16@compaqnet.dk

**Slægts- og Lokalhistorisk
Forening for Østdjursland**

Tirsdag 21. september

Klubaften. Gotisk skriftlæsning på Grenaa Egnarkiv.

Tirsdag 5. oktober

Ejvind Nielsen: Fra roerækkerne til Ravnsbjergkirken.

Dette erindringsforedrag handler om et afvekslende og spændende liv. Humor og alvor blandes sammen med masser af erfaringer og oplevelser: Opvækst på landet, 7 års skolegang med skifertavle og griffel, landbrugsmedhjælper, murerarbejdsmand, lærer, fagkonsulent, fodboldommer, maler, skulptør, foredragsholder og sognepræst ved Ravnsbjergkirken i Århus.

Tirsdag 19. oktober (FU)

Klubaften. Sven Erik Christiansen fra Brandenburg fortæller om Dansk Demografisk Database og Arkivalier-online med særlig vægt på Djurslands sogne. Desuden orientering om relevante nyheder fra nettet.

Tirsdag 2. november

Palle Schødt Rasmussen: Aalsø kirke.

Kirken er en af de mest spændende på egnen. Den middelalderlige bygning er stor og smuk, og kirkens inventar er usædvanlig rigt. Der ligger hele to herregårde i sognet, og ejerne herfra har skænket udstyr til kirken, og sikret deres eftermæle med gravminder, der ingenlunde satte deres lys under en skæppe. På den måde er hele kunsthistorien fra middelalder til langt op mod vores egen tid fint repræsenteret i kirken. Foredraget følges op med en juleudflugt til kirken.

Tirsdag 16. november

Klubaften. Gotisk skriftlæsning på Grenaa Egnarkiv.

Lørdag 11. december kl. 13

Juleudflugt til Aalsø kirke med Palle Schødt Rasmussen som guide. Vi mødes

ved kirken, hvor sognepræst Maria Behrenthz Jensen venter os.

Efter besøget i kirken drikker vi kaffe og hygger på Hoed Kro. Af hensyn til kaffebordet er tilmelding nødvendig og skal ske til Suzana Navarra senest mandag 6. december.

Kursusvirksomhed

Gotisk skriftlæsning for begyndere og lidt øvede. Tirsdage 21. september og 16. november. Kurset finder sted alle aftener på Grenaa Egnarkiv kl. 19.

For at fastholde den opnåede læsefærdighed fra forårets kursus i gotisk skriftlæsning har bestyrelsen besluttet at ændre to af efterårets klubaftener til yderligere læsning af gotisk skrift.

Tilmelding nødvendig.

Tid og sted

Hvor andet ikke er anført, foregår møderne kl. 19 i center "Posthaven", Posthaven 48, Grenaa.

Kontingent

100 kr. – par 160 kr.

Bestyrelse

Suzana Navarra, fmd., Storegade 32, 8500 Grenaa, ☎ 40 43 80 35.

E: uzavar2003@yahoo.dk

Bent Klim Johansen, nstfmd., Nelliikevej 50, 8500 Grenaa, ☎ 86 30 93 87.

Inga Witt, kass., Storegade 42, st.tv., 8500 Grenaa, ☎ 86 32 77 39.

E: 5355227m001@stofanet.dk

Vinnie Press Hansen, sekr., Rosenbakken 5, 8500 Grenaa, ☎ 86 32 14 32.

Leif Ryttertoft, Fuglevænget 60, st. tv., 8500 Grenaa.

Hjemmeside

www.lokalarkiver.dk/grenaa/slaegt/start.htm

Mandag 6. september (FU)

Jørgen Christensen, titl. Aalborgdreng:

Med udgangspunkt i sin erindringsbog *Æblets fald fra stammen* fortæller han om oldemoderen "Skøn-Mariane" fra Børglum Klosterskov, der fik otte børn med fem forskellige mænd og om hans elskede farmor, Ida. Men især om forfatterens egen opvækst i Priorgade og Kayerødsgade fra 1935 til han forlod byen i 1960, og om hans helt specielle forhold til sin far og dennes måde at tackle tilværelsen på. Hør bl.a. om skolegang i Aalborg under krigen og oplev nogle af bogens mange farverige bipersoner. Hør også, hvordan sådanne erindringsglimt kan sættes sammen til en bog!

Mandag 20. september kl. 19

Besøg på Aalborg Idrætsarkiv, Vestre Fjordvej, Aalborg (ved Vesterkærrets Skole).

Aalborg Idrætsarkiv indsamler arkivalier og genstande, der kan belyse idrætslivet i byen. Hvis din forfader har været aktiv i den "branche", kunne det jo være, at der var bevaret billeder, protokoller, pokaler m.v. fra den periode! Tilmelding til Jørgen Laustsen senest 18. september. Vi drikker kaffe derude.

Mandag 4. oktober

Møde med bl.a. "køb/salg-afdeling" i konfirmandstuen/læsesalen i Arkivet. Hvem holder "10 minutter"? Meld dig som foredragsholder til BØ i god tid forinden. Aftens emne er i øvrigt: Hvad findes der på arkivet af indsamlede erindringer?

Mandag 18. oktober

Aftentur til landsarkivet i Viborg.

Bus afgår kl. 17.45 fra Aalborghallens parkeringsplads, Vesterbro 14. Læsesalen er åben for os kl. 19-22. Pris pr. person 60 kr. Tilmelding og aflevering af bestillingssedler til Ingrid Gade senest 11.oktober. Der må højst afleveres 3 bestillingssedler pr. deltager, og de skal være forsynet med arkiv- og løbenummer. Der er selvfølgelig mulighed for at forske uden, at man på forhånd har afleveret bestillingssedler. Tilmelding er bindende med mindre, der sendes afbud senest 17. oktober.

Mandag 1. november (FU)

Steen Espensen, forstander: Natmænd og kæltringer.

Vi skal høre om en udstødt befolkningsgruppe, der levede bl.a. i Vestjylland for 100 år siden. Hos forfattere som Blicher, Goldschmidt og Carit Etlar findes natmænd og kæltringer beskrevet i romantiske toner, men retsprotokollerne og lokalhistorien rummer mere virkelighedstro beretninger. En fortælling om natmandsliv gennem 300 år og om Kjælle Kasper, Anne Marie Grønning og Mæt Mus.

Mandag 15. november

Finn Jelstrup og Birgit Øskov: Begynd på internettet – arrangement på biblioteket på Skansevejens Skole i Nørresundby kl. 19-21.30 for nybegyndere på nettet. Tilmelding til BØ senest 13.november.

Mandag 6. december

Julemøde med bl.a. ”køb/salg-afdeling” i konfirmandstuen/læsesalen i Arkivet. Hvem holder ”10 minutter”? Meld dig som foredragsholder til BØ i god tid forinden. Aftens emne er i øvrigt: Hvordan laver vi som slægtsforskere et ”testamente”, der gælder vore optegnelser – og kan vi testamentere ”det” til Stadsarkivet?

Mandag 3. januar 2005

Foredrag. Se mere i SLÆGTEN nr. 31.

Tid og sted

Foredragene – september og november (og januar) – holdes i foredragssalen i Haraldslund Bibliotek, Kastetvej 83, Aalborg. Vore medlemsmøder som altid i Arkivet, Arkivstræde 1 – ved Vor Frue Kirke i Aalborg. Alle møder starter kl. 19.30 – hvis ikke andet er nævnt.

Kontingent

150 kr. pr. husstand for alle foreningens tilbud samt HVEM FORSKER HVAD. Ved møderne kan der købes kaffe/te – pris 5 kr.

Kursusvirksomhed

Finn Jelstrup: *Kom godt i gang med at bruge et slægtsforskningsprogram til at holde styr på aner og efterkommere*. Alle 3 programmer er på dansk og meget udbredte i Danmark og på kurserne benyttes den nyeste udgave. Tiltænkt nybegyndere, dog skal man have fornødent kendskab til brug af Windows. Hvert program: 9 lektioner over 3 onsdage 16-18.45:

Brothers Keeper (BK), start 22. september. Amerikansk, helt og holdent oversat til dansk. Kan afprøves som shareware fra <http://www.bk6.dk>

Family Tree Maker (FTM), start 20. oktober. Amerikansk, delvist oversat til dansk. Kan lånes på biblioteket i en lidt ældre udgave. <http://www.familytreemaker.dk>

WinFamily (WF), start 10. november. Oprindeligt udviklet af en dansker, nu overtaget af et norsk firma. Kan afprøves som shareware på <http://danmark.winfamily.com> Finn Jelstrup: *Lær at bruge det gratis, amerikanske billedbehandlingsprogram IrfanView til slægtsforskningsformål*. Ikke oversat til dansk, men der uddeles dansk kursusmateriale. Kan hentes på <http://www.irfanview.com/> - Sidstnævnte er 6 lektioner over 2 onsdage 16-18.45, start 1. december.

Nærmere oplysninger om ovenstående kurser hos FJ, ☎ 98 14 44 96 eller E: Finn@fgj.dk

Jørn Toldbod: *Slægtsforskning for begyndere - Find dine rødder og få „kød“ på dine forfædre*. Kursus under FOF Aalborg 10 torsdage kl. 19-21.35 med start 16. september. Nærmere oplysninger hos JT, ☎ 98 15 79 65 eller E: jtold@daks.dk

Finns og Jørns kurser foregår på Kjellerupsgades Skole i Aalborg, og tilmelding skal ske til FOF, ☎ 98 13 82 33.

Anton Blaabjerg: *Gotisk skriftlæsning og gamle arkivalier - For begyndere og fortsættelse* (FU). 8 gange fra tirsdag 21. september kl. 19-21. Vi går i gang med arkivaliernes gotiske skrift og opnår derved læsefærdighed. Samtidig præsenteres typiske slægts- og lokalhistoriske aktstykker fra 1800-tallet og tilbage til 1600-tallet, og vi snakker om, hvor disse arkivalier findes i arkiverne. Folkeuniversitetet, Strandvejen 12-14. Pris 595 kr. Yderligere oplysninger hos AB, ☎ 86 61 04 36. Tilmelding til FU, ☎ 98 16 75 00.

Jens Aaberg: *Begynderkursus i slægtsforskning* m/ gennemgang af grundbegreber, kursusaften på landsarkivet i Viborg, gotisk læsning og evt. indføring i WinFam. 8 onsdage med start 29. september, Dronninglund

Skole. Kontakt JAa på ☎ 98 84 18 90 for yderligere oplysninger – tilmelding til LOF-Dronninglund v/ Helle Brinkmann, ☎ 98 28 37 05.

I samarbejde med Stadsarkivet, Aalborg - fejrer vi igen i år *Arkivernes Dag*. Reserver lørdag 13. november kl. 10-14. I år er dagen set på nationalt niveau uden et særligt tema. Her i Aalborg har vi endnu ikke bestemt vores lokale tema, men så snart det sker, vil det blive meldt ud gennem arkivets hjemmeside www.aalborg.dk/stadsarkiv og gennem stadsarkivets webklub.

Bestyrelse

Birgit Øskov, fmd./kass., Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby, ☎ 98 17 63 76.

E: bojen@daks.dk

Ingrid Wisborg Gade, nstfmd., Anthon Bachs Vej 6, 9000 Aalborg, ☎ 98 12 65 15.

E: iwg@stofanet.dk

Hanne Gjelsing Laursen, sekr., Fredrik Bayers Vej 24, 9220 Aalborg Øst, ☎ 98 15 96 15.

E: gjelsing@stofanet.dk

Jørgen Laustsen, Thorvaldsensvej 2, 9000

Aalborg, ☎ 98 13 53 39.

E: j.laustsen@mail1.stofanet.dk

Elisabeth Strandbygaard, Kapelvej 9, 9400 Nørresundby, ☎ 98 17 80 35.

E: elisabeth@mail1.stofanet.dk

Rasmus Lund Jensen, Gertrud Rasks Vej 42, 9210 Aalborg SØ, ☎ 98 14 66 44.

E: rlj@bt.aau.dk

Knud Møller Andersen, Muhlesvej 15, Box 273, 9800 Hjørring, ☎ 98 90 27 90.

E: knudma@stofanet.dk

Torben Nyhuus, suppl., Suensonsgade 13, 9000 Aalborg, ☎ 98 10 10 82.

E: 2nys@mail1.stofanet.dk

Jens Aaberg, suppl., Bøgevangen 28, 9330 Dronninglund, ☎ 98 84 18 90.

E: aaberg_drlund@stofanet.dk

Finn Hejlesen Jakobsen, rev., Kvisten 27, 9260 Gistrup, ☎ 98 32 32 07.

E: hejlesen@mail1.stofanet.dk

Kirsten Bovin, rev., Tinesvej 52, 9380 Vestbjerg, ☎ 98 29 68 30.

E: bovin@mail1.stofanet.dk

Hjemmeside

www.slaegtshistoriskforeningforaalborgegenen.dk

ÅRHUS

Mandag 13. september (FU)

Johnny Wøllekær, arkivar, Odense Stadsarkiv: Da Maren kom på fattiggården.

Gennem 1800-tallet oplevede det danske samfund en forvandlingsproces, der på godt og ondt forandrede hverdagen. Økonomisk gik det fremad, men for de fattige på landet

var det hårde tider. Gårdmændene så fattigfolk som en byrde og ledte med lys og lygte efter en billig forsørgelse. Lyset blev hurtigt rettet mod fattiggårdene, der allerede var ganske almindelige i købstæderne. Gennem fælles husholdning mente man at kunne opnå en række stordriftsfordele, som kunne få bragt fattigudgifterne under kontrol. Foredraget suppleres med lysbilleder.

Lørdag 18. september, kl. 10

Besøg på Møntmestergården i Den Gamle By.

For nærmere oplysninger henvises til særskilt program.

Mandag 4. oktober (FU)

Trine Loch Elkjær, museumsinspektør i Den Gamle By: Agerbrug og husdyrhold i de gamle købstæder.

For mindre end 200 år siden havde borgerne i Århus 688 heste, 434 køer, 112 svin og 31 bistader. Alle dyrene blev holdt i byens gårde og huse og i sommerhalvåret græsset på bymarken. Landbrug var en naturlig del af livet i datidens købstæder. Ved siden af deres borgerlige hverv som købmænd og håndværkere ernærede byernes borgere sig ved agerbrug og husdyrhold. I 1800-tallet blev bymarkerne udskiftet. Resultatet af denne udskiftning fik stor betydning for købstædernes udvikling helt frem til i dag – ikke mindst i Århus.

Mandag 8. november (FU) Bemærk –

holdes på Statsbiblioteket

Tommy P. Christensen, kulturhistoriker, ansat i Malmö Museers Dokumentationsenhed: Avisen – en kilde for slægtsforskere?

Siden 1600-årene er der udsendt aviser i Danmark, og deres anvendelsesmuligheder for slægtsforskeren er emnet for dette foredrag. TPC vil især fokusere på de stofområder i de gamle aviser, der kan være af interesse for slægtsforskeren, samt hvilke metodiske problemer, der kan være ved brugen af aviser. Disse illustreres med eksempler fra lokalpressen i Herlev ved København. Endelig gennemgås de almindeligste hjælpemidler til opsporingen af gamle aviser og placeringen af landets største avis-samlinger.

Mandag 6. december (FU)

Anders Monrad Møller, historiker, dr.phil. ved Københavns Universitet: Menneskene på skibene.

Hvordan finder man de søfarende i arkiverne? Der er mange muligheder, men hovedvægten i foredraget kommer til at ligge i

1800-tallet, med kig både bagud og fremad. Og der vil blive illustreret med nogle konkrete skipperhistorier.

Tid og sted

September, oktober og december: Kl. 19 i auditorium F, Matematisk Institut, Århus Universitet, indgang 530, Ny Munkegade (lokalevejledning findes ved indgangen).
November: Kl. 19 på Statsbiblioteket.

Betaling

30 kr. inkl. kaffe med brød.

Kontingent

95 kr. for sidste halvdel af 2004 og fra 2005: 210 kr. pr. år - omfattende foredragene, HVEM FORSKER HVAD og SLÆGTEN.

Bestyrelse

Tove Glud Rasmussen, fmd., Nøddevej 2, 8260 Viby J, ☎ 86 14 43 11.

E: toveglud@mail1.stofanet.dk

Bente Klercke Rasmussen, næstfmd., Holbergsgade 23, 2., 8000 Århus C, ☎ 86 13 92 71

E: bente.klercke@mail1.stofanet.dk

Flemming Christensen, kass., Visbjerg Hegn 238, 8320 Mårslet, ☎ 86 29 86 33.

E: flemming.christensen@oncable.dk

Janni Christensen, sekr., Tornskadevej 12, 8210 Århus V, ☎ 87 39 10 16.

E: christensenjanni@hotmail.com

Erik Bjerre Fisker, Holbergsgade 23, 1., 8000 Århus C, ☎ 86 12 20 30.

E: ebf68@hotmail.com

Hjemmeside:

www.lokalhistorieiaarhus.dk/slaegt/

Pfalziske Udvandrere i Altona og deres videre skæbne

af Jan Hyllested, Rypevej 38, 8900 Randers, E: jan-hyllested@sol.dk

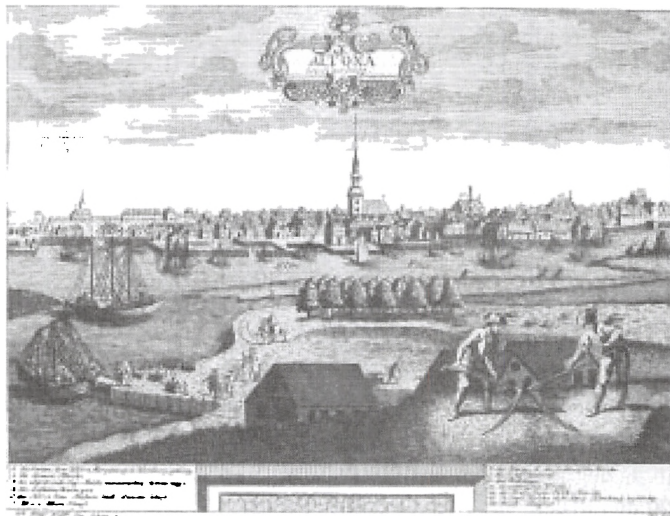
Indledning.

Med ovennævnte titel henvises der til de tyske kolonister, der i perioden 1759-1761 udvandrede fra Sydtyskland til Danmark - indbudt af den danske regering, og på dennes bekostning - med henblik på at opdyrke de jyske hedestrækninger. Der skal ikke hér skrives mere om ud- og indvandringen og heller ikke om kolonisationen, idet der allerede er skrevet en del om emnet¹.

Under mit arbejde med at udforske de tyske kolonister og deres historie i Danmark såvel som i Tyskland, havde jeg i 1984 en henvendelse til kirkekontoret i Altona angående nogle dødsfald blandt kolonisterne, der blev indkvarterede i Altona undervejs til Jylland. Min henvendelse blev besvaret af en hr. *Wilhelm Goralczyk* i Hamburg, der -for et bestemt beløb - gerne ville hjælpe mig med opgaven. Vedlagt hans arbejde befandt sig kopier fra Altonas reformerte kirkebog med 12 bryllupper blandt kolonisterne samt en notits om disse bryllupper². Denne notits

medtog ikke den fulde ordlyd af den nedenfor gengivne tekst. Denne tekst stammer fra hr. *Gerhard Eichhorn*, Süder Brarup, medlem af foreningen ”Kartoffeltyskerne på Alheden”, der mente at teksten skulle stamme fra kirkebogen, men han havde i øvrigt set den et andet sted som han ikke længere erindrede. Man kan måske forestille sig, at indførslen befinder sig i en rådstueprotokol eller lignende, men denne teori er endnu ikke efterprøvet.

Kolonisterne havde en lang og besværlig vej til Danmark, og en del - især ældre - klarede den ikke. Børn fødtes på rejsen, man kan se det på ud- og indvandrerlisterne, idet nogle familier havde ét barn mere ved indrejsen end ved udvandringen. Ligeledes blev unge par viiede undervejs, idet udvandrerlisterne angiver, hvem der var gifte eller ugifte, og ved indvandringen var en del af de ugifte blevet viiede undervejs. Nogle par kendte hinanden før afrejsen, andre igen mødte hinanden i udvandretransporterne.

*Altona bey Hamburg
um 1730.*

Joh. Peter Wolff

Det var nødvendigt, at kolonisterne måtte gøre kortere eller længere ophold undervejs, og det var som regel i de større byer, at man gjorde holdt og fik hvilet ud i længere tid. Frankfurt am Main var samlingssted inden afrejsen mod det ukendte nord, og en del kirkelige handlinger må være foretaget hér inden afrejsen. Dette forhold er ved at blive efterforsket. Det sidste større ophold inden Jylland var Altona, og hér blev mange unge par viede ligesom børn og voksne døde og blev begravede efter strabadserne, og ligeledes blev der født børn hér.

De 12 bryllupper.

I april måned 1760 ankom en del transportere til Altona, og hér blev kolonisterne eksaminerede. Det var naturligt, at de unge, der var i transporterne og som var kærester eller blev det undervejs, ville vies, når de ankom til Altona. Og det er netop indførsler i Altonas reformerte kirkebøger, der har ført til denne lille artikel.

Derfor vil følgende vedrørende udvandrerforskningen – i ordlyd gengivne tekst, som hr. Eichhorn var så venlig at give mig – være af værdi. Det drejer sig helt korrekt om flere indførsler, men da der mellem dem ikke står andre, er teksten i realiteten sammenhængende, sådan som den gengives hér:

”Den 12. april a. c. (1760) fremmødte her – anført af en kgl. dansk Commissarii – et antal reformerte pfalziske borgere af begge køn, hvilke vor allernådigste konge (af Danmark) og landsherre har optaget som undersåtter, og bestemt som medbeboere i det jyske. Blandt disse gennemrejsende personer befandt sig seks brudepar, som opsøgte vor Consistorio, for at blive kristelig viet efter vor kirkes brug under deres korte ophold her.

Man svarede dem, at det ikke er brug her hos os at indgå ægteskab uden forudgående lysning, og man tilrådede at udskyde deres anliggende, indtil de havde nået deres fremtidige bosted. Men de gode folk betvivlede, om der også fandtes en reformert prædiker, eller om sådan snart

kunne være tilstede. Da de tillige medbragte en egenhændigt underskrevet koncession fra Hs. Excellence, den stedlige hr. overpræsident og kgl. gehejmeråd hr. *Henning v. Qualen*, hvem udøvelsen af de kgl. rettigheder især i denne by allernådigst er indrømmet, og mundtlige forsikringer om, angående de særlige omstændigheder, at ovennævnte copulationer (kopulationer=vielser) kunne foretages her, uden at frygte mulige ansvarligheder. Derfor har vores consistorium ikke villet nægte at anerkende hr. v. *Qualens* højansete borge som gyldigt og tilstrækkeligt.

Som følge deraf har jeg (nemlig *Joh. David Gensike*, præst ved menigheden 1759-1780) i nærvær af hr. *Isaac Wall*, vores kirkeældste (værge, menighedsrådsformand) samt tre til samme rejseselskab hørende gifte Pfalzere ved navn: *Hans Peter Sattler*, *Jacob Oelenschläger*, og *Georg Rothermel*, (hvilke, på min opfordring, udtrykkeligt bevidnede, at der ikke foreligger nogle forbudte slægtsforhold, eller forlovelser til anden side, ej heller forældres manglende samtykke, eller hver form for tvang, som kunne stå i vejen for brudeparrene) den 14. april copuleret nedennævnte seks par – alle født i Chur Pfalz – i Guds navn:

Johann Michael Reedt med *Eva Catharina Krämerin*,

Johann Christoph Stahje (*Steig/Staye*) med *Anna Barbara Opel*,

Johann Theobald Krämer med *Eva Catharina Wilhelmen* (*Wilhelmin*),

Johann Caspar Krämer med *Anna Maria Wilhelmen*,

Johann Leonhard Bräunig med *Elisabeth Keilen*,

Johann Nicolaus Bakenbach (*Beckenbach*) med *Eva Johann*.

På lignende foranledning, og efter forelagt tilsvarende koncession ved stedlige hr. overpræsident v. *Qualen Excell.* er i nærvær af kirkeværge hr. *Isaac Wall* og samtidig,

forhindringer benægtende, vidner ved navn: *Adam Wenzeried, Hans Peter Sattler, Georg Johann Hüfner, Georg Lutz, Marx May, Anthonie Paul, Johann Christoph Rau*, den 17. april (1760) følgende fem par blevet copuleret:

Ludwig Philipp Wenzeried med *Anna Margaretha Fohren (Fohrerin)*,
Johann Philipp Moras med *Susanna Schwanen (Schwanin)*,
Johann Georg Schremser med *Christina Stayin*,
Leonhard Schmid med *Anna Margaretha Heimlin*,
Johann Adam Hüfner med *Anna Margaretha Schmidten*.

NB: Concessionen er vedføjet dette.

Tillige p. g. a. concessionen ved hs. Excell. stedlige hr. overpræsident v. Qualen, i overværelse af vidnerne: *Nicolaus Weber* og *Georg Peter Klausner* copuleret d. 27. april (1760) i consistorio efter gudstjenesten:

Conrad Hall, en pfalzisk kolonist fra Zwingenberg ved Neckar med *Eva Catharina Heckmann* fra Schollbrunn nær Zwingenberg”.

Brudeparrenes herkomst.

Men hvem var disse 12 brudepar egentlig? Hvorfra stammede de? På nær ét par, stammede de fra et meget afgrænset område i området Odenwald og Bergstraße i det daværende kurfyrstendømme Pfalz, specielt sognene Wald-Michelbach og Schriesheim. Området ligger mellem Darmstadt og Heidelberg.

I det følgende har jeg forsøgt at ridse de 12 brudepars data op ud fra de oplysninger, jeg selv har kunnet indhente fra de pågældende sognes kirkebøger eller ved henvendelser til kirkekontorer og kirkelige arkiver. En fyldestgørende biografi over hver enkelt af familierne vil sprænge denne artikels

anno 1760

undt. den 17. april 1760 i konsistorio efter gudstjenesten ved
den stedlige hr. overpræsident v. Qualen i overværelse af vidnerne:
Nicolaus Weber og Georg Peter Klausner

1. Ludwig Philipp Wenzeried
med Anna Margaretha Fohren

2. Johann Philipp Moras
med Susanna Schwanen

3. Johann Georg Schremser
med Christina Stayin

4. Leonhard Schmid
med Anna Margaretha Heimlin

5. Johann Adam Hüfner
med Anna Margaretha Schmidten

den 27. april 1760 i konsistorio efter gudstjenesten
ved den stedlige hr. overpræsident v. Qualen i overværelse af vidnerne:
Nicolaus Weber og Georg Peter Klausner

6. Conrad Hall
med Eva Catharina Heckmann

rammer. Her vil jeg blot henvise til den undersøgelse jeg allerede er i gang med, og som med tiden skal udmunde i et bogværk om kolonisterne og deres herkomst og videre skæbne. Deres levnedsløb efter 1760 omtales derfor kun kort.

Johann Michael Reedt/Roth, * 1733 i lokaliteten Binzig, døbt 24/5 1733 i Wald-Michelbach, † efter 1799 i kolonien Anton v/Volga-floden, søn af landmand Hans Georg Roth og hustru Anna Barbara Haßlinger i Binzig. Eva Catharina Krämer, * 1737 i Siedelsbrunn, døbt 5/2 1737 i Wald-Michelbach, † efter 1799 i kolonien Anton, datter af Hans Peter Krämer og hustru Sibilla Falter i Siedelsbrunn.

Johann Michael Roth og Eva Catharina Krämer brød op fra Frankfurt am Main 17/3 1760, og ankom som par til Fredericia 1/5 1760 med Valentin Jäckel's transport. Han fik 5/12 1760 anvist plads i kolonien Frederikshåb, Randbøl sogn, og var bosat som kolonist samme sted 1760-1763. I 1763 forlod han og familie kolonien, og begav sig til Rusland. Familien ankom 7/9 1764 til kolonien Anton (Sevast'janovka).

Johann Christoph Stahje/Staye, * 24/5 1720 i Wald-Michelbach, døbt 26/5 1720 samme sted, † 1773 i Frederikshåb, begravet 7/5 1773 i Randbøl, søn af landmand *Peter Steig/Staye* og hustru *Anna Maria Sauer* i Wald-Michelbach. *Anna Barbara Opel*, * ca. 1727, † 1800 i Frederikshåb, begravet 17/6 1800 i Randbøl.

Johann Christoph Staye og Anna Barbara Opel rejste sammen, og brød op fra Frankfurt 17/3 1760. De ankom 1/5 1760 til Fredericia med Valentin Jäckel's transport, og fik 5/12 1760 anvist plads i kolonien Frederikshåb, Randbøl sogn. Kolonist samme sted 1760-1773.

Johann Theobald Krämer, * 1733 i Affolterbach, døbt 1/2 1733 i Wald-Michelbach, † efter 1798 i kolonien Anton, søn af *Hans Adam Krämer* og hustru *Anna Catharina Herdel* i Affolterbach. *Eva Catharina Wilhelm*, * 1732 i Ober-Schönmattenweg, døbt 15/5 1732 i Wald-Michelbach, † mellem 1775 og 1798 i kolonien Anton, datter af *Peter Wilhelm* og hustru *Anna Margaretha Quick* i Ober-Schönmattenweg.

Johann Theobald Krämer og Eva Catharina Wilhelm brød 12/3 1760 op fra Kurpfalz for at rejse til Jylland, og ankom 1/5 1760 med Valentin Jäckel's transport til Fredericia. Han fik anvist plads i kolonien Frederikshåb på Randbøl Hede, kolonist samme sted 1760-1763. I året 1763 forlod han og familie kolonien for at rejse til Rusland, og 7/9 1764 ankom familien til kolonien Anton.

Johann Caspar Krämer, * 1735 i Affolterbach, døbt 10/1 1735 i Wald-Michelbach, søn af *Hans Adam Krämer* og hustru *Anna Catharina Herdel* i Affolterbach. *Anna (Eva) Maria Wilhelm*, * 1736 i Ober-Schönmattenweg, døbt 11/1 1736 i Wald-Michelbach, datter af *Peter Wilhelm* og hustru *Anna Margaretha Quick* i Ober-Schönmattenweg.

Johann Caspar Krämer og Anna Maria Wilhelm brød 17/3 1760 op fra Frankfurt for at rejse til Jylland, og ankom 1/5 1760 til Fredericia med Valentin Jäckel's transport. Fik 5/12 1760 anvist plads i kolonien Frederikshåb på Randbøl Hede. Kolonist samme sted 1760-1763. I året 1763 forlod han og familie kolonien for at rejse til Rusland.

Johann Leonhard Bräunig/Breunig, * 1730 i Wald-Michelbach, døbt 28/1 1730 sst., søn af *Leonhard Breunig* og hustru *Anna Barbara Walther* i Wald-Michelbach. *Anna Elisabetha Keil*, * 17/11 1743 i Unter-

Kortudsnit Frederikshaab

Scharbach, Wald-Michelbach sg., hjemmedøbt samme dag, † 1761 i Frederikshåb, begravet 17/6 1761 i Randbøl, datter af *Hans Adam Keil* og hustru *Eva Jochum* i Unter-Scharbach.

Johann Leonhard Breunig og Anna Elisabetha Keil brød op fra Frankfurt som par 17/3 1760, og ankom 1/5 1760 til Fredericia med Valentin Jäckel's transport. Fik 5/12 1760 anvist plads på Randbøl Hede i kolonien Frederikshåb, kolonist samme sted 1760-1765. Han fik 1765 rejsepas til Rusland. Hans og familiens videre skæbne kendes ikke.

Johann Nicolaus Backenbach/Beckenbach, * ca. 1728 i Eiterbach, Heiligkreuzsteinach sogn, Odenwald, søn af *Johann Nicolaus Beckenbach* og hustru *Eva NN.* i Eiterbach. *Eva Johann*, * 1729 i Ober-Schönmattenwag, døbt 14/12 1729 i Wald-Michelbach, datter af *Hans Michael Johann* og hustru *Eva Schmidt* i Ober-Schönmattenwag.

Johann Nicolaus Beckenbach og Eva Johann brød op fra Frankfurt 17/3 1760 som par, og ankom 2/5 1760 til Fredericia. Nægtede at bosætte sig på heden, og rejste ud af landet igen. Hans og hustruens videre skæbne kendes ikke.

Ludwig Philipp Wenzeried, * 1725 i Schriesheim/Bergstraße, døbt 25/11 1725 sst., søn af *Hans Adam Wenzeried* og hustru *Anna Clara Schneider* i Schriesheim. *Anna Margaretha Fohrer*, * 1738 i Schriesheim, døbt 24/2 1738 sst., datter af *Abraham Fohrer* og hustru *Susanna Merkel* i Schriesheim.

Ludwig Philipp Wenzeried og Anna Margaretha Fohrer ses ikke i nogen afrejse-liste, heller ikke hos hans forældre, men ankom 1/5 1760 til Fredericia med Johann Anton Paulis transport. Han fik anvist plads i kolonien Gråmose, Thorning sogn, kolonist samme sted 1760-1765. Fik samme år tildelt den bortrejste kolonist Johann Georg Klings gård i Havredal. Kolonist samme sted 1765-1776. Fik 1776 tilladelse til at rejse ud af landet. Hans og familiens videre skæbne kendes ikke.

Johann Philipp Moras/Morast, * 28/6 1738 i Schriesheim, døbt 29/6 1738 sst., søn af hjulmager *Johann Thomas Moras/Morast* og

hustru *Anna Maria Würtz* i Schriesheim. *Susanna Schwan*, * 1728 i Schriesheim, døbt 11/4 1728 sst., datter af vinbonde *Johann Jacob Schwan* og hustru *Anna Margaretha Fink* i Schriesheim.

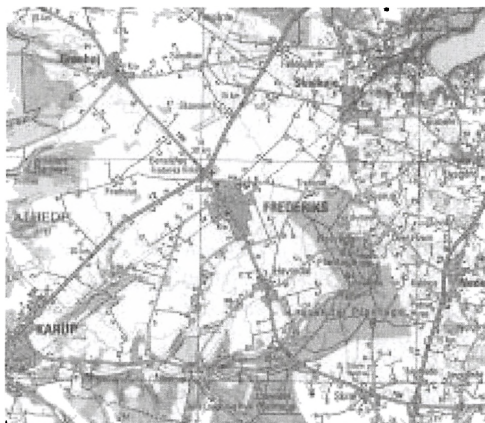
Johann Philipp Morast og Susanna Schwan brød op fra Frankfurt 17/3 1760, og ankom 1/5 1760 til Fredericia med Johann Anton Pauli's transport. Han fik 5/12 1760 tildelt plads på Randbøl Hede i kolonien Frederikshåb, kolonist samme sted 1760-1763. Fik derefter tildelt plads på Alheden i kolonien Havredal, kolonist samme sted 1763-1770. Ses herefter at være rejst ud af landet. 1771 bosat som kolonist i Klosterdorf, Kreis Oberbarmin, Mark Brandenburg. Ses i 1772 at være vendt tilbage til Alheden, og fik 1/9 1772 udstedt fæstebrev på en kolonigård i Stenrøgel, Thorning sogn. Kolonist samme sted 1772-før/ca. 1776. Blev derefter atter kolonist i Havredal.

Johann Georg Schremser, * 1733 i Schriesheim, døbt 4/12 1733 sst., søn af *Johann Anthon Schremser* og hustru *Anna Margaretha Würtz* i Schriesheim. *Christina Stay*, ukendte data, stammede fra Wald-Michelbach sogn, men herkomst ikke fundet.

Johann Georg Schremser og Christina Stay brød op fra Frankfurt 17/3 1760 som par, og ankom 1/5 1760 til Fredericia med Joh. Anton Pauli's transport. Fik anvist plads i kolonien Havredal, kolonist samme sted 1760-1763. Derefter udrejst af landet. Hans og hustrus videre skæbne kendes ikke.

Johann Leonhard Schmidt, * 1735 Kreidach, døbt 16/2 1735 i Wald-Michelbach, søn af *Hans Adam Schmidt* og hustru *Anna Margaretha Gärtner* i Kreidach. *Anna Margaretha Heim*, * 27/1 1742 i Wald-Michelbach, døbt 28/1 1742 sst., datter af *Leonhard Heim* og hustru *Eva Catharina Erhard* i Wald-Michelbach.

Johann Leonhard Schmidt og Anna

Kortudsnit Frederiks

Margaretha Heim brød op fra Frankfurt 17/3 1760 som par, og ankom 1/5 1760. Nægtede at bosætte sig på heden, og blev udvist af landet.

Johann Adam Hüfner/Hübner, * 1732 i Affolterbach, døbt 16/11 1732 i Wald-Michelbach, † 26/12 1807 i Veltenhof v/ Braunschweig, søn af *Peter Hübner* og hustru *Anna Elisabetha Münd* i Affolterbach. *Anna Margaretha Schmidt*, * 1737 i Kreidach, døbt 14/4 1737 i Wald-Michelbach, † efter 1772, datter af *Hans Adam Schmidt* og hustru *Anna Margaretha Gärtner* i Kreidach.

Johann Adam Hübner og Anna Margaretha Schmidt brød op fra Frankfurt som par 17/3 1760, og ankom 1/5 1760 med Joh. Anton Pauli's transport til Fredericia. Nægtede at bosætte sig på hederne, og blev udvist af landet i september 1760. Ankom sammen med flere udviste familier til Veltenhof v/Braunschweig – en pfalzisk koloni grundlagt 1750³. Her blev han bosat som kolonist og gartner.

Conrad Hall, * 22/8 1730 i Zwingenberg/Neckar, døbt 24/8 1730 i Neckargerach, † efter 1798 i kolonien Anton, søn af tømremester *Andreas Hall* og hustru *Maria Catharina Sponn* i Zwingenberg. *Eva Catharina Heckmann*, * ca. 1728/1731 i Schollbrunn/

Neckar⁴, † efter 1798 i kolonien Anton.

Conrad Hall og Eva Catharina Heckmann afrejste som par, og ankom 8/5 1760 til Kolding. Han blev anvist plads i kolonien Gråmose, Thorning sogn, kolonist samme sted 1760-1763. Han og familie rejste dette år ud af landet igen for at rejse til Rusland. Ankom 6/10 1764 til kolonien Anton, kolonist samme sted fra 1764.

Jeg har i denne artikel undladt at komme ind på børneflokkene i de 12 familier, eftersom det ville sprænge rammerne for artiklen, og ligeledes er eventuelle andre ægteskaber blandt de 12 familier ligeledes undladt. Som tidligere nævnt, er jeg i gang med en større redegørelse over samtlige indvandrede familier, der indvandrede til landet i årene 1759-1762.

Kilder

Der er skrevet en del om kolonisterne, som der ikke hér skal henvises til – ud over de 2 nævnte værker, der allerede er nævnt i noterne. Derudover findes en del utrykt litteratur i form af arkivalier i Statens Arkiver, nemlig i Rigsarkivet under Rentekammeret og i Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg. Der findes en registratur over Hedekolonierne, der medtager arkivalier fra landsarkivet og Rigsarkivet.

De i denne artikel benyttede kilder består af såvel utrykt som trykt materiale. Den trykte litteratur er vedrørende forskningen omkring Volga-kolonierne i Rusland. Efter murens fald er der også sket en åbning til de russiske arkiver, og det har vist sig, at arkivalier og kirkebøger, man troede var destrueret, eksisterede i fjerne magasiner i arkiverne. Denne viden fik jeg gennem en god ven syd for grænsen, *Ingo-Rudolf Pauli*, der selv har aner i Volga-kolonierne.

a. Utrykte kilder:

GHeK 1. Lbnr. 18. Godsarkiver – Hedekolonierne. Landsarkivet for Nørrejylland,

Viborg. Fortegnelser over kolonister. a) 12/3 1760: Fortegnelse over kolonister, der havde besluttet sig til at rejse, og som var afrejst fra Kurpfalz. b) 17/3 1760: Fortegnelser over kolonister/familier der denne dato var brudt op fra Frankfurt am Main for at rejse til Jylland. c) 1/5 og 2/5 1760: Fortegnelser over familier, der ankom til Fredericia.

b. Trykt litteratur:

Igor Plevé: "Einwanderung in das Wolgagebiet 1764-1767. Band 1. Kolonien Anton – Franzosen". Göttingen 1999. Kolonien Anton. Herfra er hentet oplysninger om ankomsttidspunkter i denne koloni. Oplysningerne bygger på revisionslister (en form for årlige indberetninger) 1768.

Brent Alan Mai: "1798 Census of the German Colonies along the Volga. Economy, Population, and Agriculture". Volume 1-2. Bind

1. Kolonien Anton. Udgivet af "American Historical Society of Germans from Russia". Lincoln/Nebraska 1999. Oplysningerne bygger på revisionslisterne 1798-1799 for denne koloni.

Fodnoter

¹ Der henvises bl. a. til *Valdemar Andersen*: "Den jyske hedekolonisation", 1970 og *Stine Bitsch-Larsen/Jørgen Nielsen*: "De sydtyske kolonisters bosættelse på den jyske hede", 1984.

² "Zeitschrift für Niederdeutsche Familienkunde. 37. Jahrgang. Hamburg 1962. Venligst tilsendt af hr. Wilhelm Goralczyk, Hamburg.

³ *Franz Sobkowiak*: "Veltenhöfer Familien seit 1750". Side 121. Familien *Hüffner*.

⁴ En skriftlig henvendelse til kirkekontoret Schollbrunn er endnu ikke besvaret.

Studehandleren, der ændrede vor historie

af Jørgen Hauch, Hessellund 3, 8700 Horsens, ☎ 76 26 77 09. E: jhauch@stofanet.dk

Når man interesserer sig for slægtsforskning, opdager man snart, at det enkelte menneskes betydning rækker langt ud over tiden for samme menneskes livsforløb. Tag nu for eksempel Christjern Nielsen, der var studehandler i Varde for femhundredre år siden og gift med en kvinde, hvis navn vi ikke kender. Ganske vist blev han også borgmester og fik stor betydning for byen, men alligevel kan man næppe sige, at hans liv fik den helt store indflydelse derudover. Og dog. Hvis det ikke havde været for dette ægtepar og deres efterkommeres fælles kærlige indsats ville Danmark, ja Verden, have set anderledes ud.

Her må vi vende os mod pastor Vahl, der i slutningen af 1800-tallet havde sat sig for at finde samtlige efterkommere efter studehandleren og hans kone. Vahl nåede aldrig at afslutte sit arbejde, som udkom i små hefter med års mellemrum. Arbejdet blev kolossalt og vel mere end 20.000 navne blev ført på.

Blandt disse mange navne er der flere, der

skiller sig ud. Lad os se på nogle af de måske vigtigste: Af skribenter kan vi plukke ud: Carl Bagger, Karen Blixen, Anders Bording, Carl, Jesper og Johannes Ewald, Grundtvig, Carsten Hauch, Poul Henningsen, Paul la Cour, Frederik Paludan-Müller, Jacob Paludan, Valdemar Rørdam, Hans Hartvig Seedorff og Viggo Stuckenborg. Af scenens folk Georg Carstensen, Emil, Olaf og Johannes Poulsen, Axel Schiøtz, Stig Lommer og Hauch-Fausbøll'erne. Blandt de bildende kunstnere finder vi Knud Agger, Harald Giersing og Rudolf Tegner, og af videnskabsmænd Lauge Koch, Ole Worm, Anders og H.C. Ørsted. Af politikere Kirsten og Svend Auken, Jacob Estrup, Olga Eggert, Lars Barfoed samt Olof Palme.

De har alle i det mindste én ting til fælles. Deres eksistens kan ad en lang, men direkte vej føres tilbage til dette ægtepar i Varde. De er med andre ord ganske simpelt i familie med hinanden.

Lad os f.eks. tage de to brødre i ånden Svend Auken og Olof Palme, der endda har to fælles aner, idet de ud over Christjern Nielsen også har riberrådmanden Bagge Jensen. Bemærk, hvor mange politikere og præster, de har blandt disse forfædre, der i det hele taget bærer præg af en meget beskednen social mobilitet.

Christjern Nielsen, studehandler, borgmester i Varde, ca. 1465-1521
gm. ukendt kvinde

Lene Christjensdatter, ca. 1505/10, Varde –1556, Varde
gm. 1. **Mads Nielsen**, borgmester, Vejle, ca. 1500-ca. 1539
gm. 2. **Clemens Sørensen (d. Ældre)**, borgmester, Vejle, 1513-1584

Søren Clemensen, købmand, Vejle, 154?-1576
gm. **Mette Skaaning**, 1545-1575, Vejle

Svend Aukens linie:

Maren Baggesdatter, 1563 – 1602
gm. **Clemens Sørensen Vedel (d. Yngre)**
borgmester, Vejle, 1573, Vejle – 1643, Vejle

Laurids Clemensen,
præst, Vejle-Hornstrup
1595, Vejle – 1623, Vejle
gm. **Else Hansdatter Riber (Svane)**
barnebarn af Hans Svaning

Marie Lauridsdatter, 1623 – 1650
gm. **Oluf Hansen Bagger**, prof. theol., Lund
1607, Odense – 1677, Lund, Sv.

Christen Olsen Bagger
præst, Fakse, magister, 1649 – 1710
gm. **Anne Christine Meyer**

Elisabeth Marie Bagger, ca. 1680 – 1712
gm. **Holger Nielsen Olivarius**
provst, Ørslev-Bjerre

Elisabeth Marie Holgersdt. Olivarius
1712 – 1794
gm. 1. **Vitus Ovesen Guldberg**,
præst, Haarslev

Holger Guldberg
toldkasserer, Ribe, 1735, Haarslev – 1809,
Ribe
gm. 1. **Petrea Margrethe Schwane Bang**

Charlotte Christine Guldberg
1777, Skagen – 1826, Fakse
gm. **Jørgen la Cour**, degn, cand.theol.
1767, Strandet – 1809, Odder

Lauritz Ulrik la Cour, folketingsmedlem
1802, Odder – 1875, Skærsø
gm. **Ellen Kirstine Poulsen**

Dorothea la Cour, 1834 – 1874
gm. **Markus Anton Siegumfeldt**, 1854 - 1934
præst, Søften

Lauritzstine la Cour Siegumfeldt
1861 – 1924
gm. **Marcus Gotfred Beck**
manufakturhandler, grosserer, Århus

Marie Kierstine Siegumfeldt Beck
1888, Århus – 1920, Frederiksberg
gm. **Svend Lomholt**
overlæge

Kirsten Lomholt, overlæge
1913, Kbh. – 1968, Frederiksberg
gm. **Niels Gunnar Jensen Auken**

1 **Gunvor Auken**
socialrådgiver
1941 -

2 **Svend Gunnarsen Auken**
miljøminister
1943, Århus –

3 Margrethe Auken
præst, folketingsmedlem
1945, Århus –

Olof Palmes linie:

Karen Baggessdatter
ca. 1549 – 1615
gm. **Jacob Madsen** (Vejde)
biskop i Odense
1538, Vejle – 1606, Odense
(søn af Mads Nielsen)

Matthias Jakobæus. Christian IVs livlæge
1569, Ribe – 1636, Århus
gm. **Ingeborg J. Ægidia**
ca. 1584, Århus – 1614, Århus

Karen Matthiasdt. (Jakobæa)
ca. 1605 – 1664, Lund, Sv.
gm. **Niels Christensen Foss**
læge, domherre, Lund, Sv.
1588, Viborg – 1645, Kbh.

Marie/Maren Foss
gm. **Bernhard Oelreich**
professor, provst, 1625 – 1686

Katrina Oelreich
gm. **Jhs. Magnus Sundius**
herredsprovst, Sverige, 1662 – 1701

Johannes Nikolaus Sundius
kirkeh., Allarum, Sverige, 1699 – 1774
gm. **Cecilie Blanxius**

Helena Katrine Sundius, 1749 – 1798
gm. **Erik Palme**, tit. provst, Sverige

Johan Palme, tit. assessor, 1778 – 1845
gm. **Carolina Lovisa v. Sydov**
1787 – 1854

Christian Adolf Palme, lagmand, Sverige,
1811 - 1889
gm. **Augusta J.A. Hasselquist**

Sven Theodor Palme
direktør, rigsdagsmand
gm. **Hanna Maria von Born**

Gunnar Palme, jurist, Sverige
1886 - 1934
gm. **Elisabeth von Knierem**

Olof Palme, statsminister, Sverige
1927 - 1986

Nedenfor forældrene til de to søstre, der blev stammødre til en minister i hvert sit land:

Bagge Jensen, rådmand i Ribe
1511, Ribe – 1578, Ribe

Sidsel Pedersdatter
ca. 1528, Ribe – 1579, Ribe

Cd-rom

Denne artikels forfatter har gennem mange, mange måneder arbejdet med at få alle disse og mange flere oplysninger lagt ind på en cd-rom, og nu er det lykkedes. Cd-rom'en vil være klar omkring 1. juli 2004, den indeholder denne og andre tilknyttede slægter, i alt flere end 50.000 navne, og den kan købes for 100 kr. ved henvendelse til forfatteren.

Egebjerggård og Holger Rosenkrantz

af Ole Bech Knudsen, Jyllands Allé 2, 3.tv., 8000 Århus C. E: obk.aarhus@mail1.stofanet.dk

Egebjerggård ligger i Hansted Sogn, Voer Herred i det gamle Skanderborg Amt. Det var en meget stor bondegård, som i matriklen 1688 var ansat for 17 tdr. 5 skp. 2 fjk. 1 alb. hartkorn, hvilket var 3-4 gange så meget som den gennemsnitlige gårdstørrelse i sognet.

Låsebrev på Egebjerggård

Gården omtales første gang i de skriftlige kilder 30. august 1572, da Holger Ottesen Rosenkrantz (1517-75) til Boller, rigsråd, statholder i Nørrejylland, samt lensmand på Skanderborg Slot,¹⁾ påbegyndte sin forfølgning til lås på

Kongens Retterting af efterskrevne gårde og gods:

”Først en hans hovedgård, liggendes i forne Voer Herred i Hansted Sogn, kaldes Egebjerggård, som Peder Michelsen nu udi bor, og i det øde byggested i Lundum, og i den otting jord over alt Lundum Mark. Item (=ligeledes) den gård i Egebjerg, Niels Pedersen ibor. Item en gård ibidem (=sammesteds), Søren Knudsen nu ibor. Item en gård ibidem, Knud Andersen ibor. Item en mølle, liggendes imellem Egebjerg og Hansted Mark, kaldes Egebjerg Mølle, som Povel Møller nu ibor.”

At forfølge gårde og gods til lås, også kaldet at opnå låsebrev, var datidens form for tinglæsning af adkomst til fast ejendom. Ejeren mødte op på Kongens Retterting, som var forløberen for den senere Højesteret, og præsenterede sine adkomstbreve, som først var behørigt læst ved herredsting og landsting. Der blev herefter udstedt et kongeligt stadfæstelsesbrev, som lå til høring efter 5, 10 og 15 dages frister, så udstedtes en almindelig stævning på et år og seks uger, og endelig til sidst en seks ugers overhørelses frist. Meldte der sig personer med indsigelser, måtte der føres sag for rettertinget. I modsat fald uden indsigelser blev der udstedt låsebrev, dvs. der blev ”lagt evig tielse på ejendommene”, ingen kunne med rette anfægte adkomsten.

Holger Ottesen Rosenkrantz mødte ingen protester og opnåede låsebrev, dateret Tryggevælde 6. november 1574, en meget langsommelig proces, som altså i dette tilfælde varede over 2 år.²⁾

Gavebrevet 1565

I sit første ægteskab var Holger Ottesen Rosenkrantz gift med Mette Krognos (+1558), hvorefter han sad som enkemand i 10 år, indtil sit andet ægteskab 1568 med Karen Gyldenstieme (1544-1613).

I perioden som enkemand havde han hos sig en kvinde ved navn Kirsten Nielsdatter, med hvem han efter alt at dømme avlede 3 børn: Christoffer Holgersen, Gabriel Holgersen og Diana Holgersdatter.

Den 12. oktober 1565 stadfæstede Kong Frederik den Anden et gavebrev, som Holger Ottesen Rosenkrantz havde udstedt til Kirsten Nielsdatter, hvori han skænkede hende forskelligt gods. Bl.a. tilsyneladende Egebjerggård med frihed for at svare afgifter og tiende.

Der blev i løbet af 1600-tallet ført mange retssager om Egebjerggårds påståede ”frihedsbrev”, men i næsten alle sagerne er der kun gengivet referater af gavebrevet. Dog er vi heldige at finde den fulde ordlyd i Voer-Nim Herreders justitsprotokol, da der 15. oktober 1700 blev afsagt dom om Egebjerggårds tiendefrihed.

Søren Christoffersen i Egebjerggård, som var oldebarn i ren mandlig linje af Gabriel Holgersen, mødte frem under sagen og fremlagde ”først et salig og højlovlig ihukommelse Kong Friderich den Andens underskrevne og forseglede pergamentsbrev, så lydende”:

”Vi Friderich den Anden med Guds nåde Danmarks, Norges, venders og goters konning, hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmarsken, greve udi Oldenburg og Delmenhorst, gør alle vitterligt, at efterdi Os elskelige Holger Rosenkrantz til Boller, Vor mand, råd og embedsmand på Vort slot Skanderborg, haver berettet for Os, hvorledes at han agter at give en kvinde Kirsten Nielsdatter, som en tid lang haver været hos hannem, og hendes børn nogen gårde, gods og pendinge, da haver Vi af Vor synderlig gunst og nåde bevilget, undt og tilladt, og nu med dette Vort åbne brev bevilger, under og tillader, at hvis gårde, gods og pendinge og pendinges værd forne Holger Rosenkrantz forne Kirsten Nielsdatter og hendes børn allerede givet haver, eller herefter givendes vorder, det må og skulle de og deres rette livs ægte arvinger have, nyde, bruge og beholde, efter de breves lydelse forne Holger Rosenkrantz dennem der på givendes vorder, for frit gods, uden al afgift, tov eller tyng, så frit som adelen haver deres arvegods allerfriest her udi Danmark.

Givet på Vort slot København den 12. dag oktoberis år MDLXV under Vort signet.

(L.S.) Friderich.”

Det navngives altså ikke, hvilke gårde og gods Holger Rosenkrantz agtede at give Kirsten Nielsdatter, eller allerede havde givet hende.³⁾

Tiendefriheden sættes på prøve

Søren Christoffersen fremlagde under sagen år 1700 endvidere en dom fra Voer Herredsting af 26. juni 1605, hvori Egebjerggårds besidder Gabriel Holgersen med henvisning til det kongelige gavebrev blev frikendt for at yde tiende af gården til Kjeld Brockenhuus (1550-1616) til Lerbæk, som af kongen havde fæstet kronens part af komtienden i Hansted Sogn.⁴⁾ Det er kun domsslutningen, som indføres i justitsprotokollen år 1700, så vi kan ikke i detaljer følge sagens behandling i 1605.

I 1633 fik Kjeld Brockenhuus' søn, Johan Brockenhuus (1588-1648) til Lerbæk, kongelig bevilling på at overtage fæstet af kronens og kirkens part af komtienden i Hansted Sogn, når hans mor Edel Ulfeld døde, hvilket skete samme år.⁵⁾

Johan Brockenhuus ville ligesom sin fader have tiende af Egebjerggård, dog var han åbenbart ret langmodig og først 1642 anlagdes sag ved Voer Herredsting, men her blev Gabriel Holgersen endnu en gang frifunden ved dom af 21. december. Dommen kendes kun i referat fra Viborg Landstings behandling af appellsagen den 15. marts 1643, hvor det nævnes, at Johan Brockenhuus ikke havde modtaget tiende af Egebjerggård i ni år, altså siden han overtog tiendefæstet i 1633.⁶⁾

Herredsfogden havde begrundet sin dom 1642 med, at han var blevet forelagt en ældre herredstingsdom "for nogle og tredive år siden udgangen", hvori Gabriel Holgersen var blevet frikendt for at betale tiende med henvisning til det kongelige gavebrev 1565. Denne gamle dom er vel efter al sandsynlighed identisk med dommen fra 1605.

Under landstingssagen 1643 var Johan Brockenhuus ikke tilfreds med herredsfogdens ovennævnte begrundelse, og han var specielt

utilfreds med, "at ikke for herredsfogden skal have været fremlagt nogen forne afgangne Holger Rosenkrantzes udgivne breve, hvor udi fandtes navngivet, hannem at have givet dennem alle de gårde og ejendom, som forne Gabriel Holgersen og hans søn Erich Gabrielsen nu besidder og dennem tilholder".

Med andre ord: I gavebrevet var kun nævnt, at Holger Rosenkrantz agtede at give gårde og gods til Kirsten Nielsdatter, men ikke hvilke. Og Gabriel Holgersen havde heller ikke forelagt retten eventuelle senere breve fra Holger Rosenkrantz, hvori gårde og gods navngaves.

Og ikke nok med det. Johan Brockenhuus berettede, at Gabriel Holgersen havde erhvervet yderligere en herredstingsdom af 11. februar 1624, hvori det kongelige gavebrevs indhold "anderledes at skal formelde" end i dommen fra 1605. "Alligevel at nu påberåbes det samme at være, af hvilken årsag forne Johan Brockenhuus tvivler, om her udi ikke nogen urigtighed skal være beganget".

Vi kender ikke yderligere til den nævnte herredstingsdom fra 1624, men spørgsmålet må unægtelig melde sig: Eksisterede der to forskellige versioner af gavebrevet fra 1565? Landstinget gik ikke nærmere ind på dette punkt, men stadfæstede ved sin dom af 15. marts 1643 Gabriel Holgersens tiendefrihed for sit jordegods.

Denne dom blev atter læst på landstinget og stadfæstet den 30. januar 1656. Det nævnes, at den gamle dom fra 1643 "af vangemme på papiret var noget brækket og fordærvet", hvilket muligvis kan være årsagen til, at den igen blev fremlagt på landstinget, så man kunne sikre dokumentets ordlyd, inden papiret gik helt til.⁷⁾

Gavebrevets fulde ordlyd

Under den tidligere nævnte retssag 15. oktober 1700 fra Voer-Nim Herredsting fremlagde ejeren af Egebjerggård, Søren Christoffersen, en dom af 24. september 1656 fra Viborg Landsting. Dommen drejede sig om den ovenfor omtalte herredstingsdom fra Voer Herred af 21. decem-

ber 1642, samt om et tingsvidne fra samme herred af 7. december 1655, hvor det var blevet bevidnet, at "Søren og Christoffer Erichsønner, som Egebjerggård nu bruger, og deres broder Laurids Erichsen er ret ægte arvinger til Egebjerggård, som salig Kirsten Nielsdatter og hendes søn Gabriel Holgersen tilforn iboede".⁸⁾

Landstingsdommen 24. september 1656 kendes kun i uddrag, men der må under sagen have været fremlagt en ældre dom fra herredstinget eller landstinget, (måske den tidligere nævnte dom fra 1605), hvor Holger Rosenkrantz's søn, Otte Christoffer Rosenkrantz (1569-1621) til Boller og Stjernholm, var mødt frem. Da han døde 1621, må dommen altså være udstedt senest dette år. Den lyder bl.a.:

"Så mødte ærlig og velbåren mand Otte Christoffer Rosenkrantz til Boller, så og Gabriel Holgersen selv, og gav tilkende, at hvis gods, som hans salig fader havde bebrevet Kirsten Nielsdatter og hendes børn Gabriel Holgersen og Christoffer Holgersen, skulle de udi alle måder have så fri", osv.

Derefter fremlagde Gabriel Holgersen i samme sag det kongelige gavebrev af 1565, "lydende ord efter anden, som følger":

"Vi Friderich den Anden med Guds nåde Danmarks, Norges, venders og goters konning, hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmarsken, greve udi Oldenburg og Delmenhorst, gør alle vitterligt, at Os elskelige Holger Rosenkrantz til Boller, Vor mand, råd og embedsmand på Vort slot Skanderborg, haver berettet for Os, at han havde ladet købe en bondegård udi Vort land Nørrejylland udi Voer Herred i Hasted Sogn i Egebjerg Skov beliggende, med et gårds eje på Lundum Mark udi samme herred, og forne gård og gårds eje haver han med al sin rente og rette tilliggelse, intet undertaget, givet en kvinde, som en tid lang haver været hos hennem, ved navn Kirsten Nielsdatter, og hun det nu selv udi væрге haver.

Sammeledes haver Vi af Vor synderlig gunst og nåde undt og givet, og nu med dette Vort

åbne brev under og giver forne Kirsten Nielsdatter en gård og Cranne øde møllested, liggendes imellem Egebjerg og Hansted Mark, hvilke forne gård, gårds eje og møllested med al deres ejendom, rente og rette tilliggelse, ager, eng, skov, mark, fiskevand, fægang, vådt og tørt, dam og damsted udi sin højeste flodemål, aldeles intet undertaget, hvad det helst er eller nævnes kan, som der nu tilligger, og af arilds tid tilligget haver, forne Kirsten Nielsdatter udi hendes livstid, og hendes børn, om de hendes død overlevendes vorder, skulle have, nyde, bruge og beholde efter de brevets [brevenes?] lydelse forne Holger Rosenkrantz dennem der på givendes vorder, hvilke breve Vi af Vor synderlig gunst og nåde fuldbyrder, samtykke og stadfæste ved deres fulde magt at blive, ved alle deres ord og punkter og artikler, som de udi alle måder indeholder og udviser.

Sammeledes have Vi af samme gunst og nåde undt og tilladt, og nu med dette Vort åbne brev unde og tillade forne Kirsten Nielsdatter og bemeldte hendes børns, og forne børns ægte livsarvinger, må og skal have, nyde, bruge og beholde forne gård, gårds eje og møllested kvit og fri uden al landgilde, tov og tyngte udi alle måder, så frit som adelen haver allerfriest deres jordegods her udi riget. Og der som så sker, at forne Kirsten Nielsdatter forne hendes børns død overlevendes vorder, skal hun forskrevne gods hendes livstid, efter som forskrevet står, nyde og beholde, og efter hendes død og afgang skal det komme igen til Holger Rosenkrantz eller hans arvinger. Sammeledes at der som det sig så begiver, at forne Kirsten Nielsdatters børn dør og afgår uden ægte livsarvinger, da skal forne gård, gårds eje og møllested med al sin rente og tilliggelse, intet undertagen, udi lige måder være faldet til Holger Rosenkrantz eller hans arvinger. Og de det at skulle må have, nyde og beholde med sådan friheder efter som forskrevet står.

Til vidnesbyrd haver Vi ladet hænge Vores signet her nedenfor dette Vort åbne brev. Givet på Vort slot København, den 12. dag oktoberis år 1565. Friderich."²⁾

Holger Rosenkrantz's faderskab

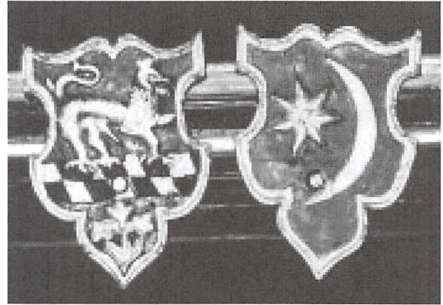
Dette brev ville Otte Christoffer Rosenkrantz gerne have underkendt: "Efter slig lejlighed og forberørte årsag satte velbemeldte velbårne Otte Christoffer Rosenkrantz i al rette, og hvis gods, som hans salig fader, ærlig og velbårne Holger Rosenkrantz haver bebrevet forne Kirsten Nielsdatter og hendes arvinger efter brevs indhold i sig selver, ikke burde at efterfølge dennem så kvit og fri, som nogen af adelen her udi riget haver deres jordegods allerfriest, efter Kongelig Majestæts brevs indhold". Det er ikke helt klart, hvorfor Otte Christoffer Rosenkrantz ville have gavebrevet underkendt, men tilsyneladende ikke fordi han bestred dets ægthed. Brevets indhold blev dog stadfæstet af retten.

Det fremgår klart af ovenstående, at det er Otte Christoffer Rosenkrantz (1569-1621)'s fader Holger Ottesen Rosenkrantz (1517-75), der har skænket gårde og gods til Kirsten Nielsdatter og hendes børn.

I en artikel i Slægten nr. 29 "*Rosenkrantzlegenden i ny fortolkning*" af Bjarne Nørgaard Pedersen, mener han, at gavebrevet må være udstedt af en endnu ældre Holger Rosenkrantz, idet denne "i alle afskrifter og omtale af kongens brev af 1565 benævnes som salig eller afgang". Bjarne Nørgaard Pedersen bygger på landstingsdommen af 15. marts 1643 og dens genlæsning 30. januar 1656, men heri er der kun indført referater af gavebrevet og de tidligere domme. Det er altså ikke den fulde ordlyd, der gengives i dommen 15. marts 1643, og landstingsskriveren har i 1643 selv indsat ordet salig om Holger Rosenkrantz, som han jo godt vidste, var død for længst.

Gavebrevet 1565 med adelig frihed for afgifter og tiende på gård og gods til Kirsten Nielsdatter og hendes børn, som alle bærer patronymet Holgersen eller Holgersdatter, må vel være det tætteste man i datiden kunne komme på en offentlig vedkendelse af faderskabet fra Holger Ottesen Rosenkrantz's side.

Og Kirsten Nielsdatters søn Christoffer Holgersen, birkefoged i Nim Birk, brugte som våbenskjold en variation af Rosenkrantzvåbenet, som det kan ses på prædikestolen i Nim Kirke.⁹⁾

Nogle kildekritiske overvejelser

På dette sted bliver vi nødt til at stoppe op for at stille nogle kildekritiske spørgsmål. Der foreligger nu to versioner af gavebrevet 1565, en kort, hvori det bortskænkede gods ikke navngives, og en lang, hvori vi får besked om, hvilke gårde og gods, Holger Rosenkrantz på daværende tidspunkt havde givet Kirsten Nielsdatter. Begge versioner er dateret 12. oktober 1565. Det mærkelige er, at Søren Christoffersen i Egebjerggård selv fremlagde de to versioner for Voer Herredsting den 15. oktober 1700, da han var indstævnet vedr. sin gårds påståede tiendefrihed.

"Først fremlagde et salig og højlovlig ihukommelse Kong Friderich den Andens underskrevet og forseglet pergamentsbrev, så lydende", hvorefter følger en afskrift af den korte version.

Senere i sagen fremlagde han en dom fra Viborg Landsting af 24. september 1656, der indeholdt uddrag af en ældre dom afsagt senest 1621 (sikkert dommen fra 1605). I denne ældre sag

mødte både Otte Christoffer Rosenkrantz og Gabriel Holgersen op, og sidstnævnte ”udi rette fremlagde samme Kongelig Majestæts brev, lydende ord efter anden, som følger”, hvorefter følger en afskrift af den lange version.

Ingen af de to versioner findes indført i Danske Kancellis brevbøger, men det er før set, at skriverne glemte at indføre breve i kopibøgerne.

Johan Brockenhuus, som havde Hansted Sogns komtiende i fæste, havde i herredstingsdommen 1642 gjort bemærkninger om forskellen i gavebrevets ordlyd, uden at det dog medførte videre reaktion. Og da hverken herredsfogden eller landsdommerne, som i flere sager havde fået forelagt gavebrevet, stillede spørgsmålstegn ved dets rigtighed, ej heller Holger Rosenkrantzes søn Otte Christoffer Rosenkrantz, må vi vel nøjes med at konstatere denne uoverensstemmelse. Den korte version strider jo heller ikke imod den lange, som blot har flere detaljer om det bortskænkede gods.

Det bortskænkede gods

Ifølge den lange version af gavebrevet havde Holger Rosenkrantz ”ladet købe en bondegård, i Egebjerg Skov beliggende, med et gårds eje på Lundum Mark”, som han skænkede Kirsten Nielsdatter. Tilsyneladende havde kongen yderligere skænket hende ”en gård og Cranne øde møllested, liggende mellem Egebjerg og Hansted Mark”.

Disse ejendomme er vel en del af det gods Holger Rosenkrantz 1572-74 søgte låsebrev på. Altså Egebjerggård, et øde byggested i Lundum og en otting jord på Lundum Mark, en mølle liggende mellem Egebjerg og Hansted Mark, kaldes Egebjerg Mølle, samt yderligere 3 gårde i Egebjerg.

Det er ikke nemt at nå helt til klarhed, da gården i Egebjerg Skov næppe er identisk med Egebjerggård, som lå i Egebjerg By.¹⁰ Derimod kan Cranne øde møllested godt være identisk med Egebjerg Mølle, som begge siges at ligge mellem Egebjerg og Hansted Mark.

Vi ved ikke præcis, hvor meget gods Kirsten Nielsdatter har fået, og vi kender ikke arvrens fordeling til hendes børn. Men tilsyneladende har Gabriel Holgersen overtaget Egebjerggård, og formodentlig måttet udkøbe sine to søskende Christoffer Holgersen og Diana Holgersdatter. Gabriel Holgersens søn Erik Gabrielsen var gift med Anne Sørensdatter. Hun var søster til Clemend Sørensen, ridefoged til Boller og Stjernholm, som sikkert har hjulpet sin svoger og dennes fader med at udkøbe de andre arvinger af Egebjerggård.

Den 20. december 1648 udstedtes et ”bænkebrev” af Jens Knudsen i Hjørdbjerg, Hans Pedersen i Dallerup og Jørgen Sørensen i Stovby, som kaldte sig formyndere for Erik Gabrielsens børn. Disse tre personer havde pantsat Egebjerggård til Clemend Sørensen for hans tilgodehavende på 645 rdl. in specie og 433 sld. mønt, som ”han efter rigtige håndskrifter, pantebreve og bevis befindes at have forstrakt og udlagt til forne Egebjerggård for at købe og indløse, formedelst ej da middel var”.¹¹

Ved et bænkebrev forstod man et brev, som ikke tillagdes beviskraft, da det var udstedt af en anden person end den, det angik, og ikke var bekræftet til tinge. Erik Gabrielsens børn mente ikke, at de ovennævnte tre personer havde haft ret til at pantsætte noget på deres vegne. ”Bænkebrevet” var udstedt under skiftet efter Erik Gabrielsen. Det nævnes, at hans hustru Anne Sørensdatter ”samme gård udi nogle år udi brug haft haver”, så han er vel død midt i 1640’erne. Anne Sørensdatter stod nu foran nyt ægteskab med Jens Knudsen i Hjørdbjerg, og måtte derfor først skifte med børnene. Kort tid efter Erik Gabrielsens død er også Gabriel Holgersen død, idet hans sønnesønner Christoffer og Laurids Eriksen i et brev af 12. februar 1682 nævner, at ”vor salig oldefader (dvs. bedstefader) Gabriel Holgersen levede nogen tid efter vor

salig faders død".¹¹⁾ Gabriel Holgersen er dog sikkert også død inden "bænkebrevet"s udstedelse.

Ifølge "bænkebrevet" blev Clemend Sørensens overladt Egebjerggård til brugelig pant i 12 år, hvorefter gården atter skulle falde tilbage til Erik Gabrielsens arvinger. Dette medførte adskillige stridigheder i tiden efter Clemend Sørensens død ca. 1677-78.

Egebjerggårds tiendefrihed bortfalder

Der var gjort mange forsøg på at opkræve tiende af Egebjerggård, og i efteråret 1700 prøvede Dorthe Hansdatter, salig Anders Tonboes til Hanstedgård, endnu en gang. Men Voer-Nim Herredstings dom af 15. oktober 1700 gik hende imod.²⁾ Efter længere tids overvejelse og overskridelse af ankefristen fik hun kongelig tilladelse til at indbringe sagen for landstinget, som dog 15. december 1706 stadfæstede herredstingsdommen.¹²⁾ Som den første af de mange sagsøgere indbragte Dorthe Hansdatter sagen for Højesteret, der ved dom af 9. juni 1707 ophævede Egebjerggårds tiendefrihed. Selve dommens ordlyd kendes ikke, men af dommernes vota kan sluttes, at de blandt andet begrundede deres kendelse på det gamle gavebrevs manglende navngivelse af det gods, Holger Rosenkrantz havde skænket Kirsten Nielsdatter.¹³⁾

Søren Christoffersen søgte kongen om stadfæstelse af gavebrevet, men den kongelige gunst og nåde rakte ikke så langt. Frederik den Fjerde godkendte ved resolution af 3. februar 1708 Højesterets dom efter Rentekammerets indstilling:

"Vi approberer allemådigt kammerets betænkning, og ser ej, at denne konfirmation kan blive konsenteret, efter som supplikanten ej kan bevise, at han ret dertil haver, og Højesteret ham og samme har afkendt. Københavns Slot, den 3. februar 1708. Friderich R."¹⁴⁾

142 års friheder var slut, og Egebjerggård måtte atter indtage sin plads blandt de mange andre afgiftspligtige selvejergårde.

Litteratur

Sagen om Egebjerggård og Holger Rosenkrantz blev i sin tid opdaget af nu afdøde genealog H.P.Aagaard, Dansk Slægtsforskning, Fredericia, som kort redegjorde for sammenhængen i Frede Terkelsens bog: *Slægter*, 1961, s. 122.

Forfatteren Sigurd Elkjær fulgte op med en artikel "En illegitim adelsslægt på Horsensegnen" i Århus Stifts Årbøger, 1965, s. 41-53.

Og endelig producerede Dansk Slægtsforskning, Fredericia, en større gennemgang bestående af to dele, nemlig et afsnit: "*Slægten fra Egebjerggaard*", og et andet "*Anetavle for Holger Rosenkrantz til Boller*". Begge afsnit blev aftrykt i alle firmaets kommercielle slægtsbøger, hvor der var slægtsforbindelse til Egebjerggård.

Den nyeste gennemgang er Arne Jensen Knudby: "*Tre brødre Knudby's forfædrebog*", 1990. Denne bog findes vist kun på landsarkiverne i København og Viborg, samt på Det kongelige Bibliotek.

Anton Blaabjerg har givet en detaljeret oversigt i hæftet "*Nutiden og Valdemar Sej*", Slægstens Forlag, 2000, s. 83-84.

Noter:

1. Danmarks Adels Aarbog, 1985-87, s. 699-700.
2. RA. Kongens Retterting. Rigens Forfølgningsbog 1570-75, fol. 83a-b.
3. LAV. Voer-Nim Herreder. Justitsprotokol 1695-1700. (B 65, 2). Fol. 373a-377a, 15. oktober 1700.
4. Kancelliets Brevbøger, 3. marts 1600.
5. Kancelliets Brevbøger, 26. august 1633. Danmarks Adels Aarbog, 1962, II, s. 13 og 18.
6. LAV. Viborg Landsting. Dombog B. 1643. (B 24, 552). Fol. 151b-154b.
7. LAV. Viborg Landsting. Dombog C. 1656. (B 24, 580). Fol. 90a-92a.
8. LAV. Viborg Landsting. Tingbog 1656. (B 24, 84). Fol. 247b-248a.

9. Danmarks Kirker. Udgivet af Nationalmuseet. Århus Amt, bd. 9, hæfte 53-54. 2002. Side 5192-93.
10. LAV. Voer-Nim Herreder. Justitsprotokol 1695-1700. (B 65, 2). Fol. 358b-359a, 30. juli 1700.
11. LAV. Horsens Byfoged. Justitsprotokol 1692-1707. (B 66, 4). Fol. 182a-184b. 2. juni 1700.
12. LAV. Viborg Landsting. Uddrag af jyske

- landstingsdomme 1703-07. (B 24, 583). 15. december 1706.
13. RA. Højesteret. Voteringsprotokol 1707, litra A. Pagina 242-245.
14. RA. Rentekammeret. Kammerkancelliet. Relations- og resolutionsprotokol 1708. (Rtk. 2211.57) Pagina 156-159.

Et kongeligt bryllup og en mors anetavle

af Kristian Lauritsen, Webersvej 1, 7400 Herning, ☎ 97 22 07 42. E: lauritse@post2.tele.dk

I maj 2004 fejrede Kongehuset kronprins Frederiks bryllup med Mary Elizabeth Donaldson fra Tasmanien i Australien. Hendes anetavle kendes nærmest ikke udover faderen, som vi har set flere gange på TV, og den nu afdøde mor. Da familien Donaldson har sine rødder i Skotland, er det jo svært at forske fra Danmark. Med hensyn til brudgommen stiller det sig noget anderledes. For nogle år siden, i 1975, udgav franskmændene Joseph Valynseele en bog¹ om prins Henriks slægt Laborde de Montpezat, hvori også er hans anetavle. For ca. 4 år siden udkom min bog² med en anetavle på 11 generationer af dronning Margrethe IIs forfædre. Bogen udkom i anledning af dronningens 60 års fødselsdag og indeholder teoretisk 2047 aner, hvoraf mange dog er gengangere (anesammenfald).

Udarbejdelse af en fyrstelig anetavle burde som udgangspunkt være en let sag, idet der gennem årene er skrevet et væld af litteratur om disse personer, både slægtsmæssige beskrivelser og biografiske beskrivelser af enkeltpersoner og/eller af nære familiemedlemmer. Det er formentlig alment ukendt, at der blandt dronningens forholdsvis nære forfædre forekommer en række adelige personer af godsejer- eller embedsmandsstand, især fra det tidligere tyske Østpreussen, men også fra andre dele af Tyskland (bl.a. i stort omfang fra Sachsen). Flere af disse personer har aldrig tidligere optrådt i anetavler for hverken dronning Margrethe eller andre fyrstelige personer og har dermed aldrig været beskrevet i den righoldige litteratur af både ældre og nyere anetavler over fyrstelige personer.

I min bog mangler 34 personer i anetavlen (incl. gengangere), og nogle af disse er fra de nævnte tyske adelsslægter, mens andre tilsyneladende kendte aner har måttet korrigeres, da det efterfølgende har vist sig, at de oprindelige oplysninger ikke kunne holde for en nærmere prøvelse.

Efter bogens udgivelse har jeg arbejdet videre med specielt den del af anetavlen, der omfatter de nævnte tyske adelsslægter, og det har medført nogle rettelser og tilføjelser til den sidste generation i bogen. Det har også vist sig, at de næste par generationer indeholder rettelser til den gængse anetavlelitteratur.

Slægten Thümmel fra Sachsen

Ane nr. 746

Otto Christoph von Thümmel (1675-1728), sachsisk-neustadtsk amtkommandant og overhofmester. Gift ca. 1709 med:

Ane nr. 747

Charlotte Sophie von Schmetzing (1687-ca. 1712).

Hans forældre har i en gammel anetavle været angivet som godsejer til Schönfeld og Volk-marsdorf i Sachsen Hans Georg von Thümmel og Anna Marie von Maltitz. Dette er imidlertid ikke rigtigt, hvilket fremgår af en stamtavle³ over slægten von Thümmel. Det rigtige forældrepar er:

Ane nr. 1492

Christoph Adolph von Thümmel, født ca. 1640, død 1678. Nævnt 1668 som kejserlig østrigsk løjtnant i Spieckschen Regiment og ejede

godserne Hemsendorf og Paunsdorf i Sachsen, hvoraf sidstnævnte 1673 solgtes til sønnen Moritz Adolph. Ovennævnte søn (ane nr. 746) er født på Paunsdorf, der aldrig har været ejet af den tidligere angivne far, men derimod af den nu angivne. Gift 13. juni 1665 med:

Ane nr. 1493

Barbara von Schköhl fra godset Görnitz, født ????, død 8. maj 1700. Hendes forældre er indtil videre ukendte.

Forældrene til Christoph Adolph von Thümmel:

Ane nr. 2984

Wolff Otto von Thümmel, født 2. marts 1598 i Sellershausen, død 1. maj 1664 på Hemsendorf. Han ejede godserne Hemsendorf og Paunsdorf og var sachsisk oberst til fods samt kommandant i Wittenberg.

Gift 1° 19. november 1632 med:

Ane nr. 2985

Eva Maria Goldbeck, født 29. april 1608, død 14. april 1656. De fik i alt 11 børn. Hendes forældre er indtil videre ukendte.

(Wolff Otto blev gift 2° 8. sept. 1957 med Anna von Metzsch).

Slægten Thümmel, der består af flere forskellige linier, kan med sikkerhed følges tilbage til borgmester i Leipzig Hans Thümmel, der døde 1463 og var grundlægger af Schönefeld-linien. Denne linie omfatter også Paunsdorf-linien.

Slægten von Schmertzling fra Sachsen

Forældrene til ane nr. 747 *Charlotte Sophie von Schmertzling* er i ovennævnte gamle anetavle også angivet fejlagtig. Der findes en trykt ligprædiken fra 1715 efter de i den omtalte anetavle angivne forældre, og her er Charlotte Sophie ikke angivet som barn. Dette forhold er drøftet nærmere i bogen om Margrethe IIs forslægt under ane nr. 747, og hvor hendes forældre er angivet som ukendte. Charlotte Sophie er imidlertid angivet som „af huset Gablentz“, der viser sig at være et gods i nærheden af byen Crimmitschau og efter en længere søgning og breve til og fra forskellige institutter og personer, viste der sig følgende interessante historie:

Faderen til ovennævnte Charlotte Sophie er⁴:
Ane nr. 1494

Georg Sebastian von Schmertzling, født ????, død 1694 i Dresden, begravet 18. marts i Gablentz, hvor der den efterfølgende søndag blev afholdt en mindeprædiken for ham. Han ejede godset Gablentz ved Crimmitschau og var sachsisk oberstløjtnant og oberstvagtmester, senere generalmajor, og deltog 1685-87 i kampene mod tyrkerne, bl.a. ved indtagelse 1686 af Ofen i Ungarn. Herfra bragte han med tilbage til Gablentz en tyrkerinde, der blev undervist i den kristne lære og 16. september 1687 døbt i kirken i Gablentz med navnet Maria Christine. Godset Gablentz blev overtaget af sønnen, sachsisk kammerherre og vicekansler i Zeitz, Georg Rudolf von Schmertzling, hvis efterslægt ejede godset til 1791. Georg Sebastian er en ældre bror til den tidligere angivne far.

Hans hustrus navn er det endnu ikke lykkedes at finde.

Ane nr. 2988

Hannibal Otto von Schmertzling, født ????, død 5. november 1676. Han ejede en række godser i Sachsen og tilkøbte 1660 Gablentz, kurfyrstelig sachsisk oberstvagtmester til fods.

Gift omkr. 1650 med:

Ane nr. 2989

Maria Magdalena von Metzsch, født 16. marts 1622, død ????. Datter af amtkommandant i Zerbst i fyrstendømmet Anhalt Joachim Christian von Metzsch til godserne Plohna og Polentzko og hustru Hypolita Brand von Lindau.

Slægten von Schmertzling kan følges tilbage til⁵ Dietrich von Schmertzling, der omkr. 1470 blev gift med Felicitas von Schönberg, hvis far Nicol von Schönberg ejede en række godser i Sachsen.

Slægten von Pfuhl (Pfuel) fra Brandenburg Forældrene til ane nr. 751 *Johanna Christina von Pfuhl* er ikke tidligere nævnt, men er siden fundet^{6,7}:

Ane nr. 1502

Curt Christoph von Pfuhl, født ca. 1630 på Vichel, død 23. februar 1701 i Seeben ved Halle an der

Saale. Han var fyrstelig magdeburgsk gehejmeråd, overkammerherre og staldmester, kommandant i Weissenfels og kursachsisk generalkrigskommissær, ejede godserne Seeben (fra 1656), Gross-Salze og Muldenstein.

Gift 1° 23. november 1657 med:

Ane nr. 1503

Anna Hedwig Margarethe von Hacke, født ????, død 1686. Datter af württembergsk staldmester og ritmester Elias von Hacke til Angsdorf og hustru Agnes von Schlitz genannt von Görtz. (Curt Christoph blev gift 2° 1691 med Katharina Luise von Oppen, død 1709).

Hans forældre er:

Ane nr. 3004

Curt Bertram von Pfuhl, født omkr. 1590, død 23. januar 1649. Ejede godserne Vichel og Biesdorf, kurbrandenburgsk gehejmeråd og gesandt og svensk generalkrigskommissær.

Gift 1° 1626/1627 med:

Ane nr. 3005

Anna Sophie von Holtzendorff, født før 4. marts 1598, død før 1646. Datter af overkommandant i Kurmark Dietrich von Holtzendorff og Ursula von Lindstedt.

(Curt Bertram blev gift 2° med Eleonore Christiane von Lüderitz, død før 3. august 1667).

Hans forældre er:

Ane nr. 6008

Adam von Pfuhl, født omkr. 1550, død 1. september 1626 på Vichel. Ejede godserne Vichel og Wilkendorf samt det 1577 og 1597 købte Jahnsfelde. Gift 1° omkr. 1590 med:

Ane nr. 6009

Barbara von Burgsdorff, født omkr. 1569, død efter 1621. Datter af Curt von Burgsdorff til godserne Raduhn, Derzow og Hohenjesar og hustru Margarethe von Wedel.

(Adam blev gift 2° omkr. 1624 med Margarethe von Grabow, død efter 1652).

Nævnte ægtepar Adam von Pfuhl og Barbara von Burgsdorff var også forældre til:

Ane nr. 2093

Anna Katharina von Pfuhl (Pfuhl), død 27. maj 1657, er dermed søster til ovennævnte Gift 1635 med:

Ane nr. 2092

Johannes von Creytzen, født 1. september 1611, død 7. juni 1660 i Königsberg i Preussen.

Han arvede 1641 Wesslienen i Kreds Heiligenbeil (nuværende Mamonovo sydvest for Kaliningrad) i Østproussen efter sin far og var desuden ejer af Fedderau i Kreis Heiligenbeil og Laxdehnen (nuværende Krasnoznamensk nordøst for Kaliningrad) i Kreis Pillkallen (nuværende Dobrovolsk), amtskommandant i Angerburg (nuværende Wegorzewo i det nordøstlige Polen), som han 1657 forsvarede med held mod et russisk angreb i Den polsk-russiske-svenske Krig, hofråd og overappelretsråd, landfoged i Schaaken. Kaldtes for „en kriger og en digter“.

I den hidtil kendte stam- og anetavlelitteratur er Georg von Creytzen til Kapsitten m.v. (1601-1651) og Dorothea von Schlieben (død 1653) fejlagtigt angivet som forældre til ane nr. 1046 Georg Friedrich von Creytzen (1639-1710). I anledning af dennes vielse 1663 med Elisabeth de la Cave er der skrevet et hyldstedigt, hvor han udtrykkelig er nævnt som ”arveherre til Wesslienen”, hvilket gods ovennævnte Georg von Creytzen overhovedet ikke har ejet. Derfor kunne forbindelsen mellem Georg von Creutzen/Dorothea von Schlieben som forældre og „sønnen“ Georg Friedrich ikke være rigtig. Godset Wesslienen var imidlertid ejet af Johannes von Creutzen, der selv betegnes som ”arveherre til Wesslienen”. En artikel i et preussisk slægtstidsskrift⁸ korrigerer forholdene, og i Detlev Schwennicks store værk Europäische Stammtafeln⁹ er forholdet også rettet, så ovennævnte Johannes von Creutzen er angivet som far til Georg Friedrich.

Slægten von Münster zu Vortlage

I Westfalen i Tyskland findes to slægter von Münster, der ikke har slægtsmæssig sammenhæng med hinanden. En i dag vidt udbredt slægt

von Münster(-Meinhövel) fra grænseegnene til Holland og en anden, nu uddød slægt, med rod i det lille gods Vortlage i udkanten af byen Lengerich i grevskabet Tecklenburg. Efter godset kaldtes slægten for von Münster zu Vortlage. En datter fra sidstnævnte slægt var gift med en mærkværdig personlighed, der trods Trediveårskrigen modstandere Frankrig og Tyskland blev højt hædret af begge nationer: Ane nr. 2094

Pierre de la Cave, født 24. december 1605 på Cave Haute i grevskabet Courtenais i Frankrig, død 8. marts 1679 i fæstningen Pillau (nuværende Baltijsk ved Østersøen vest for Kaliningrad), Kreis Fischhausen (nuværende Primorsk) i Østpreussen.

Omkring 1623 flyttede han til Nederlandene, formentlig i tjeneste hos statholderne i der. I 1628 anbefaledes han af oberst von Burgsdorff til kurfyrsten Georg Wilhelms rådgiver von Schwarzenberg og kom 1630 til Brandenburg. Her begyndte en stor militær karriere, der endte som generalmajor og kommandant på fæstningen Pillau. Fik 1645 foræret godset Dittlacken i Østpreussen af kurfyrsten og oprettede samtidig en by med samme navn som godset (i dag kaldet Telmanovo), ligesom han oprettede et hospital, der nu er forsvundet, og en kirke, som stadig findes i stærkt forfalden tilstand. Som forpagter af godset Althof-Insterburg (Landkreis Insterburg, nuværende Cernjahovsk øst for Kaliningrad) drev han en betydelig hesteavl, og hestene dannede senere grundstammen i den stadig berømte Trakehner race fra stutriet Trakehnen i Østpreussen. På trods af sin bosættelse i Tyskland blev han 1656 tildelt Saint Michel-ordenen af den franske konge Ludvig XIV for „tjenester udført for den franske stat“. Gift 1° omkring 1640 med:

Ane nr. 2095

Alvera Arnolda von Münster af huset Vortlage (i grevskabet Tecklenburg), død 1657.

Hendes forældre er i alle genealogiske værker, såvel ældre som nyere, angivet til at være Gerhard (Goddart) von Münster til godset Vortlage og Anna von Santmann, ligesom hun er angivet

til søster til Johann von Münster (1560-1632, gift 2° 1599 med Elisabeth Bock von Gutmannsdorff). Dette kan imidlertid tidsmæssigt ikke være tilfældet. Pierre de la Cave er født juleaften 1605 og i ægteskabet med Alvera Arnolda von Münster er der tre børn, alle født i 1640'erne, hvorfor ægteskabet formodes indgået ca. 1640. Alvera Arnolda von Münster må derfor være født 1605-10, måske lidt senere. Hendes ovennævnte påståede forældre er døde langt tidligere, idet Gerhard von Münster er død 1567, hvilket fremgår af et epitafium i kirken i Lengerich (i grevskabet Tecklenburg), og Anna von Santmann er død 1564. Tidsmæssigt kan Alvera Arnolda sagtens være datter af ovennævnte (påståede bror) Johann von Münster i dennes andet ægteskab. Da det indtil videre ikke er lykkedes at finde hendes rigtige forældre, må det stå hen i det uviste, hvem de er.¹⁰

Slægten von Pfuhl (Pfuel) kan spores tilbage til 3 brødre, der alle levede i 1400-tallet i Brandenburg. Efterkommerne af disse tre brødre er talrige, og slægten er i dag delt i mange linier. Gennem ovennævnte forskellige personer er denne brandenburgske adelsslægt anet til kong Frederik IX (2 gange, både gennem moderen dronning Alexandrine og gennem Schlieben/Lehndorff til oldefaderen Christian IX) og til dronning Ingrid (gennem hendes bedstemor prinsesse Viktoria af Baden).

Noter:

1. Joseph Valynseele: Les Laborde de Montpezat et leurs Alliances. Paris 1975.
2. Kristian Lauritsen: Dronning Margrethe IIs forslægt – også de hidtil mindre kendte slægtslinier. Forlaget SLÆGTEN, Viborg 2000.
3. Bernhard Thümmel: Mitteilungen zur Geschichte der Familien Thümmel (Dümmel, Tümmel, Timmel), Heft 1-3. Detmold 1927-1936.
4. Neue sächsische Kirchengalerie. herausgegeben von Georg Buchwald. Bind 1-16, Leipzig 1900-1914. *Bind 10*: 1904.
5. Österreichisches Familienarchiv, Band 1. Neustadt an der Aisch 1963.

6. Diplomatisk Nachrichten adliger Familien betreffend. Herausgegeben von August Wilh. Bernh. von Uechtritz. Erster-Siebter Theil, Leipzig 1790-1795. *Zweyter Theil*: 1791.

7. Genealogisches Handbuch des Adels. Band 1-35. Hauptbearbeiter Hans Friedrich von Ehrenkrook, Band 36ff., herausgegeben vom Deutschen Adelsarchiv e.V. Glücksburg & Limburg an der Lahn 1951ff. *Band 93*: Adelige Häuser A XX. 1988.

8. Altpreussische Geschlechterkunde. Familienarchiv Nr. 54. 1975.

9. Europäische Stammtafeln, Neue Folge, Stammtafeln zur Geschichte der europäischen Staaten. Herausgegeben von Detlev Schwennicke. Band I-XXI. Marburg 1980-1995 & Frankfurt am Main 1998-2002. *Band XX*: Brandenburg und Preussen I. 2002.

10. Rittersitze, adlige Häuser, Familien und Vasallen der ehemaligen Grafschaft Tecklenburg, von Friedrich Ernst Hunsche, Band I, Tecklenburg 1988.

Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger

- SSF - udgiver som bindeled til de 37 medlemsforeninger og deres godt 4.300 medlemmer først og fremmest bladet SLÆGTEN - *Forum for slægtshistorie*, to gange årligt, 1.1. og 1.7. Foruden programmer fra de slægtshistoriske foreninger bringer bladet meddelelser fra SSF, referat fra årsmødet, uddrag af foredragsholderens litteraturlister fra SSFs årlige weekendkursus samt nyttige artikler, råd og vejledninger.

Redaktør: Birte Steffensen, Teglårdvej 36, 7451 Sunds ☎ 97 14 13 23. E: tippe@post.tele.dk
Kasserer: Ole Bech Knudsen, Jyllands Allé 2, 3. tv., 8000 Århus C ☎ 86 11 55 47. Giro: 094-5587. E: obk.aarhus@mail1.stofanet.dk

Som tillæg til SLÆGTEN - uden for abonnementet - er udgivet følgende særpublikationer v/ forlagsredaktør: Anton Blaabjerg, Fredensgade 38, 8800 Viborg ☎ 86 61 04 36. E: blaabjerg@privat.dk

1 *Slægtsforskning - din Danmarkshistorie*. (ISBN 87-90331-26-5) 6. udg., 2002, 18 s., 10 kr.

Kortfattet introduktion til slægtsforskning. Her forklares de absolut nødvendige grundbegreber og fortælles, hvor på biblioteket bøger for slægtsforskere findes. Aktuelle adresseliste omfattende de statslige arkiver og de slægtshistoriske foreninger i og udenfor SSF.

2 *Slægtsforskere: Lad os hige og søge i bøgerne!* (ISBN 87-90331-27-3) 5. udg., 2002, 48 s., 25 kr.

Præsentation af knap 600 titler af den righoldige litteratur for slægtsforskere. - Tema-hæfte tilegnet Hans H. Worsøe på 70 årsdagen 11.11.2002.

3 *Sognefoged, lægdsmand og Dannebrogsmænd*. (ISBN 87-90331-25-7) 3. udg. 2002, 36 s., 25 kr.

Fortæller med udgangspunkt i den store sognefoged-forordning 1791 om denne lokale myndighedspersons arbejdsområder. Desuden oplysninger om hvert set som lægdsmand samt om Dannebrogsmændenes Hæderstegn. På instruktiv vis fortæller Birgit Øskov på 10 sider om, hvad og hvor hun har fundet brikker til historien om oldefaderen, Otto Jensen, sognefoged i Løsning og Dannebrogsmænd. - Tema-hæfte tilegnet SSFs daværende formand Ingvar Musaeus på 70 årsdagen 28.3.1993.

4 *Slægtsforskere: Lad os vedgå arv og gæld!* (ISBN 87-90331-30-3) 5. udg., 2003, 36 s., 25 kr.

Hjælpemiddel til studiet af skifter - en ordliste med forklaring på mange af skifternes gamle ord og begreber, en artikel om afholdelse af skifte, en oversigt over de myndigheder, der skiftede, og en litteraturliste. – Tilegnet SLÆGTENS tidligere kasserer Peter Kudsk på 50 årsdagen 2.3.1998.

5 *Sogn, herred - kirkebøgerne på Statens Arkiver.* (ISBN 87-90331-35-4) 6. udg., 2003, 80 s., 25 kr.

Find de rigtige mikrokort med kirkebogen fra det rette sogn, herred og amt! – Pastoraternes/sogdenes numre og kirkebøgernes begyndelsesår. Oversigt over flere end 150 afskrifter/registre til kirkebøger m.m. – Som noget nyt fortælles på 6 sider om diverse fødselsstiftelser på grundlag af Landsarkivet i Københavns store kirkebogsregistratur og Rigsarkivets informationspejce om Fødselsstiftelsen.

6 *Slægtsforskere: Lad os stå vagt og værne!* (ISBN 87-90331-36-2) 4. rev. udg., 2003, 52 s., 25 kr.

Militære emner, f.eks. lægdsruller og disses forkortelser, det militære sprog, introduktion til Forsvarets Arkiver, krigsdeltagermedaljer mv.

7 *Gemmesider – fra nr. 1-10 (1990-94).* (ISBN 87-90331-12-5) 88 s., 25 kr.

Genoptryk af ”bevaringsværdige” artikler fra SLÆGTENS første numre. Temahæfte tilegnet bladets utrættelige ekspedition, Birgit Øskov, på 40 årsdagen 12.4.1999.

7b *Tyrsting Herred - Uddrag af de 552 indførsler i de bevarede tingbøger 1660-64 og 1681-83.*

Udarbejdet af Erik Brejl (ISBN 87-985050-2-5) 1995, 70 s. Udsolgt!

8 *Nutiden og Valdemar Sejrs Slægtsforskning og Danmarks historie.* Af Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90331-13-3) 2000, 90 s., 25 kr.

55 slægtslinjer viser forbindelsen til nutidens danske befolkning – kendte og ukendte: tekstil-familien Damgaard, politiker-familien Dahlgaard, søstrene Dallerup, Poul Henningsen, Sten Hegeler og Bettina Ødum samt mange slægtsforskere!

8b *Nørvang Herred – uddrag af de 635 skifter i herredets godser 1723-1826.* Udarbejdet af Erik Brejl (ISBN 87-985050-4-1) 1995, 72 s.

Udsolgt! – Senere genoptrykt i nr. 12 *Voer og Nim samt Nørvang herreder.*

9 *Skanderborg Rytterdistrikt. Uddrag af samtlige bevarede 3.002 skifter 1680-1765.* Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-985050-6-8) 1995, 296 s. – Udsolgt!

Referater med samtlige arvinger. Register over arveladere og ægtefæller, 6.226 navne; en liste over skifternes fordeling på sogne og lokaliteter.

10 *Litteraturfortegnelse 1980-85. Litteratur for slægtshistorisk interesserede. Personalhistorie. Lokalhistorie. Arkivvæsen.* Udarbejdet af Ingvar Musaeus. (ISBN 87-985050-8-4) 1996, 120 s., 40 kr.

Godt 1.000 bogtitler vedrørende personalhistorie lokalhistorie og arkivvæsen udgivet 1980-85.

11 *Er du i familie med bryggerne? – Slægterne bag J.C. og Carl Jacobsen på Carlsberg.* Publiceret af Birgit Øskov og Anton Blaabjerg (ISBN 87-90331-02-8) 1997, 90 s., 30 kr.

Anetavle for Carl Jacobsen, 1842-1914, tilbage til 1600-tallet og endnu længere. – 25 slægtslinjer viser forbindelser til kendte og ukendte før og nu.

12 *Voer og Nim samt Nørvang herreder. – Uddrag af samtlige bevarede 2.959 skifter i herredernes godser og hospitaler 1716-*

1850. Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-90331-05-2) 1997, 291 s., 130 kr.
Som *Skanderborg Rytterdistrikt* (nr. 9).

13 *Det står skrevet i kirkebøger, skøder, skifter, folketællinger og mange andre arkivalier.* Af Jens Peder Skou. (ISBN 87-90331-09-5) 1998, 365 s., 175 kr.
Et fornuftigt bud på, hvordan en slægtsbog kan skrives i kapitler med skildringer af slægtsudviklingen fra fortiden frem mod nutiden. – En slægtsbog fra Østjylland.

14 *Slægtsforskere: Lad os gøre noget – ved det!* (ISBN 87-90331-18-4) 2. udg., 2000, 54 s., 25 kr.
Tanker om formidling og sammenskrivning af slægtsforskningens resultater. Tema-hæfte tilegnet SLÆGTENS første redaktør, Anton Blaabjerg, på 50 årsdagen 8.2.1999.

15 *Tørrild Herred. Uddrag af de 894 skifter i herredets godser 1721-1816.* Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-90331-16-8) 1999, 88 s., 40 kr.
Skifteuddrag i samme standard som *Skanderborg Rytterdistrikt* og *Voer, Nim og Nørvang herreder* (nr. 9 og 12).

16 *Dronning Margrethe IIs forslægt – også de hidtil mindre kendte slægtslinier!* Af Kristian Lauritsen. (ISBN 87-90331-19-2) 2000, 392 s., 175 kr.
Dronningens anetavle i 11 generationer (til ane nr. 2047) tilbage til 1600-tallet – illustreret med 75 portrætter! – For første gang biografes så mange af de specielt mindre kendte forfædre samlet. Overraskende forekommer storkansleren Frederik Ahlefeldt på Tranekær, død 1686, hele 12 gange! Upåagtede tyske slægtslinjer følges tilbage til danske middelalderslægter som Thott, Gyldenstjerne og Hvide (både de jyske og de sjællandske).

17 *1760 slægtsbøger udgivet af kommercielle slægtsforskningsbureauer i Danmark efter 2. Verdenskrig.* En oversigt af Peter Kudsk. (ISBN 87-90331-20-6) 2000, 153 s., 75 kr.

Biblioteket skaffer slægtsbøgerne fra din hjemstavn. Måske finder du deri de oplysninger, du mangler! – De mange bøger er registreret i de gamle, ”overkommelige” amter fra før 1970.

18 *1900 godsskifter fra Bjerringbro-Hvorslev-egnen 1715-1815.* Af Inga Hørdum og Vera Munkholm. (ISBN 87-90331-22-2) 2002, 320 s., 190 kr.
Uddrag med samtlige arvinger af skifterne fra egnen syd for Viborg, fra godserne Frisholt (nu atter Ormstrup), Ulstrup, Himmestrup, Viskumgård, Skjern, Karmark og Hagsholm.

19 *I alle de riger og lande ... - Anders Fogh Rasmussen og fortiden!* Publiceret af Birgit Øskov, Ole Bech Knudsen og Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90331-28-1) 2003, 60 s., 25 kr.
I anledning af den slægtshistorisk interesserede statsministers 50 års fødselsdag 26. januar 2003 publiceres bidrag til hans anetavle. – Hæftet viser, at slægtsforskere selvfølgelig må inddrage mange andre kilder end blot kirkebøger og folketællinger, hvis der skal kastes blot et minimalt lys over forslægtens liv og færdien.

20 *Gemmesider IIA og Gemmesider IIB - fra nr. 11-20 (1995-1999) (ISBN 87-90331-31-1 og 87-90331-33-8) 2003, 154 s., pr. stk.: 25 kr., samlet pris: 40 kr. – I (hæfte nr. 7)+IIA+IIB: 60 kr.*
Genoptryk af ”bevaringsværdige” artikler fra SLÆGTENS numre fra 11-20. Temahæfte tilegnet SSFs første formand Ingvar Musaeus på 80 årsdagen 28.3.2003.

- Til adresselabels -

21 *Det står skrevet II samt Slægten Brochmanns Herkomst i ny Belysning* – af Jens Peder Skou (ISBN 87-90331-34-6), 2003, 45 s., 35 kr.

Som supplement til den store slægtsbog (nr. 13) med et meget vigtigt afsnit, der *beviser* slægtsforbindelsen mellem den kendte sjællandske biskop Jesper Brochmann (1585-1652) og kancellisekretær Jesper Brochmann (1488-1562). – Forbindelsen gik *ikke* gennem den yngre Jespers far, Køges borgmester Rasmus Sørensen (som aldrig har heddet Brochmann), men gennem borgmesterens anden kone, Bodil Jacobsdatter!

Rabatpriser

for pjecen 1: ved køb af 40 stk. og 100 stk. henholdsvis 8 og 5 kr.

for hæfterne 2-8, 14 og 19-20: ved køb af 12 og 40 stk. af samme hæfte henholdsvis 20 og 15 kr.

for bogen 10: ved køb af 40 stk. 25 kr.

for bogen 17: ved køb af 40 stk. 50 kr. pr. stk./ved køb af 15 stk. 60 kr. pr. stk.

Priserne er incl. moms, men excl. forsendelse.

Publikationerne bestilles hos SLÆGT-ENS ekspedition: Birgit Øskov, Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 63 76.

E: bojen@daks.dk

- til bibliotekers stregkode -